

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 23 korona. Félévre 14 korona.
Megyédélre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyre szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési és kiadóhely:
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhely: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 722. Kiadóhely 700.

Nemzeti liberalizmus.

Budapest, április 16.

A sok panasz mellett, melylyel hivatottak és kevésbé hivatottak a magyar közvéleményt állandó izgalomban tartják, nem utolsó az, hogy a magyar politikai életből kivészett a liberális vezető gondolat s hogy nyakig uszunk a reakcióban, amely minden ponton kezd magának utat törni. A kérdés sokkal fontosabb, hogysem egyszer komolyan szemébe ne nézzünk a vádnak, s hogy ha van, rámutassunk azokra, akik a reakcionárius irány diadalmaskodásához segédkeztek nyujtanak.

A magyar nemzet minden időben liberális volt, sőt minden időben liberálisabb, mint a világ bármelyik nemzete. Tudom, hogy egy nagy szó, de annak dacára igaz. Még az az ugynevezett sötét középkor is, a maga feudalizmusával s vallási türelmetlenségével, más-kép folyt le nálunk, mint akár Németországban, akár Franciaországban, nem is beszélve az olasz és spanyol politikai, társadalmi és vallási türelmetlenség örökké emlékeztető példáiról.

Ennek az okát sajátos nemzeti viszonyainkban kell keresnünk. Mikor a magyar nemzeti állam megalapított, Európában már aránylag nagy volt a kultúra ahhoz képest, amelyet őseink távol keleti hazájukból magukkal hoztak. Első királyaink jórészt készen telepíthették át a nyugoti kultúra eredményeit a nélkül, hogy a nemzetnek végig kellett volna kitzdenie azokat a társadalmi harcokat, amelyek azok diadalra jutását Nyugot-Európában megelőzték. Sem a királyság megállapítása, sem a kereszténység felvétele nem okozott nálunk olyan rázkódtatásokat, mint másutt, mert a királyi méltóság választás útján töltött be, a régi pogány vallás pedig túlélte magát és majdnem önmagától összeomlott. Az ősi magyarság a kereszténység felvételekor már annyira nem ragaszkodott régi pogány vallási tradícióihoz, hogy azt szinte örömmel dobta el magától, aminek világos bizonyítéka, hogy a régi magyar mitológiának felkutatása és összeállítása tudósainknak szinte legyőzhetetlen feladat, mert egy századdal a kereszténység felvétele után majdnem az összes rítusok feledésbe mentek, s Vörösmarty költői fantáziája volt az, amely utóbb a magyar Olympot benépesítette. De az a könnyűség, ahogy a pogány vallással felhagyott, a keresztény vallással szemben is jellemző maradt, mert az egész magyar középkor a vallási fanatizmusnak még csak megközelítőleg sem mutatja fel olyan példáit, mint a minők a németországi vallási küzdelmekben, a francia Bertalan-éjben,

a spanyol és olasz inkvizíciókban fennmaradtak. A reformáció hullámai nagyon természetesen hozzánk is eljutottak, de sem a reformáció, sem az ellenreformáció nem excedált s már a harminczéves háboru idején Erdély a vallási türelmesség klasszikus földje volt, ahol minden üldözött vallásfelekezet védelmet, oltalmat és egyenlő jogokat kapott. Ha voltak is nálunk vallási harczok, ezek politikai célokért folytak, mert a katolicizmus abban az időben egyértelmű volt a német uralom terjesztésével, s a reformáció volt a nemzeti ellenállás gerincze, s az igazi nemzeti politika zászlóvivője.

Talán sehol a világon nem alakult ki a nemzeti állam oly korán, mint nálunk. Rendesen a campoformiói békétől datálják a nemzeti államfejlődés kezdeteit, tehát eszerint mindössze száz éves volna ez a fejlődés. A magyar állam már a középkorban ráczáfolta erre. A középkorban a vallás volt az az erő, mely állammá tömörítette a polgárait. Akkor elképzelhető volt, hogy éltek Európában emberek, akik egyetlen állam kötelékébe sem tartoztak, hanem azt mondhatták, én nem vagyok sem német, sem olasz, sem francia, sem spanyol állampolgár, én csakis katolikus vagyok. Azaz, akkor nem az államhoz, hanem a valláshoz tartozás volt minden embernek olyan veleszületett kötelessége, aminő ma a honpolgárság, amelybe beleszületik, s amelyet le nem vehet magáról anélkül, hogy egy másik állam kötelékébe egyidejűleg fel ne vettne magát. Nálunk nem így volt. Nálunk a nemzeti állam olyan korán alakult ki, hogy még az idegen betelepülőknek is nem vallási előjogokat, hanem politikai előjogokat biztosítottak királyaink, s részint személyes, részint testületi nemességgel tüntették ki őket. Sőt ha egyesek azt vitatják is, hogy a katolicizmus államvallás volt nálunk, tagadhatatlan, hogy már az 1608. évi koronázás előtti cikkek teljes vallásszabadságot biztosítottak a reformátusoknak, s csakis a koronázási aktus volt a katolikus szertartáshoz fűzve, de az ország legelső méltóságait katolikusok és reformátusok felváltva töltötték be. S ha volt vallási üldözés, abban nem a nemzet, hanem egyedül az uralkodók voltak hibásak, mert a nemzet mindig fényes, sőt közmondásos példáit mutatta a vallási türelmenek.

A vallási kérdések évszázadokon keresztül pihentek s hosszú idő múltán, a múlt század hatvanas éveiben a zsidók emancipációja volt az első eset, hogy az országgyűlést ismét vallási kérdések foglalkoztatták, de ez is izgalom nélkül ment végbe Eötvös József égése alatt, s végül a kilencvenes évek nagy egyházpolitikai reformjait is az egész nem-

zettségeteg többségének részvételével valósították meg.

A vallási kérdésekben tehát mindig a türelem álláspontján állt a magyar nemzet s épen azok, akik ma a reakció és klerikalizmus térfoglalásáról beszélnek, ennek a türelemnek ellenségei. Az individualizmus érvényesülni akarása az, ami aggodalmat okoz, pedig erre az aggodalomra sem ok nincs, sem jog. Az individualium, amely ma minden téren tör előre s amely le akarja rázni azokat a béklyókat, a melyeket részint régebbi törvényeink, részben társadalmi tradíciók reáverttek s amely ugyszólván az állammal és a társadalommal veszi fel millió és millió esetben küzdelmét s amely küzdelem diadalra jutása mint a demokrácia diadala jelentkeznék, nyilvánul meg abban is, hogy a vallásfelekezetek tagjai ezt az individualis érvényesülést a vallás terén is ki akarják vivni. S ahogy a szociáldemokráciát nem lehet reakcióval valódnól azért, mert csak a fennálló állami és társadalmi renddel szemben hangoztatja az individualizmus jogát, de saját kebelében az individualizmus legyűrészére törekszik, a vallási individualizmus is csak befelé jelent lekötöttséget, külső megnyilvánulásában a modern korszak minden attributumával jelentkezik. Azért, ha teljesen nevetségesnek kell tartani, mikor a liberalizmust tisztán vallási kérdésnek deklarálja valaki, egyuttal a vallásfelekezetek érvényesülésének és érvényesülni akarásának teljes félreismert okokra való visszavezetése az, mikor az individualizmus jogát épen csak vallási kérdésekben nem akarjuk felismerni.

Mert nemcsak vallási téren folytat az individualizmus küzdelmet, sőt éppen vallási téren lépett legutoljára az individualizmus a corzók közé. Politikai téren a jobbagység felszabadtítása, a hivatalviselési képességnek a nemességtől való függetlenítése, gazdasági téren a közteherviselés általánosítása, a czéhrendszer eltörlése, az ipari és kereskedelmi szabadság biztosítása, mind megelőzte a vallási individualizmus harczát s csakis az emberi természet teljes felismerése az, mikor a vallásnak, ennek az egyik leg-hatalmasabb emberi érzésnek akarjuk megvonni a jogát, hogy individualiter érvényesüljön. Hisz örök eszmék nincsenek, s Tolstoj, Huret és az egész szociáldemokrata tábor még a hazaszeretet ellen is az individualizmus nevében küzd, s ezeket nem reakcionáriusoknak, hanem éppen tulradikálisoknak deklaráljuk. Pedig a mozgató rugó ugyanaz, a cél is ugyanaz. Aki a haza ellen beszél, az a mai nemzeti államban látja azt a béklyót, amely politikai téren az individualis érvényesülése elé tornyosul, s azok, akik a felekezetnélküli államot támadják, azok a vallási individualizmus érvényesülésé-

nek korlátait látják azokban a törvényekben, amelyek a vallásokat mesterségesen egyenjogusították.

Tehát nem a reakció térfoglalásáról, nem a liberalizmus kivéséséről van szó, hanem arról, hogy az individualizmus, mely politikai, társadalmi és gazdasági téren már régóta vivja a csatáit, most vallási téren is érvényesülni és diadalmaskodni akar.

A közös miniszterek válsága.

— A katonatisztek fizetésemelése. —

Budapest, április 16.

Ennek a hónapnak utolsó napján lesz Bécsben az a közös miniszteri tanácskozás, amelyen a magyar és az osztrák kormány közreműködésével összeállítják a jövő évi közös költségvetést. Hogy ez a tanácskozás milyen messze kihat következményekkel járhat, azt már báró Aehrenthal közös külügyminiszter budapesti utjának eredménye mutatta. Mert a bécsi tanácskozáson is első sorban a katonai kérdések, illetőleg a tisztí fizetések felemelése és a legénységi zsold javítása látszik a főszerepet és ezenkívül a legközelebbi delegációs ülés szak idejét is ekkor akarják megállapítani. Ezekben a kérdésekben pedig a magyar parlament túlnyomó többségének megvan a maga közismert álláspontja, amelyet a kormány is honorál és amely éppen ellenkező a közös miniszterek álláspontjával. Hiába kötötte le magát Aehrenthal az osztrák előtt, hogy a májusi delegációs ülés szakban meglesz a tisztí fizetések felemelése, a magyar politikai világ nyíltan dezavválja a külügyminisztert és egy cseppet sem ijed meg attól, hogy a közös miniszterek — Isten ments! — még lemondanak díszes állásukról. Mert azzal tisztában van mindenki, hogy válság csak a közös minisztereket fenyegeti, akik olyant ígértek az osztrákoknak, amit beváltani nem tudnak, a magyar kormány csak az átmeneti időszak feladatait vállalta és azokat meg is oldja.

Érzik ennek az eseménynek kéréhetetlen következtetését a bécsiek is. Mert ennek tulajdonítható, hogy ma egyszerre két nagy bécsi lap is meghuzza a vészharangot. A „N. Fr. Pr.“ szokása szerint a magyar lovagiasságra és bőkezűsége hivatkozik, amikor azzal vezeti be cikkét, hogy a három millió koronányi összeg miatt nehéz politikai válság van kitörőben.

A politikai látóhatárt Magyarországon — ugymond — sötét felhők borítják. Mindazok a hírek, amelyek a negyvennyolcas párt hangulatáról szólnak, azt mutatják, hogy a tisztí fizetések rendezése itt a legelkeseredettebb ellentétállással találkozunk, azok a jelenetek pedig, amelyek az Okolicsányi-féle javaslat tárgyalásakor a magyar delegációban lejátszódtak, bizonyítják, hogy a koalíciós kormány nem föltétlenül ura a függetlenség pártján. Wekerle legfőbb hajlandósága, hajlékonysága és ügyessége sem képes a pártján kitörését vagy megbokrosodását elhárítani. A politikai helyzet tehát nagyon komoly. Mindazonáltal nem adnók fel a reményt, hogy mégis végre is csak találkozik majd olyan kiút, amely a konfliktus veszedelme mellett elvezet. A vita tárgya és az elkeseredett politikai harc között az aránytalanság olyan nagyon szembeszökő, hogy nem bírni igazolni a nagy politikai krízist és három millió korona nem olyan győzelmi díj olyan harcban, amely az egész országban száguldana keresztül. Ha Magyarország a néhány milliányi hozzájárulást megtagadná, konfliktusba kerülne a királylyal, aki nemrég is nyomatékkal jelentette ki, hogy a tisztí fizetések rendezése nem kapcsolható össze a többi katonai kérdéssel. Ezenfelül pedig konfliktusba kerülne a magyarok a közös miniszterekkel is, akik a tisztí fizetések rendezésért kötelezettséget vállaltak. A visszautasítás továbbá jelenti a közös hadsereggel való konfliktust is, ahol méltán keseregnének azon, hogy olyan követelésnek, amelyet rég jogosnak ismertek el, oly nagy akadályokat gördítenek útjába s jelenti a konfliktust az ezer meg ezer közös hadseregbeli magyar tiszttel, a honvédség tiszteivel, akik mind fizetésük rendezését várják. Végül pedig jelenti a konfliktust magával Ausztriával is. És ezek között a viszonyok között képes volna-e Magyarország csekély három millió korona miatt olyan veszedelmekbe ugrani, akkor, amikor a választói reform a politikai erély és

a taktikai okosság minden atomusának együvé tartását követeli? Majdnem elképzelhetetlen hogy Magyarország ebbe belemerjen. Egy ország politikai békéje három millió koronáva nincsen drágán megfizetve.

A „N. Fr. Pr.“ tehát az egész kérdésben nem lát egyebet, csak azt, hogy mi rongyos három millió korona miatt össze akarunk veszni a királylyal, a közös miniszterekkel, a közös hadsereggel és egész Ausztriával. Igaza lehet, három millióért nem volna érdemes súlyos válságot csinálni, felforgatni a fennálló politikai állapotokat és beláthatlan zavarokat idézni elő a politikai és állami életben. De itt első sorban nem erről van szó, hanem arról, hogy az osztrák parlament és annak delegációja diktálni akart Magyarországnak és kényszeríteni akarta a magyar nemzetet arra, hogy a tisztí fizetésemeléshez hozzájáruljon. Ilyen lealázásba pedig nem nyugodhatunk bele és nem is fogunk bele nyugodni.

Már a „Zeit“ kompromisszumot keres, amikor így ír:

Felsőbb katonai körökben báró Aehrenthal külügyminiszter budapesti utazása nagy figyelmet keltett. A bécsi katonai körök jól tudták, hogy báró Aehrenthalnak az volt a feladata, hogy a katonatiszti fizetés felemelésének kérdésében a magyar pártokkal megegyezésre jusson. A közös kormány tudvalevően az osztrák delegációval szemben kötelezettséget vállalt, hogy oda fog hatni, hogy a magyar delegáció visszamenőleg 1908. január elsejétől nemzeti engedmény nélkül megszavazza a fölemelt fizetést. Báró Aehrenthal azonban eredmény nélkül tért vissza Budapestre. A függetlenségi párt ragaszkodott ahhoz, hogy nemzeti engedmény nélkül nem szavazza meg a fölemelt katonatiszti fizetést. A magyar kormány pedig az a főrekvése, hogy a delegációk összehívását ösztönözze elhalasztva. A katonai körök minde megokról alaposan vannak értesülve. Minthogy azonban mindent meg akarnak tenni, hogy a katonatiszti fizetés kérdése meg ne hiúsuljon, a felsőbb katonai körök közölte keresnek, hogy Magyarországgal megegyezés jöjjön létre. A katonai körök azt hiszik, hogy a legfőbb nehézség a visszamenő hatásban rejlik. A magyar kormány a katonai körök véleménye szerint főképpen azért akarja a delegáció össze-

Kivételek.

Írta: Alba Nevis.

A Lukácsfürdő kapuján tizenegy óra tájban egy vén lány lépett be, meg egy fiatal asszony. Az asszonyt Siposnének hívták és alig ért a társnője hónaaljág, fekete haja volt s az arca foltoosan, félnken, bántortalmul piros, (mintha a bőrén az ura csókja szivott volna egy-egy tüzes vérvirágot.) Gyönyörűen tudott bámulni; a szívéből, gyerekesen, nekifelejtkezve, mintha a szeméi éppen csak csudálkozásra lettek volna berendezve és nem látásra is. Mert látni helyette a vén lány látott, az összehunyorodott, kicsi szemével. Ez a két szem úgy pislantott elő a sárga arcból, mint szikkadt pusztaságból nyáréjjel a pocsolják; fáradt haldoklással, de sekélyen is átláthatatlanul és titokzatosan.

Egy multat éltek át, így, kihunyófélben ezek a szemek és még mindig láttak. A vénkisasszony merész fej volt, kemény és akaratos feje. Soha meg nem billenő, soha meg nem hajló. Apostol az asszonyok között, hirdetője ni világeszméknek, vértanuja ócska formuláknak.

A kisasszony, — Julia, — így szépen belevénült az apostolságba, gyönyörű hirlapi cikkekkel írt és észbelileg mélyen alatta álló asszonyokkal, — Siposnékkal, — barátkozott. A cikkekben, amik májfoltos keze alól kikerültek, jó áron adott tul s türethően berendezte az életét.

— A pszichológia, — mondta néha, — ez a legnagyobb és legbizonyosabb dolog a világon! Én a multból következtetek a jövőre, a szem színéből a jellemre, egy kis porszeméből egy egész Szaharára. Az én pszichológiám sohase csal és olyan hajszálnyí pontossággal megérez-

tet velem mindent, mint a barométer az első fagyot.

Az asszonyka — Siposné — nógatta:

— Siessünk! Nem érünk haza ebédre.

A vén lány rá se ügyelt, hanem belekezdett a megfigyeléseibe:

— Nézze meg azt az öreg urat a villamos megállónál, — mondta, — fogadni mernék, vidékről jött és okvetlenül kántortanító.

— Miért gondolja?

— A botjáról. Az nem olyan bot, amit támasz czéljából visz magával az ember, nem is olyan, amivel gigerliszkedni lehet. Az egyszerűen egy fényítőszök, ami jobban hozzászokott a gyerekek gyöngé hátához, mint a földhöz. A végén gummi helyett bádogkarika, nem vas, mert az túlságosan súlyos lenne, hanem egyszerűen bádog. És látom a hajlásáról, hogy sokat suhogott.

— Tehát tanító, — hagyta rá szeliden a kis Siposné.

— Kántortanító! — erősködött a vén lány. — Nem látja, hogy az énekléstől a betű alakjában futnak a szája körül ránczok.

— Jaj Istenem, — nyugtalanzkodott az asszony, — bizonyosan elkésünk!

Már beértek az iszapfürdő pénztárához; a kis ablakon tul egy pirosképű, kövér lány trónolt, Julia folytatta a megfigyelést:

— Ez a kisasszony nagyon vágyik már férjhezmenni! — sugta.

— Honnan tudja?

— Honnan? Mikor az imént egy férfi kért jegyet, le nem tette volna a kézimunkáját egy félvilágért; tüntetőleg villogtatta a horgolótűt s a piros pamutszálat az ujjára csavarta. Ki tudja? ... A férfi esetleg így gondolkodik: „Jó lány, szorgalmas lány ... feleségnek való lány!” ... Most bezzeg féltette a munkát!

— Maga valóságos boszorkány! — mondta Siposné csodálkozva s nagy, ártatlan szemei áhitatosan kutatták a pisla szemek mélyét, mialatt két átellenes kabinban vetkeződtek.

Julianak, míg lehozta puha karjáról a merev ingbluzt, eszébe jutott, hogy estére megír egy cikket a pozitívításról és a következtetésről, mely az elsövel, minden ellentétsége daczára, vérrokon. Egy komoly, erős, szintiszta írást, melyért három napig kacagni, egy hétig üldözni s egy esztendeig irigyelni fogják. Felállítja a megdönthetetlen szabályokat, érvekkel és bizonyításokkal egyben. Egész halom adata volt már; kicsi finomságok, amiket csak női szem láthat és férfagy fogadhat be.

Mire leértek a homályos bazinba, már az alkotás lázát érezte: a torkát fojtogatta a sűrű gőz s a forró víz egyre felébb kapaszkodott a testén.

A lépcsőn asszonyok állottak; nagyírurás, kövér, fehér asszonyok, sötétpiros, nedves fürdőingben és izzappal mázolták be a kariukat. Egyik-másik, mintha a meztelenségéhez huszgompos, tapadó, fekete keztyűt húzott volna. A bazinban kén, iszap, asszonyi hus szaga vegyült össze a májusi levegővel, mely betört valahol egy hajszálnyí résen s a szürkés vizen égő arczok ingadoztak, mintha valamely különös fajta, rövidszáru, ringó, piros virágok volnának. Némelyik a zuhany alá állt s égnek fordította az arczát, — lehunyt szemmel, ahogy nagy gyönyörűségek pillanatában szokás, — a lezuduló hűvös víz alatt ...

Ezek a nők folytonosan egymást nézték; egymás vállát, hogy elég kerek-e? Egymás nyakát, ha elég fehér-e? Egymás mellét, hogy elég rugalmas-e? És jai, micsoda szomorúság, ha amazé gömbölyűbb, vakitobb, vagy teltebb!

Félóra multán már lepedöztek köröskörül a

hívás
akkor
a fölé
menő
azzal
d a n
fizet
leg
deleg
könyv
fizeté
A
„enge
dése
kérdé
meg,
vonala
fogja
sőt a
viselte
üléssz
kapja

Ko
Keres
got ve
részét
ahová
vó b o
kognit
czivila
napot
dig Ra
tölteni.
künk: K
ter gró
gével m
báró B
lyaudva
akik K
ték. A r
tományi
után elm
Raguzák
Kos
boszniai
nek, ame
niszter e
illetékes
sitót ama

pihenőte
lálva, ita
szerű ke
Julia
a jobbfe
— E
tőt. Figy
az ura n
és azt m
En azonb
talanul. L
kel és sz
dik az ur
neki ...
a Híves
modellül.
ben, csup
tan, tartó
kivül férfi
leánya ...
Sipos
— No
Annak fis
fájlalja a
szólva, b
semmi baj
lebzsel itt.
tője és m
Tán a für
lálkák leb
gáról olva
krónikájáb
páját, az á
Biztosítom
kodik a há
— De
A vén

hívását öszig elhalasztani, mert azt hiszi, hogy akkor könnyebben tudja megakadályozni, hogy a fölemelt fizetést 1908. január elsejétől visszamenőleg megszavazzák. Katonai körökben ezért azzal a tervvel foglalkoznak, hogy lemondanak arról a követelésről, hogy a fölemelt fizetést 1908. január elsejétől visszamenőleg folyósítsák. Azt hiszik, hogy a magyar delegáció 1909. január elsejétől kezdődőleg könnyebben meg fogja szavazni a katonatiszti fizetésemelést.

A magyar politikai világ azonban még ilyen „engedmény” mellett semhajlandó a katonai kérdések egyes részleteivel foglalkozni és a katonai kérdések egész komplexumát csak úgy oldható meg, ha a nemzeti követelményeket az egész vonalon elismerik. Magyarországon senki sem fogja sajnálni báró Aehrenthal távozását, sőt a magyar politikai világ olyan ellenszenvvel viseltetik iránta, hogy a következő delegációs ülészekben, ha előbb nem távozik, bizony megkapja a bizalmatlansági votumot.

Budapest, április 16.

Kossuth Ferenc utja. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nyolcz napra szabadságot vett magának üdülés céljából. Ez idő egy részét rokonai társaságában a tengerparton tölti, ahová Bosznián át utazik. Mint Szerajevóból táviratozzák, a miniszter ma teljes inkognitóban oda érkezett. A vasutnál Benkő cziviladlatus fogadta. Kossuth Ferenc a mai napot Szerajevóban töltötte, holnap reggel pedig Raguzába utazik, ahol szabadságát fogja tölteni. — Szerajevóból ezt jelentik nekünk: Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter gróf Benyovszky Sándorral és feleségével ma délelőtt ideérkezett. A pályaudvaron báró Benkő polgári adlatus üdvözölte. A pályaudvaron számos mohamedán jelent meg, akik Kossuthot zajos ovációban részesítették. A miniszter ma délelőtt meglátogatta a tartományi főnököt és megtekintette a várost. Délután elment Ilidze fürdőhelyre és holnap reggel Raguzába utazik.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter boszniai utazásáról különböző kombinációkat fűznek, amelyek abban jutnak kifejezésre, mintha a miniszter ezen utazásának politikai célja volna. Legilletékesebb helyről felhatalmazták a Magyar Tudósítót annak a kijelentésére, hogy a lapok ezen kom-

pánhőterem öblös fotelleiben, nyakig bugyolálva, itták a gyöngyös kristályvizet s kis csipkeszerű kendőket huztak végig kihevült arcukon.

Julia, a tulsó sarok felé hunyoritva, odasugta a jobbfelől ülő Siposnénak:

— Egész idő alatt azokat néztem. Azt a ketőt. Figyelje meg! Az erről Szegedre való és az ura mérnök. Egy hét óta használja a fürdőt és azt mondja, hogy inkább üdül, mint beteg. Én azonban azt hiszem, sokat szenved, de szóval. Látja, az arca tele van iósággal, lélekkel és szomorúsággal. Azt hiszem, nagyon vágyódik az ura után és naponta tizoldalas levelet ír neki... Én, ha szobrász lennék, megcsinálnám a Hitves szobrát s ezt az asszonyt kérném hozzá modellül. Látta volna, hogy szégyenkezett a vízben, csupa nő között! Esküszöm: ez bátran, nyíltan, tartózkodás nélkül nem nézett még az urán kívül férfi szemébe. Lehet otthon két fia, meg két leánya...

Siposné a sarok felé nézett:

— Lehet.

— No és a másik, ott babrál, az a feketehajú. Annak fiskális az ura a Lipótvárosban. Roppant fájlalja a vállát és folyton laigat. Magunk közt szólva, biztosra veszem, hogy öngagságának semmi baja, csak affektál és lustálkodás céljából lebzsel itt. Százat egy ellen, hogy már volt szeretője és most egyszerre három urral is flirtel... Tán a fürdés is csak ürügy, hazamenet apró találgatás lebonyolítására... Hitem, hogy öngagságáról olvasunk még valamelyik niség botránykrónikájában. Nézze meg a szemét, az orrczim-páját, az állgödrét, de főképpen chignonját!... Biztosítom, nincsen gyereke s a szakácsnője uralkodik a házában.

— De hát honnan, hogy tudja mindezt?

A vén lány összébbhúzódott a lepedőben s

binációja minden alapot nélkülöz. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter rokonai társaságában kizárólag magánileg utazást tesz üdülés céljából és annyira nincs utjának semminemű politikai célja, hogy Boszniában és Raguzában, mely utóbbi helyen néhány napig fog tartózkodni, semmiféle hivatalos, vagy politikai személyllyel, azon udvariassági látogatást kivéve, amelyet ma Szerajevóban az országos kormány fogadására megjelent fejénél tett, nem érintkezik. Utazásáról a miniszter előzetesen értesítette a boszniai kormányt, báró Burrián István közös pénzügyminisztert, aki az országos kormány egy tisztviselőjét, Pojmann Gyulát, az ilidzei fürdő igazgatóját, a boszniai turisztika felügyelőjét rendelte a miniszter mellé kalauzolás céljából, aki a minisztert egész utijában kíséri fogja. A miniszter Szerajevóban mindössze egy fél napot töltött a város megtekintésére, majd délután Ilidze fürdőhelyre rándult, ahol társaságával az éjszakát tölti, onnan holnap reggel 6 órakor tovább utazik megszakítás nélkül Raguzába. A miniszter Raguzába este érkezik meg és ott néhány napig marad, kizárólag üdülés céljából. Visszatartásában Kossuth Ferenc egy félnapot Mostar városa megtekintésére szentel ismét ugyanazon országos tisztviselő kalauzolásával és onnan megszakítás nélkül Budapestre utazik. Magának az uti programnak ez az összeállítása is bizonyítja, hogy utazásának semmi más célja, mint üdülés, nem lehet.

Néhány szó a Magyar Államvasutakról. A magyar közgazdasági élet legégetőbb bajaival foglalkozik az a tanulmány, mely dr. Semsey László gróf országgyűlési képviselő tollából ilyen czímen most hagyta el a sajtót. Semsey László egyike a legképzettebb és legmodernebb politikusainknak, aki nem elégszik meg azzal, hogy aktív részese a napi politikának, hanem mélyreható, szakszerű tanulmányozója a közéletben fölvetődő kérdéseknek is. E tekintetben főleg közgazdasági s különösen a vasuti forgalmat érdeklő témákkal foglalkozik s hogy milyen értékes eredménnyel, annak legjobb tanujele ez a röpirat. Semsey László fejtegetéseit annak az előrebocsátásával vezeti be, hogy a hazai vasutakon beköszöntött nagy forgalmi zavarok régi bűnök és mulasztások eredményei. Hosszu évek sora óta bűnös takarékosággal állították össze az államvasutak budgetjét, ennek a következtetés lett az, hogy a Máv. a legszükségesebb beruházások elmulasztásával teljesítőképességével messze hátra maradt. Szakszerű adatokkal mu-

az öntudat csucsontjáról nézve le a szegény, kicsi, bámuló asszonykára, csak ennyit mondott: — A pszichológia!

Mikor egyóra tájt a két barátó kifelé indult a parkból, alig néhány lépésnyire maguk előtt meglátták a másik két asszonyt: a mérnöknek sima angol ruha volt, de minden gombia értékes és drága, egészben véve — jó konyhából való. A lipótvárosi fiskálisné nagy halom kaczer buzavirágot viselt a fején s a ruhája alatt sestetegő selymet.

Mikor a kapuhoz értek, hirtelen előrefutott egy ringó gyerekocsizhoz s a buzavirágos fejét a csipkefüggönyök közé temette.

Még akkor is czupogtatott, hogy a két barátó — a vén kisasszony, meg a fiatal asszony, — elhaladt mellette, azután megkérdezte a pszichológust:

— Jó volt a baba? Nem sirt a baba?

Azután gurult-gurult a kis kocsi s a selyemalsós, chignonos, virágkalapos asszony boldogan haladt a kocsi után.

— Érthetetlen! — motyogta a vén lány. — Ezt nem egészen magyarázza a pszichológia!

— Szent Isten! — kapta meg a kariát Siposné. — Nézze már a modelljét, nézze!

A szöke, szomoruarczu, simaruhás kis asszony épp akkor ért a hidfőhöz, ahol egy nagyon snájdig, nagyon dallás katonatiszt várt reá, nevetve fogtak kezét és letértek a hídról, oldalt, a bokrok között, a zöldülő Margitsziget felé.

No? — kérdezte mohón Siposné. — Mit szól ehhez a pszichológia?

— Butaság. — fakadt ki végtelen dühlvel az apostol: — Ezek a kivételek tönkreteszik a szabályaimat!

tatja ki, hogy milyen visszaesés mutatkozik abban az arányban, amelyikben a meglévő kocsi és mozdonyok száma és az eleven élet igénye közt van. A vehemens erővel föllépő forgalmi zavaroknak a mozdony- és a kocsihiány azonban csak egyik okozója; a másik nem kevésbé fontos ok a vágányhiányban és helytelen vasut politikánkban rejlik. Számos fővonalunk, mely egyvágányos, képtelen a ráneheződő forgalmi igények kielégítésére; állomásaink szűkek; ehhez járul a végnélküli centralizáció, mely minden forgalmat a főváros felé terel, anélkül, hogy a budapesti berendezések elégségesek lennének az itt összefutó forgalom lebonyolítására. A tanulmány hosszasan foglalkozik a fumei vonal és a fumei kikötő hiányaival s végeredményben oda konkludál, hogy bár a jelenlegi kormány nagy erélyllyel látott hozzá a fennforgó bajok orvoslásához, sok százmillióba és sok esztendő következetes munkájába kerül, amíg a magyar államvasutak teljesítő képessége a megfelelő nővára emelkedik. Semsey László tétélei bizonyítására számos értékes adatot hordott össze s nagyérdéki tanulmányával kétségtelenül nagy mértékben járult hozzá, hogy a közvélemény helyesen tájékozódjék ebben a fontos kérdésben.

Politikai hangulatok.

I. Bőjt a pártkörökben.

Még a Budapesten lakó képviselők közül is legtöbben elmenekültek a fővárosból. A divatos husvétí kirándulások az ünnep előtt egy héttel és az utána következő héten megváltoztatják Budapest társaságos életének színét, tartalmát és hangulatát. A bőjtös napok valójában nem hamvazó-szerdán, hanem most köszöntenek be. A Kossuth Lajos-utcai korzón minden egyéb kaszt, foglalkozás és divat uralomra jut, de a politikával úgy vannak, mint a haranggal, mely Nagypénteken szótalanná változik. A képviselők korteseik részére személyesen viszik a husvétí piros tojást s aki megszerezte már, elment vele, akinek pedig még utána kell járnia, az ott lebzsel a minisztériumok, hivatalok és bankok előszobáiban.

Ki gondol ilyenkor a pártkörökre. Kinek jut eszébe, hogy ott politikai életnek és szpecialiter pártéletnek kell lennie.

Betekintettünk egyik-másik politikai klubba s igazán bőjtí esendességet találtunk. A függetlenségi pártkörben gróf Batthyány Tivadar, mint soros alelnök egymaga jár-kél, dolgozik, beszél, telefonál, ír, sürgönyöz, kontemplál, konzicipál, elmélkedik, vitatkozik, haragszik és mereng az egész párt helyett. Mindössze négy-öt képviselő van jelen s azokkal végezi a műveletek közül azokat, amelyek itt végezhetők, nevezetesen: beszélést, vitatkozást és haragosságot. A többivel a pártkör alkalmazottjait foglalkoztatja.

Az elfogadó helyiségek azonban telve vannak ügyes-bajos emberekkel, kik protekcióval vagy protekcióért jönnek. Sokan keresik Kossuth Ferencet is. A kereskedelmi miniszter már tegnap elutazott, le a lapok félrevezették a publikumot. Az egyik azt írta, hogy Soltra ment, a másik, hogy Boszniába utazott, de ezekkel szemben akadt olyan, amelyik a teljes megbízhatóságra hivatkozva kijelentette minden ellenkező hírral szemben, hogy Kossuth Ferenc Budapesten van, itt intézi hivatala ügyeit, sőt az ünnepekre is itt marad. Tekintettel a rendkívüliségre, leginkább ennek a hírnék hittek s ezért úgy a minisztériumban, mint Kossuth Ferenc lakásán és a függetlenségi pártkörben folyton csengett a telefon és minduntalan válaszolni kellett a kérdezősködésekre és jelenteni, hogy Kossuth Ferenc tényleg elutazott. Akik ekkor is kétkednek, megielemek a pártkörben s onnan csüggedten távoznak.

Ki beszél szerelemről? Ki foglalkozik politikával. Legfeliebb újságokat olvasnak, billiárdoz-

nak és elsőrangú nemzeti vívmánynak tekintik, ha egy négyes kártya-parthet össze tudnak hozni. Az iroda azonban funkcionál. A pártügyek intézése egy pillanatra sem szünetel és minden vidéki kör és függetlenségi csoportosulás megtalálja az összeköttetést a központtal.

Viszonylag az alkotmánypártban van a legnagyobb élénkség. A párt arisztokrata tagjai a budapesti kaszinói élet miatt itt tartózkodnak s ellátogatnak a klubba egy kissé tájékozódni a helyzet felől, leginkább pedig arról, hogy a hatvanhetes művön nem akarnak-e valahol léket vágni. Lappangva állandó a félelem, de ezzel együtt folytonos a figyelem és az ébrenlét. Hol a függetlenségi körök igyekeznek tért hódítani hatvanhetes területen, hol a néppárti szervezetek. Legkevésbé a szociálisták ártalmasak, ők inkább a függetlenségi kerületekre vetik magukat, mintsem az agráriusok és a mágnások mandátumaira. Holott logikusan azt lehetett volna gondolni a szociálista program folytán, hogy a nagybirtokkal és a konzervatívizmussal akarnak megküzdeni. Az alkotmánypártiak komolyan látnak hozzá a munkához. Vannak törekvő publicisták, írók, akik napról-napra harcolnak a nemzeti irányban fejlesztendő hatvanhetes alap érdekében. Lassanként kialakulnak aképpen, hogy a közönség észreveszi, hogy a jelenlegi pártok közül a legtöbb tehetség az alkotmánypártban van. A gróf Andrássy Gyula egyéniségét körülölelő nagy bizalom és tisztelet jelentékenyen emeli a párt tekintélyét.

A harmadik a néppárt, minden oldalra hadakozik. Irodai szervezete és akcióhoz való készsége legnagyobb van. Segítő nyulványai a katolikus népszövetség, a keresztény szociálisták összeköttetésével, a néppárt részére a teljes és gyors tájékozódást biztosítják. Az ünnep hetében itt dolgoznak a legtöbbet és (holott ez a legvallásosabb párt) itt látszik meg legkevésbé a bőjt.

Mindent összevéve azonban, ha Bécsben azt hiszik, hogy Budapesten minden politikusnak amiatt fő a feje, hogy mi történik a katonatisztek fizetésemelésével, akkor nagyon csalódnak.

Ezt egyelőre ki tudják böjtölni és végig tudják vakációzni. És azután is csak a miniszterek feje fog fájni miatta.

* * *

II. Cseréparabok.

Hogy Kossuth Ferenc elutazott Boszniába, hogy megérkezett Szerajevóba, hogy elmegy Raguzába, ebből politikai témákat akarnak kicsiholni, különösen olyan helyeken, ahol Bosznia ügyeivel részint hivatásszerűen, részint üzletszerűen foglalkoznak.

Pedig semmi sem bizonyosabb, mint az, hogy Kossuth Ferenc se Szerajevóba, se Raguzába nem azért ment, hogy nyugtalanságot keltsen, hanem ellenkezőleg, hogy ő a maga részére egy kis nyugalmat szerezzen.

Mindamellettsé kétségtelen, hogy e kirándulásnak más hasznos eredménye is lesz. Kossuth Ferenc rövid ideig tartó utazása alatt akarva-akaratlanul sok oly benyomást és tapasztalatot szerez, ami üdvös hatással lesz, valahányszor Bosznia ügyei aktuálisakká válnak.

Csak azt ne tessék parancsolni, hogy egy miniszternek tilos legyen olyan vidékre tenni kirándulást, ahol érdekes tapasztalatokat szerezhet.

Balfour, az angol unionisták vezére, az angol újságírók bankettjén felköszöntött mondott, melyben hízegő nyilatkozatokat tett az újságírókról.

Ez az eset most összehasonlítás kérdését alkotja az angol parlament tagjainak az újságírókkal való viszonya s a magyar képviselők és újságírók közti viszony tekintetében.

Egyhangulag konstatálják mindenütt, hogy más a helyzet ott és más nálunk.

Persze, hogy más. De hát minden nemzetnek olyan parlamentje van, amelyet megérdemel s ha a mi mostani parlamentünk annyira a színvonalon alul maradt, hogy a sajtó munkáját se tudja megbecsülni, ebben hibás a nemzet, amikor a választás jogával akként élt, hogy semmiféle kritikát se gyakorolt a megválasztandóval szemben.

Igy aztán az összeütközések ennek a helyzetnek természetes következményei s ezek csak a parlament megváltoztatásával fognak megszűnni.

A tisztí fizetések dolgában Bécsben készülő kompromisszumról beszélnek.

Azt mondják, hogy a magyar kormány és a közös hadügyminiszter álláspontja közt közlekedést lehetne létesíteni, azzal a feltétellel, hogyha a hadügyminiszter lemondana ama kívánságról, hogy a fizetések felemelése visszahatólag történjék s 1908 január elsejétől számítódjék.

Ha beleegyeznek abba, hogy a fizetésemelés 1909. január elsején kezdődjék, akkor meg lehetne egyezni.

Talán... talán... De inkább úgy, ha addig a nemzeti vívmányokból lehetne megjelölő értékűt liferálni.

Mert a potyából már bőven elég volt.

Budapest, április 16.

A nagy-szerb propaganda Boszniában. Banjalukából jelentik: A nagy-szerb propaganda elfajulásai, amelyekre a „Otabina” című banjalukai lap üzelmel hívták fel legutóbb az illetékes körök figyelmét, arra kényszerítették a boszniai kormányt, hogy az 1878-ban életbeléptetett szigorú intézkedéseket, amelyek bár hatályukat nem veszítették el, de alkalmazást régóta nem nyertek, újra foganatba vegye. Az „Otabina” ügyét áttették a hadbíró-sághoz, amelynek elnöke Fail-Grieszler tábornok, vizsgálóbírája pedig Fiala hadbíró-szádos. Elfogták a lap felelős szerkesztőjét, egy pinczért, aki azonban nyilvánvalóan csak a strohman szerepét játszsza. Ezért tehát a lap szellemi vezetőit Jankovicsot és Prokopje-t letartóztatták. A szerkesztőségben azonkívül házkutatást tartottak, amely után még öt embert, csaknem kizárólag jómódú kereskedőket, letartóztattak. Ezenkívül még huszonkilenc embert állítottak a hadbíró-ság elé. Ezeket a katonai fogház zárkájába internálták. A letartóztatott emberek büntetése legkevesebb öt évi börtön lesz, az 1878. statáriális proklamáció értelmében.

Zágrábból jelentik, hogy a horvát jogpárt közlönye, a „Hrvatska” Budapestről azt a távirati értesítést kapta, hogy az önálló szerb-párt néhány képviselő-tagját, köztük elsősorban Pribicsevics Szvetozárt, a „Srbobran” szerkesztőjét legközelebb le fogják tartóztatni, mert a „Srbobran” a banjalukai szerb lapokkal szoros összeköttetésben állt és több, az önálló szerb-párt néhány tagját kompromittáló levelet találtak volna Banjalukában. Rauchán ki is adta már a vonatkozó utasítást a főügyésznek. Vancas főügyész kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy ő semmiféle ilyen utasítást nem kapott s így a „Hrvatska” híre nem felel meg a valóságnak. A hírre vonatkozólag Pribicsevics is kijelentette, hogy ő Banjalukában senkivel sem állott semmiféle összeköttetésben, sőt ott még csak levelezésben sem állott senkivel.

KÜLFÖLD.

Bülow a pápánál. Bülow herceg vatikáni látogatásáról még a következőket jelentik Rómából: Bülow herceg és a pápa között a kihallgatáson hosszasan folyt a beszélgetés a centrumról, majd szóba került Vilmos császárnak jeruzsálemi útja. A pápa olaszul beszélt a kancellárral és társalkodásuk a lehető legszivesebb hangon ment végbe. A birodalmi kancellár a legnagyobb magasztalással beszélt X. Pius pápa rendkívüli nagy intelligenciájáról. Bülow herceg személyes meggyőződést szerzett arról, hogy maga a pápa, nem pedig környezete szab irányt az egyháznak. Egy óra hosszat tanácskozott a pápa a birodalmi kancellárral, aztán belépett Bülow hercegné is s most férjével együtt maradt a szentatyánál körülbelül husz percig. A pápa pompás mellesattot ajándékozott a hercegnének Mária képével. Az audiencia után a kancellár Merry del Val államtitkárral tanácskozott s ezen a konferencián is szó volt a centrumról.

Tegnapelőtt az udvari ebéd után Bülow herceg birodalmi kancellár egy óra hosszat tanácskozott Viktor Emánuel királylyal és a konferencián Tittoni külügyminiszter is jelen volt.

Nikita utjának eredménye. Nikita montenegrói fejedelem meg lehet elégedve pétervári látogatásának eredményével. Magánkölcsonön kívül a csári uradalmak alapjából 80.000 rubelt kapott a kolostorok fentartására és évenként 300.000 rubelt fog még kapni katonai célokra. A csár megígérte, hogy támogatni fogja a fejedelem kívánságát a montenegrói vasutépítés körül diplomáciai uton.

Miklós montenegrói fejedelem ma több fejedelmi személy, ugyiszintén a nemes apródok intézete igazgatójának látogatását fogadta, majd ő tett néhány látogatást. Ezután a téli palotában megebedelt, majd este 11 órakor elutazott Pétervárról.

Miklós csár Péter montenegrói herceget a Miklós fejedelem tulajdonát képező 15. granátosezred tiszthelyettesévé nevezte ki.

Tweedmouth lord beszéde. Tweedmouth lord Dartmoutsban tartott beszéde során kijelentette, hogy azért cserélte el az admirális első lordjának tisztjét, mert Asquith miniszterelnök attól a meggyőződéstől volt áthatva, hogy a nagy szükségleteket igénylő kormányzati ágak legmagasabb szervei az alsóház tagjai kell, hogy legyenek, hogy ott a nép képviselői vonhassák őt felelősségre.

Az amerikai kongresszus és a flotta. A képviselők háza 196 szavazattal 79 ellenében elvetette Hobson javaslatát, amely négy csatahajó építését mondja ki a tengerészeti bizottság által javasolt kettő ellenében. A szavazás eredményét élénk helyesléssel üdvözlötték. Az indítvány elvetése Fauney, a költségvetési bizottság elnökének beszédére történt meg, aki rámutatott a parlament által megszavazott összegek nagymérvű növekedésére és kijelentette, hogy Amerika hadifelszerelési célokra többet ad ki, mint bármely más állam.

A japánok Koreában. Szöulból jelentik, hogy a délnyugati vidéken lázadók és bujtatók élénk akciót fejtenek ki. Két miniszter beadta lemondását. A japánellenes mozgalom növekedésben van. A katonaságot megerősítik.

Perzsa zavarok. Teheránból jelentik, hogy az urmiai kerület közállapota igen aggasztóak. Az utóbbi napokban huszánál több egyént megöltek. A kereskedelmi forgalom fennakadt. Tegnap négy falu ellen intéztek támadást, amelyek során nyolcz embert megöltek, tizenegyet megsebesítettek. A falvak lakosai a városba menekültek. A kormányzó azzal a kérelemmel fordult Teheránba, hogy vagy küldjen rendelkezésére csapatokat, vagy pedig mentseik fel hivatalától.

A japán-ellenes bojkott. A „Herald” és más amerikai lapok táviratokat kaptak Kinából, amelyek hírül hozzák, hogy a japánok ellen indított bojkott egyre terjed. Honkongból jelentik, hogy a bojkott-mozgalomban angol kereskedők és tisztviselők is elüljárnak és a brit tengerésztisztek erősen hangoztatják, hogy a japán-angol szövetség tarthatatlan lett. A Kinában élő európaiak között nagy a gyűlölet japán ellen, csak az oroszok rokonszenveznek a japánokkal, mintha

sejtenék, hogy Oroszország a jövőben Japánnal karöltve kíván haladni.

A macedón reformjavaslatok. Pétervári illetékes körökben azt tartják, hogy az angol kormány javaslatai, amelyeket Macedóniára vonatkozólag az orosz kormány indítványa után tett, nagyon nehezen volnának keresztülvihetőek. E részben utalnak arra, hogy a szultán ezt a programot nem fogadhatja el s az orosz kormány abban a véleményben van, hogy az angol javaslatok lényeges korlátozása nélkül a programnak praktikus eredménye nem lehetne, viszont kétségtelen az is, hogy az új brit kabinet lényegbe vágó korlátozásokat a javaslaton alig tehet, mert az angliai Balkán-bizottság agitációja következtében a közvélemény annyira befolyásolva van, hogy a brit kormány nem teheti magáévá az orosz javaslatokat, mivel ez a lépése könnyen veszítést okozhatná. Ilyen körülmények között pétervári mértékadó helyen szkeptikusan néznek ama tárgyalások elébe, amelyek célja az angol és az orosz javaslatok összeegyeztetése, mert Oroszország az angol programot tulságosan messzemenőnek tartja, viszont a londoni kormány az orosz programot nem hiszi célravezetőnek. Bécsben beavatott körökben az a vélemény, hogy az angol és az orosz javaslatok alkalmas bázist adnak valamennyi nagyhatalom egyértelmű eljárása számára. Annyi bizonyos, hogy Ausztria-Magyarország kész tőle telhetőleg támogatni minden megvalósítható és praktikus javaslatot.

Minél kevesebb kellemetlenség.

☉

André Tardieu író és újságíró most járja be az Egyesült-Államokat és tapasztalatairól a „Temps”-ban számol be. Legutolsó levelében azt írja, hogy a new-yorki társaság tulajdonképpen sokkal ekskluszívebb, mint a berlini, párisi, római vagy bécsi. Vannak jankik, kik előtt az európai szalonok megnyílnak, de azért a new-yorki társaságba nem iuthat be.

— Igen, igen — mondotta egy milliomos Tardieunek — önök, európaiak, nagyon sok bosszúságot okoznak nekünk. Önök maguk közé eresztik egyik-másik honfitársamat és ezek azután jogosnak tekintik azt, hogy a mi társaságunkba is belépjenek. Ez bosszantó, nagyon bosszantó!

S Tardieu ur gunyosan jegyzi meg: „íme, a demokrácia!” Nos, ez a guny itt nincs helyén. A demokráciának semmi köze sincs ahhoz, hogy kit bocsátunk házukba és kit ültetünk asztalunkhoz. Rendesen demokratának szokták mondani az olyan embert, ki mindenkire mosolyog, mindenkivel parolázik, mindenkítől megkérdi, hogy érzi magát, mindenkivel fesztelenül beszédbbe ereszkedik és ezt a demokratikus szeretelméltóságát mindenkivel érezteti.

Hát ez nem demokrácia; hanem az izlés bizonyos fajtája. Demokrata az, ki embertársának föltétlenül elismeri azt a jogát, hogy azzal beszél, azzal érintkezik, kivel néki tetszik. Nagyon természetes, hogy a maga számára is reklamája ezt a jogot. Társas élet el nem képzelhető, ha nem adjuk meg mindenkinek azt a jogot, hogy tetszése szerint válogassa meg azokat, kikkel beszélni akar.

Mindenki tapasztalhatta már azt a határtalan génet, mely olyan helyen fészkel, hol nem egyforma izlésű, műveltségű, tudású s nivóju emberek vannak együtt. Ha valaki nem lát szívesen valakit, ebből még nem következik, hogy lenézi vagy megveti, hanem csak annyit következik belőle, hogy szociális fölfogásuk különböző lévén, nem lehet mondanivalójuk egymás számára.

Az ultrademokraták hangoztatni szokták, hogy a cselédeket is a családi asztalhoz kell ültetni, mert azok is emberek. Hát persze, hogy azok. De ha ezt megtennék, bizonyára a cselédek panaszkodnának legjobban ez ellen az

egyenlőség ellen, mert ők éreznék magukat legrosszabbul a közös asztal mellett. Az arisztokrata ideológia józan embernek nem lehet ugyan ideálja; de azt a nézetüket, hogy megválogatják azokat, kiket házukba eresztenek, nem lehet helyteleníteni, mert ez a legtisztább demokratikus felfogás.

Az, hogy valakinek az orra, hangja, ruhájának szabása, nem is szólva modoráról, nem tetszik valakinek: följogosítva érezheti magát, hogy kerülje az illetőt. Természetes ezzel szemben, hogy viszont mindenkinek elismeri azt a jogát, hogy az ő orrát vagy hangját inkriminálja. Nincsen ebben az ekskluszivitásnak még az árnyalata sem; maga a józan ész diktálja ezt a viselkedést. Az a józan ész, mely egyuttal azt is parancsolja, hogy embertársainknak minél kevesebb kellemetlenséget okozunk és viszont embertársainktól megkivánjuk, hogy ők is minél kevesebbet alkalmatlankodjanak nekünk.

Egy elsikkadt alapítványról.

— A Nemzeti Szalon botránya. —

Budapest, április 16.

A Nemzeti Szalon botrányainak — úgy látszik — állandó rovatot kell már nyitni ezentul. Csak nemrég leplezte le az Egyetertés azokat a csunya visszaéléseket, melyek a Szalon művészeti vezetésében az új művészi regime óta felburjánzottak s máris újabb, az eddigieknél is nagyobb skandalumról kell lerántanunk a leplet. Am ezuttal az ügyvezetésről s a pénzügyi adminisztrációról van szó.

Tudvalevő, hogy a tavalyi közgyűlésen egy győzelemre jutott pórlázadás kibuktatta a modern művészetet s a laikusok közül is azokat, kik az egyesület vezetésével elégedetlenek s ez elégedetlenségüknek a választmányi üléseken kifejezést is adni merészkedtek. Az így „megtisztított” választmány persze vakon teljesítette az igazgatóság kívánságait, elhallgatta, tudomásul vette, sőt fedezte annak művészeti reakció és egyéni érdekeket szolgáló intézkedéseit, míg az ellenzéki csoportot illetően mód sikerült teljesen elnémitani. A sérelmek pertraktálására ennél fogva a tagoknak egyetlen egy fórum maradt csupán nyitva: az évi rendes közgyűlés, hol minden tagnak szólási és szavazati joga van. Am nem azért ülnek a pórlázadás vezérei a magukhoz kaparitott hatalomban, hogy ezen az egy napon is ne tudják elnémitani azokat, akik az ő kis czirkulusaikat zavarni akarnák. Egy kis könyvhamisítással, egy kis alapszabály- és törvényszegéssel, egy kis együgyű erőszakkal belefójtották ők a szót a mai közgyűlésen is azokba, akik ott bizonyos kényes kérdéseket akartak feszegetni. Így e sorok íróját — akinek megbízatása és saját szándéka is volt, hogy az alábbiakat a nyilvánosság előtt, a közgyűlésnek mondja el — egyszerűen kitorölték a tagok sorából, anélkül, hogy az egyesületből kilépett volna s így tettek valószínűleg mindazokkal, akikről feltették, hogy szabálytalanságaikat, visszaéléseiket és garázdálkodásaikat a közgyűlésen szóvá tehetnék.

Azokat az alacsony fufangokat, melyekkel együgyű terveiket végrehajtották, azokat a hamisításokat, melyeket e célból a Szalon könyveiben elkövettek, majd legközelebb világítjuk meg, most sokkal fontosabbnak látiuk leleplezni azt az okot, mely a Szalon igazgatóságát a nyilvános kritika elnémitását célzó ily széleskörű óvintézkedésekre készítette. Ez az ok — egy kis tizezer koronás panama, egy kis 10.000 koronás művészeti alapítvány, mely elsikkadt, szórén-szálán eltűnt, mielőtt illetékes helyére, a Szalon pénztárába eljutott volna.

Mint a Nemzeti Szalon tagja elültetvén ama jogomtól, hogy az arra egyedül hivatott testület előtt házilag intézzem el a Szalon e kínos ügyét, kénytelen vagyok azt, mint újságíró, a nagy nyilvánosság előtt megeselekedni, tisztelettel kérve gróf Andrássy Gyulát, hogy ugyis, mint belügyminiszter, — akinek reszortjába az egyesületek feletti legfőbb felügyeleti jog tarto-

zik — e tudtán kívüli s háta mögött törtéző manipulációk ügyében a vizsgálót elrendelni kegyeskedjék.

Íme az elsikkadt alapítvány regényes története:

Négy évvel ezelőtt történt, hogy Ernszt Lajos, a Nemzeti Szalon igazgatója egyik igazgatósági ülésen 10.000 koronás alapítványt tett, azzal a kikötéssel, hogy annak 4%-os kamatai évenként a Szalon tavaszi tárlatán kiállításra kerülő legjobb magyar kép festőjének adassanak jutalom gyanánt. A díjra csak oly képek pályázhattak, melyek első ízben a Szalon tavaszi tárlatán kerültek bemutatásra.

A nagylelkű alapítványt a Szalon igazgatósága kitörő lelkesedéssel fogadta s jegyzőkönyvben mondott érte a nagylelkű adakozónak forró köszönetet. Az igazgatóságból a választmány elé került az alapítvány ügye s a választmány a nagylelkű alapítónak a nagylelkű adományért még forróbb köszönetet szavazott, ugyancsak jegyzőkönyvileg. A választmánytól az évi rendes közgyűléshez vándorolt az alapítvány ügye s a közgyűlés — ugyancsak jegyzőkönyvileg — most már legforróbb köszönetét nyilvánította a nagylelkű adakozónak a legnagylelkűbb alapítványért. Végül az évi jelentésben — szerkesztette Déry Béla titkár — a nagylelkű adakozónak arcképe kíséretében újból legislegforróbb köszönet szavaztatott — ezuttal nyomtatásban — a legnagyobblelkű adományért a még nagyobb lelkű alapítónak. Legislegvégül a napilapok regisztrálták a legislegnagylelkűbb alapítványt s azok is köszönetet szavaztak a méglegislegnagyobblelkű adakozónak. Minderről írott és nyomtatott dokumentumok vannak.

Ennyi köszönet után végre a készpénzre került a sor s a zsüri egyhangulag Kacziány Ödön egyik művének (azt hiszem, a „Várégés”-nek) ítélte oda a díjat s mindnyájunk öröme a 400 koronát ki is fizette. E perctől fogva azonban az alapítvány csudálatos módon megrekedt. Sem a rákövetkező évben, sem az utána következőben, sem tavaly, sem az idén senki sem kapta meg a díjat, ilyenek létezéséről említés sem történt s az évi jelentés — mely pedig egy 200 koronás alapítványi képről is megemlékezik a Szalon vagyónáról vezetett leltárban és mérlegben — egyetlen szóval sem említette, hogy a Szalon vagyona 10.000 koronával gyarapodott. Kezeink közt van az idei évi jelentés is, de abban sincs egy árva szó sem a 10.000 koronáról.

Hova tűnt tehát a pénz, mely, mint alapítvány, végre is közpénz s az alapítvány perczétől fogva a művészek pénze?

Csak három eset lehetséges.

1. Vagy tulzott szerénységből hallgatta Ernszt igazgató ur jelentéseiben az ő nagylelkű alapítványának hova fordításáról s hogy hol van gyümölcsözőleg elhelyezve — alapszabály szerint — a 10.000 korona? — ebben azonban legyen szabad kételkednünk;

2. vagy befizette Ernszt ur a tizezer koronát s a pénz a pénztárban elsikkadt; ezt sem hiszünk!

3. vagy végre nem fizette be a pénzt a legnagyobblelkű adakozó s a 400 korona kifizetésével egyszer s mindenkorra feloldottnak érezte magát a 10.000 korona kifizetése alól, miután már öt fórum előtt zsebre vágott 10.000 korona értékű hálynyilatkozatot. Ez az, amit — biztosan tudok.

Akarmelyik eset is áll fenn azonban, egyik sem olyan természetű, hogy a Szalon igazgatósága érte felelősségre ne vonattassék. Ez a pénz a művészek pénze, tehát közpénz, alapítvány s így a Szalon elé, a nyilvánosság elé s az alapítványokat nyilvántartó belügyminisztérium ellenőrzése alá tartozik. Feleletet kérünk tehát arra:

1. Hol a 10.000 korona?
2. Hol van gyümölcsözőleg elhelyezve?
3. Mire fordították 4%-os kamatait?

4. Hogyan tűrheti a Szalon igazgatósága, hogy az egyesületben hamis könyvek vezettek, hamis jelentések kerüljenek a tagok elé melyek ily tekintélyes összegről egyszerűen be nem számolnak?

De eleve kijelentjük, hogy itt nyilatkozatot, lovagiaszkodást igazgatósági- és választ-

mányi bizalomnyilvánítást feleletnek el nem fogadunk. Ezt az ügyet az urak maguk között elintézni nem fogják. Tessék sajtópert indítani e sorok írója ellen, hogy nyilvános esküdtszéki tárgyaláson derüljön ki: igazat állítok-e, mikor kijelentem, hogy a 10,000 koronás alapítvány elsikkadt? De előbb tessék lemondani Ernst igazgató ur, mielőtt az ítélet rehabilitálja Önt!

És még egyet! Ernst igazgató ur, akit éppen ez a legnagyobblelkű alapítvány emelt ki a jól megérdemelt homályból, a 400 koronán megváltott 10,000 koronás alapítványért nem érte be az ötszörös legforróbb köszönetnyilvánítással. Egyéb jutalmat is kért érte magának: felterjesztette magát ez érdemei fejében nemesítésre. Művészek aláírásával igazoltatta nagylelkűségét. Ugy tudjuk, a nemesítés — mint mondani szokták — folyamatban van, bár — érthetetlen okokból több mint egy éve ott tresped — állítólag — a kabinetirodában. (Hiába lakik Ernst ur hű satelése: Déry ur egy év óta a budapest-bécsi gyorsvonaton, hogy az aktát „kiszürgesse“.) Megrekedt, épp úgy, mint az alapítvány.

Hát ezennel mi is megsérgetjük a várvárt kitüntetését. Am nemesítsék, lovasítsák, bárósítsák Ernst urat, ha már minden áron csúfá akariják tenni a magyar nemességet. Vagy adjanak neki udvari tanácsosságot, nem egyedül lesz Ernst ur e diszes testületben, aki a kép-et két p-vel írja. Fizessék meg a nagylelkűségét — de előbb ő is fizesse meg a 10,000 koronát. De a művészek bőrből s az az ő pénzükön ne csináltasson magának az igazgató ur nemesi diplomát!

Hogy a selmát megízetik, az helyes. De akkor a selma is fizesse meg, amivel — tartozik!

Rózsa Miklós.

TÁVIRATOK.

Az Amur-vasut.

Pétervár, április 16. A дума véglegesen elfogadta az Amur-vasut javaslatot.

A román kamara kegyelele.

Bukarest, április 16. Haralamb tábornok, aki még a fejedelemség korszakában hadnagya volt a hadseregnek, ma reggel meghalt. A parlament a gyászjelűül berekesztette ülését, miután a kormány javaslatára elhatározta, hogy állami költségen temetteti el az elhunytat.

A drámai metropolita ügye.

Konstantinápoly, április 16. A synodus tegnapi ülésén kijelentette a patriárcha, hogy a brussai vilájtbe száműzött drámai metropolita okmányainak megvizsgálása bebizonyította, hogy a metropolitát semmiféle bűn nem terheli és csak tulságos buzgalmat tanúsított a fenyegetett status quo megvédésében. A patriarchátus közölni fogja a portával a vizsgálat fentemlített eredményét.

Közgazdasági táviratok.

		ápr. 15.	ápr. 16.
Newyork.	Buza		
	locobuza	100 ³ / ₈	100 ³ / ₈
	májusra	99 ⁷ / ₈	100 ¹ / ₈
	juliusra	93 ¹ / ₄	93 ¹ / ₄
	szeptemberre	—	—
Tengeri	májusra	76 ¹ / ₄	76 ¹ / ₄
	juliusra	73 ¹ / ₈	73
Csikagó.	Buza		
	májusra	91 ¹ / ₂	92 ¹ / ₄
	juliusra	85 ¹ / ₂	85 ¹ / ₂
Tengeri	májusra	67 ¹ / ₄	67 ¹ / ₄

New-York, ápr. 16. Gyapot New-Yorkban helyben — (10.10 tegnap), gyapot áprilisra 10.26 (10.36), gyapot júniusra 10.04 (9.95), gyapot New-Orleansban helyb. 10³/₈ (10¹/₈), petroleum stand white New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 16. (Zárlat.) Zsir májusra 8.27 (tegnap 8.22), zsír júliusra 8.27 (tegnap 8.22), szalonna short clear, 7.49 (tegnap 7.49), sertéshus júliusra 13.— (tegnap 12.90).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, április 17. — Róm. kat. Nagypéntek. — Prot.: Nagypéntek. — Görög-orosz: Április 4. József. — Zsidó: Niz. 16. Pass. 2. n. — A nap két reggel 5 óra 6 perczkor, nyugszik délután 6 óra 50 perczkor. — A hold két este 7 óra 47 perczkor, nyugszik reggel 5 óra 55 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — Artisták közgyűlése délután 2 órakor Erzsébet-körút 27. — Tavasz tárlat a városligeti Műcsarnokban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Paczka Ferenc és Kornélia kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán műintézet szalonja rendezés miatt zárva. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-Útca 3) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kigőrtéri szalonja nyitva 9—1-ig. Belépődíj 1 korona. — A visszautasított kiállítás a Gresham-palotában. Belépődíj 50 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szép-művészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10—12-ig. — A földtani int. muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Szent-kerényi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — A Róth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9—1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára zárva. — Az Akadémia könyvtára zárva. — Az Egyetem könyvtára zárva. — A fővárosi könyvtár zárva. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— A király nagyhete. Hatvan esztendő óta ma történt először, hogy orvosi tilalom következtében a király nem végezte a nagycsütörtöki szokásos lábmosás szertartását. A király, aki Schönbrunnban maradt, ma reggel fényolc 6 órakor a kastély kápolnájában csöndes misén vett részt. Lakosztálya előtti erkélyt ma virágokkal és zöld galyakkal díszítették föl, ugyszintén a jobboldali kerre nyíló erkélyt is földiszítették. A király a nagyhetet Mária Valéria főhercegnő és családja társaságában tölti.

— A husvét lábmosság. A budavári koronázó Mátyás-templomban ma tartották meg a lábmosás hagyományos szertartását. A királyi oratóriumban megjelent József királyi herceg a feleségével, Augusta királyi hercegnővel és három gyermekével együtt. A hercegi családot a papság élén dr. Kohl Medárd püspök és Nemes Antal pápai prelátus fogadta. Az ünnepi mise előtt Frey Alajos templom-gondnok vezetésével vonultak be Budaváranak legöregebb polgárai, akik a lábmosásnál szerepeltek, névszerint: Niesz Ferdinánd 95 éves, Németh István 89 éves, Pelykó Simon 88 éves, Torray Károly 83 éves, Lang József 83 éves, Hendl Ferenc 82 éves, Eisenhut István 81 éves, Filipi Ferenc 79 éves, Czif Mátyás 78 éves, Schumy Ferenc 71 éves, Fejes András 69 éves és Hartmann János 67 éves. Az öregek mindenike új ruhát és egy zacskó új koronát kapott, ezenfelül meg is vendégelték őket. A szertartást Vaszar Kolos biboros-hercegprímás képviselőtében Kohl Medárd püspök végezte. Mise után az oltári szentséget a lorettói kápolnába vitték és az oltárokat ékességeiktől megfosztották.

— Szergiusz nagyherceg emlékszoira. A moszkvai Kremlben, azon a helyen, ahol Szergiusz Alexandrovics nagyherceg meghalt, Erzsébet Feodorovna özvegy nagyhercegné, Vladimir Alexandrovics nagyherceg, a hesseni nagyherceg és felesége, valamint más nagyragu személyiségek jelenlétében ma leplezték le az elhunyt emlékszoibrát.

— A montenegrói fejedelem sikere. Pétervárról hozza a hírt a táviró, hogy Nikita fejedelem a czári uradalmak pénztárából egy millió rubelt kapott Montenegró szükségleteinek fedezésére. A czár azonkívül megígérte neki, hogy a San Giovanni di Moduától Antivári-ig vezető vasut kiépítésének tervét támogatni fogja.

— A király ajándéka. A király a budapesti Szent István-vártemplom számára gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy kezdeményezésére teljesen új szent sirt adományozott. A szent sirt, melyet Györgyi Géza műépítész tervezett és amelynek előmunkálatait Roth Alajos várkapitány vezeti Wipfel Nándor udvari kertgondnok fejedelmi pompával díszíti. A virágtengerből hatalmas pálmák és azaleák emelkednek ki, melyek a gyertya és lámpafénytől megvilágított oltári szentséget és az oltárszerű kiképzésű szent sirtban elhelyezett, művészileg faragott korpuszt körülövezik. A maga nemében páratlan szépségű szent sirt mindenestre kimagasló nevezetessége lesz a nagyhétnek.

— Gróf Potocki emlékezte. Rómában a maroniták templomában gyászmise volt a meggyilkolt gróf Potockiért. A misén résztvettek a kvirináli és vatikáni magyar-osztrák nagykövet, gróf Goluchovszki volt külügyminiszter és családja, a Radziwill, Lubomirszki és Potocki családok tagjai, Sapieha herceg, valamint sokan a lengyel arisztokrácia köréből.

— A császárijubileum. A Fremdenblatt írja: Több lap jelentése szerint ő felsége császári jubileuma alkalmából nencsak a német császári pár s több német fejedelem fogja ő felségét meglátogatni, hanem az uralkodó nyári tartózkodása folyamán több külföldi uralkodó Ischlben látogatást szándékozik tenni az uralkodónál. A lap információi szerint illetékes helyen ez utóbbi látogatásokról mitsem tudnak és ő felsége nyári programja olyképpen van megállapítva, hogy a felség június közepén Ischlbe utazik és ottani tartózkodását kizárólag üdülésre és egészségének megerősítésére fogja felhasználni.

— Bajor herceg Mezőhegyesen. Ottó bajor királyi herceg tegnap inkognitó Mezőhegyesre érkezett, hol Jankovich uradalmi igazgató vendége volt. A herceg megtekintette a ménest és állományából három darabot vásárolt. A herceg 18-án utazik el Mezőhegyesről.

— Az államvasuti előléptetések. Az államvasutak igazgatósági össziülése szerdán délután tárgyalta a május előléptetéseket. Az ügy már olyan stádiumban van, hogy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, aki személyesen kíván az előléptetések ügyével foglalkozni, hazaérkezése után közvetlenül foglalkozhat vele, úgy, hogy az előléptetések még május hó elseje előtt okvetlenül közzé fognak tétetni.

— Ujabb botrány a belga udvarban. A belga udvar nem egy botrány színhelye volt már. De ezek a botrányok jóformán mind a belga király személye körül forogtak. Most a trónörökösre és feleségére került a sor. Párisból két szárnyra a hír, hogy Albert belga trónörökös válni készül. A híresztelés szerint, hogy a trónörökös pár között már évek óta vannak surlódások, amelyeket azonban ez ideig mindig sikerült elsimítani. A surlódás most újból kitört és ezuttal állítólag oly nagy mértékben, hogy a beavatottak szerint a további együttélés lehetetlen. A trónörökőné hír szerint udvarhölgye és egy udvari marsall kíséretében már el is utazott inkognitóban egy francia fürdőhelyre és nem is szándékozik többé visszatérni Belgiumba. A kőszá hírek a válás okát is sejtetik és a válásnak állítólag nem a trónörökösnek az oka.

— A bécsi sakkverseny. A mai nap Maróczy győzelmével végződött, aki a Tartakower elleni függőjátzmáját megnyerte. Minthogy pedig ilymódon a magyar nagymester utólrta Schlechtert, a hol napi utolsó játszmától függ az első díjkérdése. Ha mindketten nyerni fognak, az első és második díjor osztzkodnak. Remis-k esetén ellenben Duras-szal együtt hárman lehetnek első. Ha azonban Schlechter csak remis tudna elérni Mieses ellen s a magyar mester legyőzné Leonhardtot, úgy Maróczy egyedül első. Az utolsó játszma tehát rendkívül fontos és bármely oldalra döntő befolyással bír. Tudósítónk jelentése szerint a többi függő játszmák eredménye a következő: Swiderski megnyerte játszmáját Alapin ellen. Dr. Perlis nyert Bardeleben ellen, Leonhardt a Johner elleni partiját nyerte meg.

E szerint a verseny jelenlegi állása: Maróczy Schlechter 13¹/₄, Duras 13, Rubinstein 12, Teichmann 11, dr. Perlis, Spielmann 10¹/₄, Tartakower 10, Leonhardt, Marshall, Mieses 9¹/₂, Swiderski 9.

A pénteki utolsó fordulón mérkőznek: Mieses—Schlechter, Sichtung—Teichmann, Tartakower—Berger, Leonhardt—Maróczy, Swiderski—Marshall, Spielmann—Colm, Saive—Alapin Réti—Johner, dr. Perlis—Rubinstein, Duras—Bardeleben.

— Botrány Duncan vendégszereplésén. Pétervárt leadora Duncan első vendégszereplése alkalmával a teremben véres jelenet történt. Sajtsenko odessza görög konzul botijával fejbevágta Zenovskit orvost aki eszméletlenül terült el és a mentők vitték a kórházba. Zenovskit ugyanis nemrég azzal vádolta több lapban az odesszai görög konzul, hogy házasságígérettel elcsavarta több gimnazista-leány fejét és a szerencsétlen, bünbe sodort teremtesek közül nem egy öngyilkos lett. Sajtsenko párbajra hívta ki Zenovskit, de az orvos visszautasította a kihívást és nyilatkozatot tett közzé, hogy törvényszék előtt hajlandó a vádakát bizonyítani.

— Pokolgép a polgármester háza előtt. Norbonneól ezt a szenzációs hírt hozza a táviró: A volt polgármester, ennek helyettese és a jelenlegi polgármester háza elé három pokolgépet helyeztek el. Ezek közül kettő fölrobbant és kárt okozott.

— **Dreyfus nyilatkozik.** Egy olasz hírlapíró fölkereste Dreyfus Alfrédot, aki néhány nap óta Rómában tartózkodik. Dreyfus őrnagy azt mondta a hírlapírónak, hogy a dolgok mai állásával meg van elégedve. Az igazságszolgáltatás vele szemben lerótt tartozását s nem azért jött Olaszországba, hogy Björnsonnal tanácskozzék végleges rehabilitációja céljából. Igaz, hogy fölkereste Björnsont, mert hálával tartozik neki, de távol áll tőle a szándék, hogy hazájának, amelyet imáddással szeret, nehézségeket okozzon. Hálásan gondol az olaszokra, akik a megpróbáltatás napjaiban biztak benne és rokonszenvülkel támogatták. A hírlapíró azt kérdezte, vajon a hosszú számkivetés és az Ördög-sziget éghajlata nem ásta-e alá egészségét. Dreyfus azt felelte, hogy időközönként jelentkezik rajta a malária, amelyet a számkivetésben szerzett, de egyébként egészséges.

— **Kinevezés.** Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter Koch Károly építőmestert, a Magyar Építőiparosok Országos Szövetségének alelnökét, az Országos Ipartanács tagjává kinevezte.

— **Párisból kitiltott magyar hazárd gróf.** Gróf Festetich Andor, az egykori magyar földmívelésügyi miniszter fiát, valamint barátját, gróf Sztáray Tibort Párisból kiutasították. Mindkét gróf a tiltott hazárd miveltése és terjesztése miatt volt kénytelen a szajnaparti világvárost sietve elhagyni, különben rendőri fedezettel vonultak volna onnan ki. Aki a két grófról valaha hallott valamit, azt nem fogja meglepni ez a dolog. Ösmeretes, hogy a külföldön élő két mágán már régóta a hazárdjátékban keres boldogulást. De igen rossz időben, mert Clemenceau miniszterelnök irtóhadjáratot indított a hazárdjáték és a hazárdurók ellen. A grófok összekérültek Marquet nevű volt pinczérral, akivel együtt játéklarangot alapítottak. A detektívek azonban neszét vették a dolognak s egy éjszaka szétütöttek a kártyabankokban. Nagy volt a meglepetés, mikor az igazoló eljárás során a két gazda így mutatkozott be:

— Én gróf Festetich Andor vagyok!

— Én gróf Sztáray Tibor vagyok!

A detektívek megállapították a személyazonosságát, sainálkozásukat fejezték ki, hogy két ifyven előkelő csengésű név tulajdonosai ellen a törvény egész szigorával kell fellépniök, azután jelentették a dologot a rendőrségnek, amely kiutasította a két gróft. Velük volt egy dr. K. nevű magyar ember is, aki osztozott a szélhámos mágánok sorsában. Louliers rendőrbiztos egy újságírónak ezeket mondta a kiutasításról:

— **Clemenceau miniszterelnök tavaly záratta be az összes kaszinókat, ahol hazárdjátékok folytak és azóta a rendőrség kettőzött szigorúsággal kíséri szemmel azokat az embereket, akik a hazárdjáték gyanúja alatt állanak.** Gróf Festetich Andor akkor lett gyanús előtünk, amikor Marquet hírhedt játéklarangját lelepleztük és bezártuk. A játéklarang tulajdonosát kitiltottuk Párisból. Gróf Festetich Andor és gróf Sztáray Tibor pedig összeálltak és három helyen alapítottak játéklarangokat, ahol éjszakánként a legőrültebb hazárdjáték folyt. Inmár kétségtelen volt tehát gróf Festetich hünyösége. Bár megállapítottuk, hogy egy nagyon előkelő magyar mágán család sárvál állunk szemben, szőrbantottuk a bankot és a gróft nyomban kiutasítottuk.

A másik kiutasított hazárdjátékos, dr. K., szintén magyar ember és azonos a kártyások világában jól ismert Louis báróval, akinek voltaképpen Horváth a neve és egy annak idején Magyarországon nagy politikai szerepet játszott alispánnak a fia. Az utóbbi időben őt és a magyar mágánijut sűrűn látták egymás társaságában.

— **A hadügyminiszter segélye.** Elénk emlékeztében van még az a rémes katasztrófa, amelyet a múlt nyáron Hajduböszörmény határában egy elszabadult katonai léghajó okozott. A léghajót a hajmáskéri lövőtérrel sodorta Böszörmény határába a heves szél. Fekete Zsigmond tanyáján szállott le, ahol az elősiető tanyabeliek vigyázatlansága folytán felrobbant. A robbanás következtében hét ember súlyos égési sebeket szenvedett. A katasztrófa hét áldozata közül három, a gazda, Fekete Zsigmond és két béres meghaltak. A többiek életben maradtak, de teljesen munkaképtelenek lettek. Ezek a szerencsétlenek földhözragadt szegény emberek, akik a legsúlyosabb nyomorba jutottak. Még szomorúbb sors sújtotta a meghaltak családtagjait, akik minden támasz nélkül maradtak. A hadügyminiszter most

4000 koronát utalt ki a szerencsétlenség által sújtottak felségítésére. Az összeg tegnap érkezett meg az alispáni hivatalhoz a belügyminiszter leirata kíséretében, amely az összeg szétosztása felől intézkedik. A négyezer koronát az illetők vagyoni viszonyai szerint osztják szét. A négyezer koronából összesen nyolcz embert segélyeznek, az életbenmaradottakat és a meghaltak legközelebbi hozzátartozóit.

— **Vidéki orvosok sztrájkja.** Miután a komáromi munkásbiztosító pénztárak és az orvosok között több ízben megkísérelt tárgyalások nem vezettek eredményre, az összes orvosok lemondtak állásukról és április 15-én a pénztár költségére beszüntették a kezelést. A pénztár igazgatósága elhatározta, hogy pályázat útján fogja betölteni az orvosi állásokat, ennek megtörténteig pedig a három napnál rövidebb ideig tartó betegségeknek és az ambuláns betegeknek egyszeres táppénzt, három napnál tovább tartó betegségeknek pedig kétszeres táppénzt fizet a keresetképtelen tagoknak.

— **Szédelgés rendjelekkel.** A bécsi rendőrség nagyobb szabású rendfelszedelgésről rántotta le a leplet. Heimtsch József a neve annak az élelmes csalónak, aki érdemrendekkel kereskedett s az emberek húságára építvén üzletét, körülbelül félmillió koronát harcolt össze. „Avvocati di San Pietro”, így nevezte az általa osztoztatott „római” rendjelet, s amely hangzatos volt ez a cím, épp oly diszes volt maga a jelvény is: sárga-fehér szalagon függő érem a pápa arcképével, fölötté a tiarával és Szent Péter keresztberakott kulcsaival. A rendjel darabja 500 koronába került, de ismert személyiségek, közhivatalnokok, papok és magasabb rangú hivatalnokok 50 percentségi ármérséklésig terjedő kedvezményben részesültek. A rend lovagjai között szerepel egy bécsi alpolgármester is, de legnagyobb részük kerületi szereplő alakok, vendéglősök, nyárspolgárok. A „kitüntettek” attól sem riadtak vissza, hogy az 500 koronás rendjelért ünnepeztessék magukat: küldöttségeket fogadtak, résztvettek a tiszteletükre rendezett banketeken, sőt életnagyságu képekben le is fotografálták magukat. Bécs város legutóbbi bálján vagy félszáz olyan embert lehetett látni, akiknek mellé az az érdemrend diszelgett. Belmonte herceg, a bécsi pápai nunczius, akinek nevét legutóbb a Wahrmond-esettel kapcsolatban emlegették sűrűn, enyhén viselkedett ez ügyben, noha az udvari és személyi hírek között, valamint a kinevezések és kitüntetések rovatában gyakran volt olvasható, hogy a pápa ezt, vagy azt a római „Avvocati di San Pietro”-rend lovagjává nevezte ki és az ezzel járó érdemkeresztet adományozta neki. Csak mikor a rendfelszedelgést mind szélesebb mederben kezdték üzni, jelentette ki a bécsi nuncziatura, hogy az „Avvocati di San Pietro” voltaképp csak egy magánjellegű római egyesület. A rend „nagymestere” Párisban tartja székhelyét, a Rue du Cherche-Midi valóságos fejedelmi pompával berendezett lakásában. A névjegyrén ez olvasható: „Le Chevalier Lautier, Comte romain, Chancelier de l'Ordre des avocats de Saint-Pierre”. Ez az előkelő ur, akit a kevésbé szeled párisi rendőrség rendfelszedelgés miatt egyszerűen már ártalmatlanná tett, nem foglalkozik egyébbel, mint az áldozatok neveinek nyilvántartásával és az Európa minden részéből érkező pénzek átvételével. Ezt a szórakozást üzti s aztán a pénzből kiadja részét az ő bécsi megbízottjának, Hiemeschnak, aki azonban rajtavesztett most, mert üzelméi miatt a bécsi rendőrség kiutasította Ausztria egész területéről. Hiemesch most, hir szerint, a déli Németország katolikus vidékein szándékozik tovább folytatni jövedelmező mesterségét.

— **Klinger István hagyatéka.** Klinger István apát, volt egyetemi rektor hagyatékának ügyét tegnap tárgyalta le dr. Kiss Aladár kir. közjegyző. A tárgyaláson a testvéreken és a rokonságon kívül megjelent Krizsán Mihály pápai kamarás, apátplébános, kit erre a tisztségre Balázs Lajos püspök kért fel. A hagyatéka mintegy 150.000 koronára rug. A hagyatékot az egyházmegyét megillető rész levonása után egy részt jótékonycézúra, a vagyoni többi részét testvéreinek és rokonainak hagyta. Az apátkeresztet X. Pius pápának hagyományozta. A megholdogult végrendekezése ellen senkinek sem volt kifogása és így a hagyatékot a legközelebbi szétosztják.

— **Negyvenhat anarkista letartóztatása.** New-yorkból érkezett távirat szerint Washingtonból jött elfogató parancsra vasárnap este negyvenhat anarkistát tartóztatott le a newyorki rendőrség. Ez a tömeges letartóztatás volt a második lépés, amit Roosevelt cinök az anarkisták ellen indított irtó hadjáratban tett. Az elfogott embereket elvitték Ellisz-Izlandra, ahol a bevándorlókat szokták partra szállítani s mindjárt megkezdtek ellenük a vizsgálatot is. Akinek nincs meg közöttük az amerikai honosságot igazoló papirosa, azt deportálják valahová, mint kellemetlen idegent; aki pedig igazolja, hogy amerikai polgár, azt is deportálják, ha rábizonyul, hogy honosítása előtt büntetést követett el, vagy fölbujtásért elítéltek.

— **Elfogott királygyilkos.** Az „Echo de Paris” liszaboni távirata szerint a párisi rendőrségnek sikerült kinyomozni a királygyilkosok egy czinkostársát. Az illetőt Francesco Palancher-nek hívják és lakásán házkutatás alkalmával olyan iratokat találtak, amelyek kétségtelenül bizonyítják a bűnöségét.

— **A velencei dráma harmadik halottja.** Adtunk hírt róla, hogy Velenczében szerelmi féltésből Vania Teréz agyonszurta Munari ügyvédet, azután öngyilkossá lett. Velenczéből ma azt jelentik nekünk, hogy egy karabélyos, aki tegnap Munari és Vanin Teréz holttestét látta, ettől a látványtól annyira megborzadt, hogy elvesztette esztét és golyót röpített a mellébe. A karabélyos sebe veszedelmes.

— **Rablótámadás.** Fényes nappal, délelőtt tizenegy óra tájban vakmerő és alias rablótámadás történt a főváros egyik legélénkebb utcájában, a Kecskeméti-utczába nyúló Bátya-utczában. Arra ment hazafelé Ramann József mészárosmester tizenégy éves hasonló nevű fia. Amikor a tizenkilencedik számú ház elé ért, hirtelen elébe ugrott egy munkáskülsejű ember, kezénél megragadva, berántotta a ház kapuja alá. Ott éles kést rántott elő, leszurással fenyegette a fiut, ha kiáltani mer és nem követi őt a házban levő lakására. A megrémült fiu kénytelen volt engedni. Támadója a hosszú udvaron végig, egészen hátul egy kis szobába vezetett, ott elvette tőle a pénztárczáját, két aranygyűrűjét, azután erkölcsetlen merényletet követett el ellene, majd pedig kilökte az ajtón, de újra megfenyegette, hogy agyonszurja, ha nem megy ki csendesen a házból. A fiu könnyes szemmel futott a középponti vásárcsarnokba az édesapjához és elpanaszolta a baját. Az apa nyomban hívatta a közeli rendőrt, majd pedig fiával együtt a főkapitányságra sietett és bejelentette a galád támadást. A főkapitányságon két detektívet adtak a fiu mellé s velük bejárta azokat a korcsmákat, ahová munkások szoktak járni. A Várház közelében egy korcsmában a fiu rá is ismert támadójára. Ez Voicsics János gabonamunkás volt. A detektívek elfogták Voicsics Jánost és bekisérték a főkapitányságra. A gonosz ember megvallotta tettét, de azzal védekezik, hogy ittas volt. Letartóztatták.

— **A tifusz.** Tegnap három új beteget vettek föl a Szent Gellért-kórházban. Kettő közülük már tizenkettődiké óta a kórházban van. Ezek Goldfun Sámuelné és Schmidt Gábor. Mind a kettő az angyalföldi menedékházból került a kórházba. Új beteg Hutnasa Andrásné, akit a Szabolcs-köz 2. számú házból szállítottak be. Tegnap 22 férfit és 26 nőt gyógyítottak, egyet egészségesen elbocsátottak. Megfigyelés alatt van 14 férfi és 4 nő.

— **A berlini kéjgyilkosság.** A berlini bűnügyi rendőrség sok ielből azt következteti, hogy a tizenégy éves Blecher Herman gyilkosa, Heider Ágoston régebben már több kéjgyilkosságot követett el, mert Heider határozottan szadista. A szakértői vizsgálat bebizonyította, hogy nem emberölésről, hanem szadista gyilkosságról van szó ebben az esetben. A szerencsétlen szabóinas holttestének megcsontítása föltétlenül szadistára vall. Heider Ágostont tíz év előtt az a gyanu terhelte, hogy Osnabrückben meggyilkolt egy kis leányt és holttestét megcsontította, de akkor elegendő bizonyíték hiányában föl kellett menteni. Nemsokára azután Heidert egy gyógyító-intézetben helyezték el s most ennek az intézetnek vezetősége árt a berlini bűnügyi rendőrséghez, hogy Heider már akkor közveszélyes volt tulságos perverzitása miatt, az intézetben élő galamboknak és tyukoknak leharapta a fejét s vérüket szürcsölte.

A mostani vizsgálat szerint Heider a szerencsétlen Blecher Herman husából evett.

— **Harminez millió sikkasztás.** Párisban újabb nagy pénzügyi botrány híre terjedt el tegnap. E szerint egy orosz csoport följelentést tett egy bankház ellen, harmincz millió frank elsikkasztásáért.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Jászladányban tegnap este Szabó József földmivest az uton szétroncsolt fejfel találta meg. Orvost hívtak és mikor a közséi orvos odaérkezett, egy tömeg megtámadta és megakadályozta abban, hogy a súlyosan sérült segítségére legyen. Az orvos maga is veszélyben lévén, megfutott és csendőri fedezettel tudott a helyszínére menni, de mire odaért, a súlyosan sérült ember már meghalt. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **Elfogott kasszabetörők.** Néhány nappal ezelőtt betörők jártak egy Liszt Ferenc-téri üzletben, hol megfúrták a pénzszekrényt, de időközben gyanus neszt hallottak és elmenekültek. A betörőket mindenfelé kereste a rendőrség, míg végre ma éjszaka kézrekerültek és pedig éppen akkor, amikor ismét megfúrtak egy pénzszekrényt. Az éjszaka ugyanis egy óra tájban Szemle József rendőrelőnöknek és a vele czirkáló Tóth VII. János rendőrnök fölött három gyanus külsejű ember, akik összebujva nagyon tanácskoztak valamiről. Az egyik alak egyszerre elvált a többitől és a Lujza-utca felé tartott, a másik két ember pedig észrevette a rendőroket, futásnak eredt. A rendőrök üldözőbe vették őket és hosszas hajszá után a Mátyás-téren az egyik embert el is fogták. Ez az ember Liebermann Gyula rovvott multu hirhedt betörő volt. A rendőrök most már két társát is szeretnék volna elfogni. Kutatásukra indultak a környéken s e közben észrevették, hogy a Kálvária-tér 19. száma alatt Lindenfeld Dávid festékkereskedésének ajtaja föl van törve. A rendőrök behatoltak az üzletbe s akkor látták, hogy egy félbemaradt betörőnek jöttek a nyomára. Az irodahelyiségben ugyanis a Wertheim-kassza meg volt furva, nem kevesebb, mint hét lyuk volt rajta, az üzletben levő holmi pedig szerteszét volt hányva. A rendőrök aztán vizsgálódás közben ráakadtak a zsákok közt egy emberre. Ez Káplár János szintén rovvott multu betörő volt, czinkostársá Liebermann Gyulának. Minden jel arra mutatott, hogy a betörők már este megkezdtek munkájukat, de valami megzavarta őket s ezért abba kellett hagyniok. A zsákmányt azonban sajnálták otthagyni s ezért éjfél után visszamentek, hogy teljesen fölfesszítsék a kasszát. Közben aztán a rendőrök rajtuk ütöttek. A két betörőt még az éjjel bekisérték s ma délelőtt elfogták harmadik társukat, Varga Józsefet, aki szintén hirhedt betörő. Kiderült, hogy ez a betörőbanda próbálkozott meg a kasszafurással a minap Kőbányán, majd pedig a Liszt Ferenc-téren, de sikertelenül. Most rajta vesztettek. Liebermann a kőbányai kasszafurás után a főkapitányság detektív-osztályában járt és puhatolózott, nem gyanusítják-e őt a dologgal. Közben besugta, hogy megakadályozott egy betörést a Károly-köruton. A besugással is gyanussá tette magát s most rábizonyult, hogy ő volt a főczinkos mind a három kasszabetörésben. Egyébként a betörők között van egy, akit a rendőrség már régóta nyomoz. Az illető Varga József, akit Csocsán rendőrkapitány éjjel után egy óráig faggatott. Varga a vallatás során beismerde, hogy testtársa Zahler Antal hirhedt betörőnek, aki az elmúlt esztendőben, november tizenegyedikéről tizenkettedikére virradó éjszakán a Majtin ékszerésznek Koronaherczeg-utca 12. szám alatt levő boltjába betört. Akkor Zahler elfogta a rendőrség egy ferencvárosi korcsmában, de testtársát nem tudta kézre keríteni. Zahler azt vallotta, hogy egy Sücs Lajos nevű ember a társa, de azt nem lehetett kinyomozni. Most aztán Varga személyében a rendőrség kezébe került a Majtin-féle betörés másik tettese is.

— **Epileptikus gyermekek iskolája.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter arra való tekintettel, hogy az epileptikus gyermekek iskoláztatását illetőleg hazánkban eddig ugyszólván semmi sem történt, elhatározta, hogy megfelelő oktatásokról gondoskodik; és lehetőleg már a jövő iskolaév elején külön osztályt nyit számukra. Súlyos és gyakori rohamokban szenvedő s inkább kórházi ápolásra szorult epileptikusok ide föl nem vehetők; fölvétele csak azok számíthatnak, akiknél a rohamok ritkábbak s ezek sem súlyos

természetiek. Az érdeklét szülők epileptikus gyermeküknek ez iskolába való fölvétele czéljából az állami kisegítő iskola igazgatóságánál: Budapest, VIII. ker., Mosonyi-utca 6. szám alatt jelentkezzenek.

— **Rablázadás.** Rettenetes hírt hoz Penzából a táviró: A kormányzósági börtön tizenegy politikai foglya tegnap este két felvigyázót megölt és egy harmadikat megsebesített. A foglyok ezután a czellák fedelzetén csinált részen az épület tetejére másztak fel. Onnan bombát dobtak az udvarra és ágy-neműből sodort köteleken igyekeztek leereszkedni. Amidőn az öt egyiküket lelőtte, a többiek ismét igen jelentékeny robbanó erejű bombát vetettek és a füstben megmenekülni igyekeztek. Sikerült is nekik a mezőre kijutni, itt azonban feltartóztatta őket a rendőrség és a börtön őrsége hetet leelőtti közülők a többi háromnak sikerült megmenekülnie.

— **Életunt mérnök.** Jelentették, hogy Debreczenben tegnap délután az ottani Frohner-szállodában öngyilkossá lett egy Fráter Zsigmond nevű 36 éves aradi magánmérnök. A mérnök tegnap reggel a nyíregyházi személyvonattal érkezett Debreczenbe és ott a Frohner-szállodában vett szobát, ahová bezárkózott és több levelet írt meg. Két óra tájban a mérnök szobájából két durranás hallatszott. A lövések hallatára a szálló személyzete betörte a szoba ajtaját s beléptek a szobába, ahol a szoba közepén a padlón fekvő találták a vendéget. Fejéből patakzott a vér, kezében pedig kilencz milliméteres revolvert szorongatott. Az előhívott mentők bekötözték az öngyilkos sebet s bezsallították a kórházba, ahol még tisztán és érthetően elmondta kilitét és kijelentette, hogy szorult anyagi helyzete üzte a halálba. Elmondotta, hogy Aradon egyik rokonával, Dömötör Bertalannal egy vízvezetéki vállalaton dolgoztak, azonban a város ezt elvonta tőlük, miáltal ő és családja a legnagyobb nyomorba jutottak. Nemsokára ezután elvesztette eszméletét és éjjelre meghalt. Az öngyilkos mérnöknek felesége és hat éves kis leánya, akiket értesítettek Fráter öngyilkosságáról, Aradon laknak.

— **A tifusz Szombathelyen.** A tifuszjárvány egyre nagyobb mérveket ölt Szombathelyen. A kereskedelmi miniszter kiküldötte, dr. Aujeszky Jenő megvizsgálta a városi vízvezetékét és konstata, hogy a vízvezeték víze tele van tifusz-bacillusokkal. Ma két iskolát járványkórházzá alakították át s a városi barakkórház is tele van betegekkel. A lakosság egy része sietve menekül a városból, a Szombathelyről induló vonatok zsufolva vannak utasokkal. Általában az egész városban nagy pánik uralkodik. A belügyminiszter sürgős intézkedésre szólította föl a városi hatóságot. A mai nap folyamán több járványorvos érkezik a fővárosból Szombathelyre.

— **A legrejtélyesebb sziget.** Olyan szigetről van szó, amely voltaképpen nincs is és nem volt soha. Valami agyafurt globetrotter hitette el a világgal, hogy van s csak most hatvan esztendő után derült ki, hogy csak a képzeletben volt. A brit tengerügyi hivatal a következő érdekes közleményt adta ki: „Kiel-szegete, melyről azt tartották, hogy a Palao, vagy Peleo-szigetek nyugati partvidékein fekszik, nincsen. Kiel-szigetet tehát minden tengerészeti térképről el kell távolítani.“ A Csenedes-Oceán déli részében lévő ezen „sziget“, immár 50—60 esztendeje szerepelt a brit tengerészeti térképeken. Több mint félszázada, hogy „felfedezték“, leirták és a térképbe is bevették, de mert a tengerészek sohasem látták, kételkedni kezdtek és nem tudták, minek higyenek inkább: a szemeknek, vagy a térképnek? Amig azonban a szkeptikus nézetek a tengerügyi hivatalhoz eljutottak, több esztendő telt el és csak egy német hadihajó, melyet a német admirális e soha nem látott sziget megvizsgálására kiküldött, mutatta ki, hogy a sziget csupán a képzelet születte.

— **Megüladt az anya ölében.** Debreczenben egy tizenhárom hónapos gyermek az anyja ölében megüladt. Nagy Jánosné, egy munkás felesége, midőn este hazament lakására, tizenhárom hónapos gyermekét ölében vette s táplálni akarta. Táplálás közben az anya elaludt s a kis gyermek lebukott az ölében. Így a gyermek az anya ruhától nem jutott levegőhöz s vagy két órai kínlás után meghalt. Az ügyészség az anya ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt megindította az eljárását.

— **Hirtelen halál.** Dr. Csebi Antal szentlőrinczi közséi orvos ma délután öt órakor a Pály-téri helyi érdekléi vasuti állomáson hirtelen rosszul lett és azonnal meghalt. Orvosi vélemény szerint agyszélhűdés érte. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Női ruhában.** Nem példátlanul áll, de azért éppenséggel nem mindennapi történet híret hozza Boroszlóbból egy tudósítás. A rendőrség letartóztatott egy nevelőnőt, aki Hans Eliz név alatt egy év óta áll dr. Weber Kurth egyetemi tanár szolgálatában. Hans Elizről megállapították, hogy férfi s hogy erkölcsstelen büntény miatt már régen keresi a berlini rendőrség. Hans Elizt hat éves leánygyermekével szerződtette dr. Weber. A kisasszony pontosan teljesítette kötelességét, az egész család meg volt vele elégedve. A kis Margit, akit teljesen rábiztak, szeretettel csüngött a leányon, aki szintén ragaszkodott tanítványához. Dr. Weber néhány nap előtt az Odera melletti Frankfurtba utazott egy orvosi értekezletre. Elutazását követő napon két titkos rendőr jelent meg lakásán s a nevelőnő után tudakozódtak. A detektívek elmondták jövetelük czélját, egyben figyelmeztették az asszonyt, hogy a nevelőnőt megérkezése után nyomban hívassa be hozzájuk. A szöke Hans Eliz néhány percz mulva ott állott a titkos rendőrök előtt. A detektívek kiküldték Webernét s vallatásra fogták a megszeppent bűnöst. Az ál-nevelőnő első pillanatban tagadott mindent, majd mikor a keresztkérdések alatt zavarba jött, hirtelen nekirontott vallatónak. Csak nagynehezen fékeztek meg és nyomban bekisérték a rendőrségre. A ház urnője az izgalma miatt elájult, úgy hogy nyomban orvosi kezelés alá vették. Az ál-kisasszonyról, akit valójában Ausbach Viktornak hívnak s foglalkozására nézve pinceszér, a vizsgálat a következőket állapította meg: Ausbach Viktor 1907. május hónap negyedik napjára a berlini Central-szálló éttermében működött mint fízetőpinceszér. Szerelmi viszonyt folytatott a Passage-színház egyik tagjával, aki nagyon sok pénzébe került. Több ízben szakítani akart vele, de nem sikerült. A leány költséges passziói felemésztették Ausbach egész jövedelmét, sőt amikor már a borraivalókból nem telt selyemruhára, hozzányult a szálló pénzéhez is, körülbelül négyezer márka hiányt konstata, mert régen szolgált ott, s meg voltak vele elégedve, azonban nyomban el kellett hagyni állását. Ausbach másnap éjjel megleste szeretőjét az utcán, s mikor a leány egy elhagyott utczába ért, forgópisztolyal háromszor rálőtt. Egy golyó a színésznőn súlyos sebet ejtett. Ausbach elmenekült s azóta nem látták. A rendőrség sokáig nyomozott a merénylő után, de nem tudtak ráakadni. Ausbach ugyanis nyomban vonatra ült s elutazott. Félt a börtöntől s a vasuti kocsiiban jutott eszébe az a merész gondolat, hogy női ruhába öltözik s beáll nevelőnőnek, míg a hatóság meg nem feledkezik a merénylőről. A rendőrség névtelen följelentést kapott s így akadt Ausbach nyomára. A letartóztatott pinceszér még aznap utnak indították Berlinbe.

— **Házasság.** Márkus Jenő, az Egyetértés kiadóhivatali tisztviselője e hó 26-án délután félkettőkor tartja esküvőjét a dohány-utcai izr. templomban Singer Terka kisasszonnyal, Singer Ignác és neje bájos leányával.

Dr. Kövesi Géza eljegyezte Klein Paulát, Klein Berthold fővárosi bizottsági tag leányát. Ney Simon szobrász eljegyezte özv. Pollák Adolfiné leányát, Rezsinkét, Budapestben.

— **Ellopott evőeszközök.** Gerbeaud Emil megbizottja e hónap 14-én panaszt tett, hogy e hónap 4-én a tőzsdepalotában tartott bankett alkalmával 300 koronát érő alpacca-tálak és evőeszközök eltűntek. A rendőrség megindította a nyomozást s megállapította, hogy lopás nem történt. Az eltűnt evőeszközök megkerültek, csupán egy 40 koronát érő alpacca-tál nincs meg.

— **Halálos elgázolás.** Ma este hat órakor a Rákospalota-Ujfalu végállomásánál levő átjáró alatt a száznolczas számú bécsi gyorsvonat elütötte Baráth Károly hatvanegy éves vasuti pályafőrt. A szerencsétlenül járt ember a helyszínen meghalt. Holttestét a rákospalotai hullaházba vitték. A vizsgálat megindult annak kiderítése czéljából, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Halálozás.** Heidler Róbert fővárosi mérnököt súlyos csapás érte, hitvese, született urhalmi Urhegy Mária 44 éves korában meghalt. Elhunytát férjén és három kiskoru gyermekén kívül nagy és előkelő rokonság gyászolja.

— Rendőri hírek. Balesetek. Kressher János mázolósegéd ma délelőtt a hidegkúti határban levő Balás-féle vendéglőben dolgozott. Közben leesett a létráról és súlyosan megsérült. A mentők bevitték az Új Szent János-kórházba. — A Bérkocsis-utca 23. számú házában Majer Gyula tanár lakásán Enolfi Károlyné takarítónő munka közben elesett és megsérült. A II. sebészeti klinikán ápolják. — Megszökött sikkasztó. A rendőrség keresi Zelinger Jakab Jenő kereskedősegédét, aki a Brám Ferencz és társa cég kárára hatszáz ko-

— Sidl, ez a neve annak a nagy cirkuszművésznek, aki szombaton este mutatja be feltűnést keltő attrakcióját a Villand-testvérek cirkuszában. Sidl nagy anyagi áldozattal lehetett csak néhány napi vendégszereplésre Budapestre szerződteni. A kiváló művészt mindenkinek látni kell.

— Zászlók, címerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

— Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

— Bob-hashajtó a legkellémesebb, 10 fillér.

— A mai lapunkban megjelent Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete árjegyzék-hirdetésre felhívjuk a t. olvasóközönség b. figyelmét.

— Az elektromágneses gyógyítás a legkényelmesebb villamos gyógy módok egyike, mert a kezelendő testrészt le sem kell mezteleníteni, mivel az áram ruhán át is hat a kívánt helyre. Gyógyhatása kettős, u. m. fájdalomcsillapító és megnyugtató. Ebből kifolyólag alkalmazásba kerül mindenemű idegzsába, görcsök, csusz és köszvényokozta fájdalmak, a gyomor és sziv ideg zavarai, a neurasthenia és hisztéria okozta fejnemű, tarkófájás, ingerültség stb. ellen. főképpen pedig szinte bámulatos hatást fejt ki álmatlanság ellen, mert sokszor már néhány ülés alatt sikerül az évek óta fennálló bajt megszüntetni. Az elektromágneses gyógy mód dr. Hönig Izsónál (IV., Károly-körút 24. sz.) kerül alkalmazásba.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Gróf Andrassy Gyula ünneplése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 16.

A Nemzeti Szalon művészeti egyesület ma délután öt órakor tartotta Erzsébet-téri helyiségében rendes közgyűlést Ernszt Lajos ügyvezető-igazgató és Kézdi Kovács László művészeti igazgató elnöklésével.

Ernszt Lajos ügyvezető-igazgató a közgyűlést e szavakkal nyitotta meg:

T. közgyűlés! Örömmel és büszkeséggel jelentítem, hogy ma van tíz éve, hogy gróf Andrassy Gyula a Nemzeti Szalon elnöke. Ebből az alkalomból a Nemzeti Szalon igazgatósága és választmánya elkészítette Ligeti Miklós által gróf Andrassy Gyula szobrát, amelyet örök emlékül az előcsarnokban helyeztünk el. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Egyszermind jelenti az elnöklő ügyvezető-igazgató, hogy gróf Andrassy Gyula elnöktől levél érkezett. (Halljuk! Halljuk!)

Déry Béla titkár felolvassa a levelet, amelynek szövege következő:

Tisztelt igazgató ur! Tíz éve vagy az Szalon elnöke. Ezért ma a közgyűlés ünnepelni akar. Ünneplésen elkerülhetetlen a dicséret. Magam dicséretét hallgatni azonban rám nézve valódi kín. Ezért nem jövök a mai gyűlésre. Kérem tehát, legyen szives engem kimenteni a közgyűlés előtt. Nagy hálával és mély köszönettel veszem az irántam tanúsított jóakaratakat s csak arra kérem önöket, hogy engedjék meg, hogy hálámat csendes munkával és tettekkel fejezzem ki. Mig velem parancsolnak, szolgálatukra fogok állani. Tudom, hogy a magyar művészet ügye a magyar nemzet ügye. Kötelességünk hozzájárulni ahhoz, hogy a magyar faj fényes tulajdonságai kifejlődhessenek. Az emberiség kulturáját gazdagítva: a magyar faj saját fennmaradásának biztosítékait is erősíti. Minél tökéletesebb alkotásokra vagyunk képesek, annál mélyebb és indokoltabb nemzeti önértékünk és annál hasznosabb létünk az emberiség szem-

pontjából. Igaz tisztelettel Budapest, 1908. április 16-án, Andrassy Gyula. (Élénk éljenzés.)

Ezután az elnöklő ügyvezető-igazgató napirend előtt Gellért Jenőnek, a Nemzeti Szalon igazgatósági tagjának adja át a szót:

Gellért Jenő: T. közgyűlés! Mielőtt a Nemzeti Szalonnak ez évi munkásságáról beszámolnánk, engedje meg a tisztelt közgyűlés, hogy egyesületünk műpártoló tagjainak nevében kifejezést adjak annak az őszinte tiszteletnek, amelyet mindannyian érezünk ama férfiu iránt, ki már tíz év óta áll egyesületünk élén s aki nemcsak a mi büszkeségünk, de büszkesége az egész magyar fajnak s akinek a neve elég arra, hogy fényt adjon és bizalmat szerezzen minden ügynek, amelynek szolgálatára vállalkozik.

Valóban abban a körülményben, hogy a Nemzeti Szalonnak sikerült gróf Andrassy Gyula ő nagyméltóságát elnökeül megnyernie, keresendő az oka annak, hogy egyesületünk, amely kezdetben még a célokkal sem volt tisztában, csakhamar kiállotta a bizonytalanság okozta válságokat s az ő körültekintő vezetése mellett megtalálta az utat, amelyen cél tudatosan haladva mindenha számottevő tényezője lesz hazánk művészi törekvéseinek. Már ez az egy tény is igazolja azt, hogy kiszakítsuk egyesületünknek rövid tizenöt éves életéből az utolsó tíz évet, a közdelemnek és a megerősödésnek valóban nehéz éveit s ennél a határkőnél megállva, kifejezést adjunk igaz, őszinte hálaunknak gróf Andrassy Gyulának egyesületünk érdekében eddig kifejtett munkásságáért. (Élénk helyeslés.)

Jól tudjuk, hogy ezzel csak igen kis mértékben rójuk le tartozásunkat, annál is inkább, mert mindnyájunknak éreznünk kell, hogy ő nagyméltóságának subtilis lelke, mely a művészetet valójában meg tudja érteni s a művészet munkáit még fogyatkozásaiban is szerető nemes szíve adhatnak erőt ennek az egyesületnek a fejlődéshez s evel módot arra, hogy a művészek a Nemzeti Szalon útján is elérjék törekvéseiket. (Ugy van!)

A Nemzeti Szalon szerénytelenség nélkül mondhatja el teljesében, hogy érzi, hogy kulturmiszsiót fejlesztett, mert hiszen az ő kiállításával egy a fővárosban, mint a vidéken ébren tartja a közönség érdeklődését, sorozatos előadásaival pedig fejleszteni törekszik látogatóinak műizlését, amelyet megítélni ugyan lehet, de lebecsülni jó lélekkel nem szabad. Minden igazságosan ítélő kénytelen beismerni, hogy a Nemzeti Szalon kiállításai a magyar művészet haladására mutatnak s ha ezzel a haladással nem áll arányban a közönség hozzáértése, azért a Nemzeti Szalon nem érheti jogos vád. Mindnyájan érezzük, hogy a művészi törekvések a forrongás stádiumában vannak s még nem alakultak ki annyira, hogy a nagyközönséget biztosan vezethessék. Érdeklődő műbarát kénytelen megalkudni a változó izléssel, mert látja, hogy a régi akadémikus me-revségéből s a modernnek szokatlan merészségéből még nem alakult ki az az összeolvasztó művészet, amely az örökszép erejével köti le a lelket. (Élénk tetszés.)

Ezt az örök szépet keressék a mi művészeink s akkor a legnagyobb szolgálatot teszik ennek a műintézetnek, mert felavatják a művészet tiszta templomává, megszerzik a legtisztább gyönyörűséget a művészet pártoló barátainak s ezzel róják le a legméltóbban nemes tartozásukat illusztris elnöknk iránt. (Élénk éljenzés.)

Igen tisztelt közgyűlés! Mi, a Nemzeti Szalon műpártoló tagjai gróf Andrassy Gyulának tíz éves elnöki működését nem hervadó babérral, hanem azal az erős fogadalommal ünnepljük a legméltóbban, ha kijelentjük, hogy a jövőben is szilárdan megmaradunk ama nemes célok szolgálatában, amelyeket egyesületünk feladatául ő tűzött ki. (Helyeslés.)

Ez idő szerint, bár ő nagyméltósága mindenképpen menekülni akar az elismeréstől, a Nemzeti Szalon közgyűlése nem zárkozhatik el azon kötelezettség teljesítése elől, amelyvel elnökünknek tartozik. (Igaz! Ugy van! Halljuk! Halljuk!)

Azaz az indítvánnyal fordulok tehát a Nemzeti Szalon közgyűléséhez, hogy a tíz éves forduló alkalmából átiratilag üdvözöljük elnökünket, Andrassy Gyula ő nagyméltóságát (Élénk éljenzés.), kifejezve a Nemzeti Szalon háláját és ragaszkodását személyéhez s kérve őt, maradjon meg továbbra is pártolója és támogatója művész-egyesületünknek, mert ebben látjuk legnagyobb biztositékát annak, hogy egyesületünk mind nagyobb fejlődésnek, virágzásnak fog indulni. (Általános élénk éljenzés és felkiáltások: Elfogadjuk!)

A Nemzeti Szalon művészeinek nevében Kacziány Ödön járult lelkes szavakkal az indítványhoz.

Talán egész Európában — ugymond — nincs művészegyesület, amely oly nehéz körülmények között jött volna létre, mint a Nemzeti Szalon, amelyet csecsemőkora óta addig temetgettek folyton, míg erőteljes férfiú lett belőle. Az egyesület legválságosabb idejében is — ugymond — azt tapasztaltuk, hogy egy férfiú az ő nagy és nemes lelkével, hatalmas szellemével, tudásával és lelki jószágával, a gen-

tleman előkelő egyszerűségével mindig kivette részét a legkeservebb küzdelmekből. Gróf Andrassy Gyula ez, akinek, mikor államférfiu és tudós érdekeit fogja méltatni a történetírő, meg kell majd emlékeznie hatalmas műérzékéről is, amely kifejezésre jut egyebek között budavári palotájának műgyűjteményében is, amely bármely nagy európai műgyűjteménynek diszére válnék. (Élénk tetszés.)

Az indítványt egyhangu lelkesedéssel fogadták el s aztán áttértek a tagválasztásra, amelyről lapunk más helyén emlékeztünk meg.

(*) Az új Nemzeti Színház. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter tárgyalásokat folytatott a magán-színházak vezetésével arra nézve, hogy az építés idejére ideiglenes hajlékul megszerezze az egyik magán-színházat. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre s a kultuszminiszter elhatározta, hogy a Nemzeti Színház építését az állandó budai színház kérdésével kapcsolatban oldja meg. Elhatározásáról a következő leíratot küldte ma a fővárosnak:

A Nemzeti Színház avult épülete nem felel meg többé a hozzáfűződő biztossági, valamint művészeti követeléseknek, úgy, hogy arra az időre, amíg az új Nemzeti Színház kérdése megoldást nyer, a Nemzeti Színház előadásai számára ideiglenes hajlékról kell gondoskodnom. Ez ideiglenes hajlék kérdését a budai állandó színház kérdésével kapcsolatban óhajtánám megoldani és azért, amennyiben Budapest székesfőváros közönsége az erre a célra kiszemelt területet a Döbrentei-téren átengedi, hajlandó vagyok a budai állandó színházat fölépíttetni oly módon, hogy abban, amíg az új Nemzeti Színház kérdése megoldásra talál és megnyitható lesz, a Nemzeti Színház tarthassa előadásait. Tekintettel arra, hogy a budai állandó színház a főváros érdekeit szolgálja elsősorban és tekintettel arra, hogy ez által a főváros egy szép középülettel is gazdagodik, méltányosnak tartom, hogy a székesfőváros a telken kívül is hozzájáruljon a színház építési költségeihez. Ezt a hozzájárulást a budai Várszínház épületének és telkének az állam tulajdonába való átengedés, a Várszínháznak jelenleg adott évi tizenkilencz ezer korona segítésnek a budai színházban játszó Nemzeti Színház részére való biztositásában és a színházépület fönntartási költségeinek, továbbá az építkezés alkalmából fölmerülő vízvezetési és csatornázási munkálatoknak elvállalásában óhajtánám megállapítani. Megegyezést óhajtánék továbbá arra nézve is létesíteni, hogy a budai színházért az új Nemzeti Színház megnyitása után nyerendő tiszta bérjövödelem felerészben az államkincstár részére biztositassék. Tisztelettel kérem a tekintetes tanácsot, hogy erre az átiratomra sürgősen válaszoljon és egyuttal sürgősen intézkedni sziveskedjék arra nézve, hogy a Döbrentei-tér az új színház részére átengedtesék, mert már május elején megkezdeni kívánom az építkezést.

(*) Izgalmas közgyűlés a Nemzeti Szalonban. A

Nemzeti Szalonban ma megtartott rendes évi közgyűlés tulajdonképpen a gróf Andrassy Gyula ünneplése után vette kezdetét a megállapított napirenddel. A mily harmónikus és emelkedett hangulatu volt a közgyűlésnek az a része, mely a köztisztelotben álló elnök érdemeit méltányolta, oly izgatott lefolyásu volt a napirend tárgyalása. A választmány jelentésének tudomásul vétele után ugyanis, ugy a választmány-nak, mint a felügyelő-bizottságnak megadták a fölmentvényt, pentelei Molnár Jánosnak, kézdi Kovács Lászlónak, Gellért Jenőnek és Kacziány Ödönnek az ügyrendre és a tagdíjakra vonatkozó különböző indítványait a közgyűlés elfogadta. Végül a választásokat ejtették meg a választmány nyolcz művész- és nyolcz műpártoló tagjára, öt művész- és öt műpártoló póttagjára, továbbá a felügyelő-bizottság hét tagjára a következő eredménnyel:

A választmány tagjai lettek: Katona Nándor, Kiss György, Keményi Jenő, Vajda Zsigmond, Bruck Lajos, Ujházi Ferencz, Nádler Róbert és Márk Lajos rendes, Eder Gyula, Tölgessy Artur, Ujvári Ignác, Zemplényi Tivadar és Istók János póttagok a művészek sorából; dr. Bárczy István, dr. K-Lippich Elek, Weiser Kálmán, dr. Majovszky Pál, dr. Maksziányi Dezső, gróf Nákó Sándor, dr. Bárdos Artur, dr. Rottenbiller Ödön és Szi-tányi Géza rendes, Bélaváry-Burchard Konrad, dr. Fényes Dezső, dr. Nyáry Sándor és Glatz Antal póttagok a műpártolók sorából. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: dr. Grauer Vilmos, Károlyi György, Probáld Lajos, dr. Vajda Adolf, Wolfner Gyula, Zimburg Alajos és Sente Imre

Miután az elnöklő báró Feiliszsch Berthold a szavazás eredményét kihirdette, dr. Bárdos Artur jelentkezett szólásra. Megköszönte a megválasztásával beléhelyezett bizalmat és lemondott a választmányi tagságáról. Lemondását hosszabb beszédben indokolta meg. A mai közgyűlés — ugymond — két olyan indítványt iktatott határozatba, melyek a Szalón mostani vezetősége hatalmának erőszakos véglegesítését célozzák s lehetetlenné teszik, hogy a tavalyi közgyűlésen alacsony eszközökkel kibuktatott kiváló művészek az őket megillető pozíciókat a Szalónban valaha is visszafoglalhassák; hogy ezt megtehessek, a mai közgyűlés összehívása körül is súlyos szabálytalanságok, alapszabály- és törvényellenes jogfosztások történtek az ellenzék elnémitására.

Bárdos Artur beszéde után az ügyvezető igazgatóság eljárását Ernst Lajos és Gellért Jenő igazgató hangulatban próbálta mentegetni, amit a törvénytelenül, de jól szervezett közgyűlés tudomásul is vett. A Szalón által a közgyűlésről kiadott hivatalos jelentés ezt az utóbbi incidenst óvatosan elhallgatja.

(*) **A Műhely kiállítása**, amely állandóan nagy közönséget vonz az Uránia Kigyó-téri szalonjába, újabb vonzerőt kapott. Az agilis vezetőség ugyanis a festményeket egy nagy és értékesebbél értékesebb darabokkal bővelkedő grafikus kiállítással cserélte ki. A kollektívot holnap mutatják be a sajtó képviselőinek.

(*) **Berlini nagymesterek kiállítása**. Max Liebermann, Louis Corinth, Walter Leistikow és Max Hevock, berlini nagymesterek kiállításának anyaga megérkezett és már rendezik is. A művészek körülbelül negyven képet, ötven rézkarcot, és harmincz rajtot küldtek a kiállításra, amelyet április 21-én mutatnak be a sajtónak, az ünnepélyes megnyitást pedig 22-én délután öt órakor tartják meg a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában. A kiállítás érdekességét emelni fogja Vedress Márk szobrászművésziünk egy gyönyörű szobra.

(*) **Eldölt pályázat**. A Magyar Építőművészek Szövetsége által egyetemi hallgatók részére hirdettet Wellisch-pályázat első, 400 koronás díját Mende Valér műgyetemi hallgató nyerte el. A második, 200 koronás díjat Freund Dezső, a harmadik, 100 koronás díjat Györgyi Dénes, a negyedik, 100 koronás díjat Dénes István kapta. Azonkívül dícsereiben részesítették a Reclam jellegű tervet, melynek Mende Valér a szerkesztője.

(*) **Sorsolás a Műcsarnokban**. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat tegnap délután tartotta meg tagjai számára évenként rendezendő sorsjátéka húzását a városi Műcsarnokban Benkő Kálmán társulati igazgató elnöke alatt. A társulat részéről jelen voltak a sorsoláson: Korb Flóris és dr. Wagner Géza igazgatósági tagok, dr. Ambrózovics Dezső titkár és Lesskó János helyettes titkár, akik a jegyzőkönyvet vezették, továbbá Paur Géza műtáros és Mészáros Ferenc számvevő. A székesfővárost Sánta Dénes helyettes elöljáró, dr. Görgey István közlegyző helyettese, dr. Hedry Aladár képviselte. Ezuttal összesen százhuszonöt nyereményt sorsoltak ki ötvenegyszer korona értékben. A tagok nyereményekért már a jelen tavaszi tárlaton választhatnak maguknak megfelelő értékű műtárgyat, de legkésőbb az 1908—1909. évi téli tárlaton értékesíthetik azokat, mivel annak bezárulta után teljesen értéküket veszítik. Műtárgyakat csupán magyar művészekről lehet választani. A sorsolás eredménye a következő:

Háromezer koronát nyert: 3453. Ezeröttszáz koronát: 5562, 5901. Ezer koronát: 19131, 23711, 8894. Kilencszáz koronát: 7774, 22289, 22669, 4758. Nyolcszáz koronát: 4617, 14405, 16728, 20591, 23149, 4206. Hatszáz koronát: 11645, 21535, 23356, 16857, 15768, 19436, 18342, 12025. Ötszáz koronát: 7832, 638, 11262, 8409, 23320, 11849, 17694, 15036, 5569, 8489. Négy száz koronát: 4667, 621, 15539, 9267, 21781, 16058, 8712, 14471, 22276, 7918, 14966, 5123, 18830, 7506, 924. Háromszáz koronát: 8682, 7722, 16630, 976, 22563, 20113, 19036, 9225, 17903, 13989, 7333, 10485, 914, 4492, 20399, 11678, 6682, 20585, 22478, 13913, 17604, 18496, 20652, 14293, 5476, 13358. Kétszáz koronát: 28227, 16825, 12437, 7896, 21188 8312, 2795, 1476, 20862, 15058, 6283, 22816, 15216, 3424, 15347, 18678, 18098, 17592, 13033, 3374, 9720, 16218, 14309, 1315, 708, 80, 20156, 3981, 17164, 77, 1920, 2566, 18707, 4707, 17635, 5056, 20660, 10443, 14005, 9730, 23646, 15411, 15615, 18622, 20584, 19905, 23747, 3133, 12319, 6060.

(*) **Pályázat képes levelező-lapokra**. A Műbarátok Köre tízenyolcz darab képes-levelező-lap tervezetre egyenként száz korona díjjal pályázatot hirdet. A pályázatok ez év október elsejéig a Műbarátok Körének Váci-utca 25. szám alatt levő titkári hivatalába küldendők.

FŐVÁROS.

(*) **A Gázgyárak megváltása**. A budapesti légszuszgyárak helyi igazgatósága a székesfővárosi tanácshoz tegnap a következő beadványt nyújtotta be.

Tekintetes Tanács! A tekintetes Tanács II. ügyosztályának a fővárosi gázkérdés ügyében tett jelentését tanulmányozván, azt találtuk, hogy e jelentésnek a gázgyárak bevételeit és kiadásait tárgyaló része a valóságtól messze eltérő — sok százezer koronával téves adatokat tartalmaz. Hogy a tekintetes Tanácsnak módjában legyen a tényleges állapotról hű képet szereznie, ezennel tisztelettel bejelentjük, hogy készek vagyunk üzleti könyveinknek üzleti bevételeink és kiadásainkra vonatkozó részét a hiteles számadási okmányokkal együtt a tekintetes Tanács rendelkezésére bocsátani. Mindezeket a tekintetes Tanács által kiküldendő fővárosi tisztviselőnek legbehatóbb megvizsgálás céljából az irodai órákban rendelkezésére bocsátjuk.

(*) **A Kossuth-szobor**. A főváros tanácsa Rózsa-völgyi Gyula alpolgármester elnöke alatt ma tartott ülésében tudomásul vette a Kossuth-szobor bíráló-bizottságának döntését és utasította a VII. ügyosztályt, hogy intézkedjék a díjak kiutalványozása iránt.

(*) **A Mentő-Egyesület kongresszusa**. A Budapesti Mentő-Egyesület május 16-án és 17-én finnepl megfennállásának huszadik évfordulóját. Az egyesület ez alkalomból diszközgyűlést és egyéb ünnepségeket rendez s ezzel kapcsolatban mentő-kongresszus megtartását is tervbe vette. A belügyminiszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz s fölhívta, hogy a tiszti orvosát, vagy helyettesét a kongresszusra küldje ki.

(*) **Az állatkert rendezése**. Az állatkert, melyet a székesfőváros saját kezelésébe vett, a tavasz beállta óta nevezetes átalakuláson megy keresztül. Területét mindenekelőtt kibővítik, újra parkozzák és az állatok házikóit, ketrezeit kicsinosítják. Ezenfelül gondoskodnak az állatgyűjtemény kiegészítéséről és már is egész sereg ritka fajta állatot vásároltak az állatkert számára, mely így remélhetőleg ismét egyik nevezetes látványossága lesz a fővárosnak.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **A Polónyi—Lengyel-pör**. Polónyi Géza, volt igazságügyminiszternek Lengyel Zoltán elleni sajtópörében ma délután a budapesti kir. ügyészség terjedelmes beadványt intézett az esküdtbírók elnökéhez. A három ivre terjedő beadvány részletesen foglalkozik Lengyel Zoltán összes vádpontjaival s annak igazolására, hogy Polónyi Gézának semmi része nem volt és nem is lehetett a neki imputált cselekményekben — a főtárgyalásra több új tanu megidézését kéri és több okiratot csatol. Az indítvány fölött érdemben a főtárgyaláson fognak határozni.

§ **Pánszláv ügyvéd**. Weszelovszky Ferenc ügyvédet, a szenczei kerület volt képviselőjét a nyitrai törvényszéknél lefolyt nemzetiségi bínpöréből kifolyólag a pozsonyi ügyvédi kamara, mint feyelmi bíróság, 1000 korona pénzbüntetés és 500 korona költség megfizetésére ítélte el.

§ **A hitellező följelentése**. A budapesti kir. törvényszék vádpanácsa csalás büntette miatt vád alá helyezte ma Boschán Vilmos hevesmegyei földbirtokost. Boschán nagyban játszott a tőzsdén s teljesen tönkre ment. Braun Gusztáv, a bankárja, 13.000 korona követelésével hiába fordult már Boschánhoz. A birtok, a kastély és ingóságok mind Boschán Vilmosné, szül. Blitz Éva birtokába mentek át. Egy pár héttel ezelőtt Braun Gusztáv arról értesült, hogy Boschán egy birtok parcellázásával 50.000 koronát keresett. Braun Gusztáv azonnal pert indított Boschán ellen. A per azonban nem vezetett eredményre, mivel Boschán az 50.000 koronát Hoffmann János nevű barátjával lefoglaltatta. Braun erre család büntette címén följelentést tett Boschán ellen. A vádpanács ma az 50.000 koronára büntető zárlatot rendelt el és Boschánt vád alá helyezte.

§ **Zsaroló hírlapíró**. Niedermann Nógrádi Gyula, nagyváradi hírlapíró többször visszaélt a toll hatalmával. Az elmúlt évben meg akarta zsarolni Fuchsl Móricz ottani nagykereskedőt, aki a meghurczoltatás szándékát annyira szívére vette, hogy föbelötte magát. A nagyváradi lapok és a Vidéki Hírlapírók Szövetsége ekkor Niedermann Nógrádit bojkottálták s óva intették a közönséget a haszontalan ember visszaéléseivel szemben. Niedermann Nógrádi ezt megelőzőleg, 1906. december 12-én tolla hegyére vette Halász Lajos országgyűlési képviselőt és Boross Jenő nagyváradi újságíró, akikről a nagyszalontai választás kapcsán azt írta, hogy Halász választási költségeinek fedezésére egy pálinkakereskedőn vágta eret s egy ottani tekintélyes szabadelvű párti ügyvédet is megkoppasztottak egy 48-as képviselő érdekében. Halász képviselő és Boross Jenő hírlapíró rágalmasz miatt a nagyváradi esküdtbírástól kérték Niedermann Nógrádi Gyula megbüntetését, amely négyhavi fogságra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat. A kir. Kuria ma hozzájárult az esküdtbírástól ítéletéhez.

§ **Az idill vége**. Egy szerencsétlen asszony szomorú története rejlik a mögött a zsarolási ügy mögött, amelynek tárgyalását most tüzte ki a budapesti büntető törvényszék. Az előzmények egy szerelmi idillhez vezetnek vissza, amely bűnben szülemlett ugyan; — de ez a bűn annyira emberi és mindennapi, hogy a bűnhődés, amely nyomában járt, már lesújtó és végzetszerű. És fenmarad még mindig a nagy kérdés: Ki itt a bűnös? A bűnpörnek vádlottja-e, egy mámoros pillanatában elkábított szerencsétlen asszony, aki ma a társadalomból kilökve, erkölcsileg és fizikailag tönkretéve, száználmas árnyéka csak az embernek — vagy másvalaki? Remélhető, hogy mindez a bűnpör folyamán tisztázódni fog. Szóljon itt addig a tényállás, amely mindennél többet mond, — 1905. év nyarán, egy veszprémmegyei kisebb téglagyárban átalakítási munkálatokat végzett G. I. előkelő fővárosi mérnök, építési vállalkozó. A mérnök, aki maga is nős ember, sürlin megfordult a gyár gondnokának házában s csakhamar heves udvarlásokkal ostromolta a gondnok ifjú feleségét. Ez ostrom nem maradt eredmény nélkül. A forró szerelmi valóságok elkábították az asszonyt s egy szép napon a mérnök karjaiba omlott. Hitt a nagyhangú ígéreteknek, de hiszékenységet drágán fizette meg. Az udvarló egyik levelét a férj elfogta, amelynek tartalmából megtudta, amit nem szabadott volna tudnia. Minden emberi érzésből kikelve, irgalmatlan testi fenytések után ének idején az utcára lökte ki a szerencsétlen asszonyt, ki önmagára maradv a szerencsétlenségének okozójához fordult támogatásért. A mérnök szava és ígéréte ellenére cserbenhagyta a sorsüldözött nőt, akitől férje törvényesen elvált, a házasságot a nő hibájából mondották ki felbontottnak s tartásdíj igényével elutasították. A száználmas teremtés koldulni mehetett volna, ha irtózatosszenvedései után egy szegénysorsu sógora meg nem könyörül rajta s eselédként házába nem fogadja. Időközben a volt lovagiától — emlékeztetve őt ígéreteire — több levélben segélyt kért, amely levelekre a lovag ur — zsarolás miatti büntető följelentéssel felelt. Most tüzték ki e bűnpör tárgyalását Sárkány bíró tanácsa elé. De a főtárgyalást nem lehetett megtartani, mert a szerencsétlen asszony nemrég egy baleset következtében szemén oly súlyos sérülést szenvedett, hogy minden valószínűség szerint meg fog vakulni, hetek óta fekszik s így a tárgyaláson sem jelenhetett meg. A kir. ügyészség azt hívén, hogy bujkál az asszony, előzetes letartóztatását indítványozta, amit azonban a törvényszék a védő indítványára mellőzött s a főtárgyalást elnapolta. Érdekes egyébként, hogy a sértett udvarló időközben följelentését visszavonta, de a zsarolás hivatalból üldözendő lévén, az eljárás tovább folyik.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Tanítóképzőintézet Tanárok Országos Egyesülete** a husvétii szünetet használta föl arra, hogy X. közgyűlést Sárospatakon megtartja. A két napig tartó közgyűlésen mindvégig jelen volt a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőtében Meczner Gyula zemplénmegyei főispán. Nagy figyelemmel és mély megilletődéssel hallgatta a tanárság és a közönség dr. Katonáné-Thuránszky Irén igazgató emlékbeszédét, melyet az elhunyt Peres Sándor egyesületi elnökről mondott, kinek nagy tudását, kiváló egyéni és nevelői tulajdonságait szép szavakban méltatta. Általános érdeklődést keltett gróf Majláth Józsefnek „Mit várunk a képzőintézetek hatásától a mi szociális munkánkban” című előadása. Érdekes fejtegetéseit lelkes éljenzéssel fogadta a hallgatóság. Délben disztrakoma volt a főiskola új éttermében, melyen számos felköszöntő hangzott el. Meczner Gyula

főispán
miniszter
János
zsefet.
dése a
Nagy
kozás
ban az
alkalm
dr. Ba
Orosz
titkár
betet,

A
papírf
belföldi
sewiffy-

a puszt
meg na
is nagy
napi me

Rés

I. F

Hauser

ménes I

T. Nach

Mizon,

Totaliza

II. I

Schlesin

első, Sc

dik, her

harmadi

Jay, Lev

III

ter. Pus

első, Ko

nerwald

még: De

10:22. H

IV.

Távolsá

tóti (haj

ha) Lex

Lexingt

Gáva, F

V. I

ter. Wi

első, Wi

sodik, P

villa) h

Norma,

36, 33.

VI.

2000 mé

povilla)

son) má

Baumg.)

ter child

talizator

VII

Távolsá

Simmons

Köpe (h

Csipke-

Wienerw

Cicero,

Helyre:

() A

Szövetsé

nek elők

tály a v

meg: El

dr. Beny

György,

Aladár,

Ernő, Ső

főváros t

fel tiszte

nyen val

() A

kább fok

rőkben é

állított

legklassz

vasárnap

között le

egyenlő

az érde

főispán a királyt élte, dr. Baló József a kultuszminisztert és annak képviselőjét, Hodossy Béla Tóth János államtitkárt, Farkas Sándor gróf Majláth Józsefet. A közgyűlés második napjának uralkodó kérdése a tanítóképzés törvényes rendezése volt, melyet Nagy László igazgató adott elő. Az egész tanácskozási időt igénybevevő fontos kérdés megvitatásában az összes jelenlevők részt vettek. A tisztújítás alkalmából egyhanguan megválasztották elnöknek dr. Baló Józsefet, alelnököknek Guzsvenitz Vilmost, Orosz Istvánt, Sztankó Bélát és Mohar Józsefet, főtitkárnak Mészáros Jenőt, titkárnak Ribiczey Erzsébetet, pénztárosnak Horvay Edét.

SPORT.

Budapesti ügő-versenyek.

— Második nap. —

A tavaszi ügő meeting mai második napján a papírforma már jobban bevált. A nap főszámát a belföldi ügők számára kreált 10.000 koronás Dessewffy-émlékversenyt, miként az előrelátható volt, a pusztaberégyi ménés kitűnő „Lengyeltői”-ja nyerte meg nagy fölényrel Kontrás ellen. A többi versenyt is nagyobbára a reális lovak nyerték és a vasárnapi megípetések nem ismétlődtek.

Részletes eredmény:

I. Hazai díj. 1700 korona. Távolság 2500 méter. Hauser L. Demissin (hajt. Ederer) első, Kamendini ménés Duc (hajt. Tappan) második, herceg Ypsilanti T. Nachtiaker (hajt. Brown) harmadik. Indult még: Mizon, Arak Circe, Wunderbua, Ischl, Cyprienne. Totalizátor: 10:114. Helyre: 20:41, 28, 42.

II. Elnöki díj. 3300 korona. Távolság 2500 méter. Schlesinger és társa St. Valent Vincent (hajt. Brown) első, Scharovai ménés Aufpasser (hajt. Ryers) második, herceg Ypsilanti T. Interval B. (hajt. Switzer) harmadik. Indult még: Brigadier, Hemp Hurd, Virginia Jay, Levante. Totalizátor: 10:16. Helyre: 20:26, 39, 60.

III. Pozsonyi díj. 2100 korona. Távolság 2600 méter. Pusztaberényi ménés L. Turner (hajt. Capovilla) első, Kohlert V. Colonel (hajt. Wöss) második, Wienerwaldi ménés Éva (hajt. Ederer) harmadik. Indult még: Derby, Heró, Lucy, Hugó, Darabont. Totalizátor: 10:22. Helyre: 20:29, 33, 53.

IV. Gróf Dessewffy emlékvérseny. 10.000 korona. Távolság 2600 méter. Pusztaberényi ménés Lengyeltői (hajt. Capovilla) első, Wienerwaldi ménés Kontrás (hajt. Ederer) második, Pusztaberényi ménés Lexington (hajt. Tappan) harmadik. Indult még: Gáva, Feri. Totalizátor: 10:10. Helyre: 20:22, 27.

V. Levente-díj. 2700 korona. Távolság 2500 méter. Wienerwaldi ménés Rabló P. (hajt. Armstrong) első, Wienerwaldi ménés Siess P. (hajt. Ederer) második, Pusztaberényi ménés Imperator (hajt. Capovilla) harmadik. Indult még: Elemér, Minkusch, Norma, Bandit. Totalizátor: 10:28. Helyre: 20:26, 36, 33.

VI. Szt.-Ábrahám díj. 2000 korona. Távolság 2000 méter. Pusztaberényi ménés Indian (hajt. Capovilla) első, Scharovai ménés Ferencó (hajt. Ryerson) második, Kamendini ménés Györgyike (hajt. Baumg.) harmadik. Indult még: Lord Lancelot, Easter child, Dongó B., Pepsí, Erzsike, Kedvesem. Totalizátor: 10:86. Helyre: 20:58, 29, 58.

VII. Kettősfogatú urkocsis verseny. 3000 korona. Távolság 5500 méter. Pusztaberényi ménés Lotty—P. Simmons (hajt. Graner) első, Szöv. H. B. Márta—Kópé (hajt. hg. Ypsilanti) második, Csapó Dániel Csipke—Mázos (hajt. tulajd.) harmadik. Indult még: Wienerwalder—Siralmas, Ekes—Szikra P., Simmons—Cicero, Attila—Prinz Senator. Totalizátor: 10:41. Helyre: 20:37, 54, 61.

() Bajnoki vívóverseny. A Magyar Athletikai Szövetség ez évi nemzetközi bajnoki vívóversenyének előkészületei serényen folynak. A vívószakosztály a versenybírósgót a következőleg alakította meg: Elnök: Zulawski Béla; tagjai: Akay Alajos, dr. Benyovits Lajos, Filótas Ferencz, dr. Földváry György, dr. Hajdu Marcell, Halász Gyula, Heinrich Aladár, Krenesey Géza, Schenker Lajos, Satory Ernő, Sötér Gyula. A versenyre újabban a székesfőváros tanácsa és a közös hadügyminiszter ajánlott fel tiszteletdíjat, ki egyúttal a tiszteknek a versenyen való részvételt is megengedte.

() A husvéti serleg-mérkőzések iránt mindinkább fokozottabb érdeklődés mutatkozik a sportkörökben és ez érthető is, mert a sorsolás után összeállított mérkőzések csakugyan magyar csapataink legklasszikusabb küzdelmének ígérkeznek. Husvét vasárnap délután az első mérkőzés a BTC és MTK között lesz. A két csapat évek hosszú sora óta egyenlő ellenfélnek bizonyult és küzdelmük mindig az érdeklődés középpontját képezte. Hogy milyen

csekély különbség van a két csapat erőviszonya között, mutatja legutóbbi két eredményük. 1907. év tavaszán BTC győz 2:1, 1907. őszen MTK győz 4:3 arányban. Mostani találkozásuknak különös érdekességét kölcsönöz, hogy az utóbbi időben formájában erősen visszaesett BTC fényes prágai szereplésével egyszerre komoly aspiránsa lett a serlegnek, ámbar munkáját nagyon meg fogja nehezíteni a legjobb magyar védelemmel rendelkező MTK. Ez alkalommal különben a Testgyakorlók is újjászervezett csapattal állnak ki, mely hivatva lesz a bajnokság élén álló egyesületet a serleg-mérkőzéseken méltón képviselni. A BTC—MTK mérkőzések után a FTC játszik a MAC ellen. E két csapatnak egy éven belüli találkozása szenzációs eredményeket hozott létre. Azonban soha olyan nagy érdeklődés nem kísérte még találkozásukat, mint az idén tavasszal az ezüst labdáért folyó selejtező mérkőzésben, amikor is a FTC csak az utolsó perczben tudott győzni 4:3 arányban. Husvétii találkozásuk tehát a revans jellegét viseli magán. Mindkét csapat formája tetőpontján van, mit bizonyít mult vasárnap elért eredményük. FTC—Sparta 4:0; MAC—Föv. TC 5:0. A husvétii mérkőzésre jegyek a szokásos helyeken már elővételben is kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar gépgyárak kartelleje. Jeleztük már, hogy a Magyar Gépgyárosok Egyesületében a Skodaművek igazgatója nemrég ismertette az osztrák gépgyárak kartel-szervezetét. Az elhírt mag — úgy látszik — termékeny talajra hullott és a magyar gépgyárosok is hasonló kartel föllállításáról kezdtek gondolkodni. A dolog már annyira előrehaladt stádiumban van, hogy a tervezetet már szét is küldték a gyárosoknak s így valószínű, hogy a kartel még ebben az évben létre is jön. Általános gazdasági szempontból, sajnos, semmi örvendetes nincs ebben. A magyar gépipar az egész világon elismert magas színvonalát annak köszönhetette, hogy gyáraink szabad versengésében a gyártmányok kiválóságával igyekeztek tért hódítani. A kartel pedig mindenre jó, csak az ipar egészséges fejlesztésére nem. Reméljük, hogy az állami üzemek magatartása meghusítja a kartel káros működését.

Magáncégből — részvénytársaság. Bernstein K. H. és Fia butorkereskedő cég Budapesten vállalatát 250.000 korona alaptőkével (1250 drb 200 koronás névértékű részvény) Magyar Butoripar cég alatt részvénytársasággá alakította át.

Budapesti Bank Részvénytársaság. A mai postával a következő felvilágosító sorokat kaptuk: Tekintetes szerkesztőség! B. lapjának legutóbbi számában megjelent közleménnyel szemben, melyben Visontai Soma udvari tanácsos ur intézetünk igazgatósági tagságáról való lemondásához fűz kombinációkat, köteletségünknek tartjuk kijelenteni, hogy Visontai ur elhatározása egy régebbi megállapodás eredménye, mely elnökünk személyével semmiféle összefüggésben nincsen. Kiváló tisztelettel Budapesti Bank Részvénytársaság.

A „Klotild” vegyipar r.-t. tőkefelemelése. A „Klotild” vegyipar r.-t. a legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a vállalat részvénytőkéjét 5 millió koronára fogják felemelni és a kibocsátandó 12.400 darab új részvényt a régi részvényeseknek pari-árfolyamon (5%-os folyó kamat hozzáadásával) olyformán fogják átengedni, hogy minden régi részvényre egy új részvény esik, mely az 1908. évtől kezdve jogosult osztaléokra. Az elővételi jog már gyakorolható a Wiener Bankverein bécsi főintézeténél és budapesti fiókiánál. Egyúttal megemlítjük, hogy a közgyűlés a felügyelő-bizottság tagjaival megválasztotta Schwarz Alfrédöt és Pirnitzer Gyulát, a Wiener Bankverein igazgatóit.

A szerb vaggonszállítás. A szerb államvasutak 531 személy és teherszállító vaggon szállítására írtak ki pályázatot. Az ajánlati határidő tegnap járt le, de a döntést a szerb kormány a politikai viszonyokra való tekintetből bizonytalan időre elhalasztotta.

Parkettgyárak kartelleje. Mint már jelentettük, a legnagyobb osztrák és magyar parkettgyárosok tárgyalásokat folytattak egy közös eladási iroda létesítése dolgában. Mint értesülünk, a tárgyalások sikerre is vezettek és az alább felsorolt parkettgyárak, u. m.: a Famegmunkáló r.-t. bécsi, Löwy Dávid és fiai úpesti és bécsi, Lichtig és Spitz budapesti, Pongrätz parkettgyár zágrábi, Engel testvérek bécsi,

Gross Miksa és tsa bécsi czegek, „Fussbodenfabriken G. m. b. H.” bejegyzett cég alatt Bécsben közös eladási irodát létesítettek, amelynek üzletkörébe tartozik mindennemű padlóanyag vétele és eladása, padlólati munkák elvállalása és az említett munkákkal összefüggő ipari és kereskedelmi ügyetek végzése. Az új korlátolt felelősségű társaság alaptőkéje 500.000 korona, amely teljesen be van fizetve. A társaság elnöke erdösi Baidersdorf Károly, alelnöke Pettelheim Gottlieb (Löwy Dávid és fiai cégben) A kartel megállapodások a kiviteli üzletre nem terjednek ki. A kartel egyébként még nem teljes, mert két, a kartellen kívül álló nagy gvár még nem lépett be; de már folynak ezekkel is a tárgyalások. Szóval nemsokára el lehetünk készülvé a parkettgyárak drágulására is.

Az erdészeti államvizsga-bizottság tagjai 1908—1913. évekre. A földművelésügyi miniszter az 1879. évi XXXI. t.-cz. 36. §-a értelmében szükséges erdészeti szakképzettség megbírlására hivatott bizottságnak tagjaivá az 1908—1913. évekre terjedő megbízással Almássy Andor nyug. m. kir. erdőigazgatót, Bund Károlyt, az Országos Erdészeti Egyesület titkárát, Csik Imre m. kir. főerdőtanácsost, Fekete Lajos miniszteri tanácsos, nyug. főiskolai tanárt, Garlathy Kálmán nyug. m. kir. erdőigazgatót, Havas József miniszteri tanácsos, kir. erdőigazgatót, Jankó Sándor főiskolai tanárt, Lászlóffy Gábor m. kir. főerdőtanácsost, Laitner Elek miniszteri tanácsos, m. kir. erdőigazgatót, Muzsnay Géza főiskolai tanárt, Nagy Károly m. kir. főerdőtanácsost, Rónay Antal miniszteri tanácsos, m. kir. erdőigazgatót, Scholtz Ottó urad. főerdőmestert, Tavi Gusztáv miniszteri tanácsos, urad. igazgatót, Tóglás Károly m. kir. főerdőtanácsost, Tomcsányi Gusztáv m. kir. erdőigazgatót, Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsost, Török Gábor városi erdőmestert és Vadas Jenő m. kir. főerdőtanácsos, főiskolai tanárt nevezte ki.

Drágul az Osztrák-Magyar Államvasut tarifája. Meglehetősen kellemetlenül érinti az osztrák iparos és kereskedővilágot az a hír, hogy a Déli-vasut és az Északi-vasut tarifaemelése után most az Osztrák-Magyar Államvasut is fölemeli tarifáját. Közöltük ugyanis, hogy az Osztrák-Magyar Államvasut-társaság igazgató-tanácsi ülésén előterjesztették a társaság mult évi mérlegét, mely szerint a társaság üzleti bevétele 4.84 millió koronával több, mint 1906-ban, de viszont a kiadások 7.03 millió koronával haladták túl az 1906. évi kiadásokat. E kiadások túlnyomó részét a kormány különféle, a forgalmat megnehezítő rendszabályai idézték elő. Ezenkívül a személyzeti kiadások is erősen fokozták a társaság terheit. A társaság igazgatósága már most elhatározta, hogy a hét milliónyi túlkiadást a tarifák fölemelésénél fogja behozni. A tarifaemelés valószínűleg még ez év július 1-én életbe lép. A belőle származó hasznot 1¼ millió koronára becsülik.

A magyar vászon védelme. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének tudomására jutott, hogy rumburgi és szepességi vászon elnevezés alatt nagy mennyiségben hoznak forgalomba és hirdetnek oly árut, amely nem is vászon, hanem silány pamuttermék. Minthogy ez a visszaélés alkalmas arra, hogy különösen régi jóhírű szepességi vászoniparunkat érzékenyen károsítsa, a szövetség köteletségének tartja, hogy erre a körülményre felhívja a magyar közönség figyelmét annál is inkább, mert a silány osztrák termék vásárlásával csak önmagát károsítja. De a szövetség egyúttal a magyar kereskedelemhez is fordul a kérelemmel, hogy a vásárló közönség felvilágosításával igyekezzen a közönség megtévesztését megakadályozni.

A német kamatláb leszállítása. Berlinből érkezik az a hír, hogy a német birodalmi bank központi bizottságát szombatra összehívták és ezen az ülésen fogják elhatározni a kamatláb leszállítását. Előreláthatólag a kamatlábat — mely most 5½% — egy egész százalékkal fogják mérsékelni. Azok után a reménykedések után, melyek e hó elején oly nagy csatlódást keltezték a várt egyszázalékos mérséklés elmaradásával, most már nem kell olyan általános várakozást e hír. Pedig a kamatlábleszállítást ezutal indokoltá teszik a bank pénztáránál az utolsó napokban eszközölt jelentékeny visszafizetések, miáltal a bank állománya jelentékenyen javult.

Nagy erdőkihasználás. A lipótvári kir. erdőhivatalnál — írják lapunknak — tegnap délelőtt tartották az árverést a kincstár tulajdonát képező lipótvári erdők fakihhasználásának 6 évre szóló bérbeadására. A fakészlet értéke több millió korona. A legkedvezőbb ajánlatot Glesinger I. Ph. tescheni cég tette, aki holdankint 3360 koronát ajánlt meg. Ezt az ajánlatot, mint a kincstár nézve legkedvezőbbet,

terjesztik fel a földmivélségi minisztériumhoz jóváhagyás végett.

A Friedmann-féle cipőgyárat kibővítik. Ismeretes, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság Friedmann Simon budapesti cipőgyárat Friedmann-cipőgyár r.-t. cég alatt 200.000 korona alaptőkével részvénytársasággá alakította át. A vállalatba az alapítás óta 100.000 koronát befektettek s most — hír szerint — a gyárat újabb 100.000 korona befektetéssel kibővítik. A vállalat állami szubvenzióért is folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez s ezzel szemben kötelezettséget vállalt olyan irányban, hogy a termelt áru tulnyomó részét cipőkisiparosoknak fogja montirozni.

Nemzetközi lóvásár Érsekújvárott. A Nyitrai Gazdasági Egyesület által ez évben rendezendő XXVI-ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárott május első vasárnap délutánján és az utána következő hétfőn, vagyis május 3-án délután és május 4-én fog megtartatni.

A Magyar Gázizzóány r.-t. részvényeinek jegyzése Bécsben. Mint értesülünk, a jövő hét közepén a Wiener Bankverein a Magyar Gázizzó r.-t. papírosainak jegyzését bevezeti a bécsi börzén. A társaság az elmúlt 18 hónapos üzleti időre 45 korona osztalékot fizetett, ami a 200 K névértékű részvények 22,5%-os kamatozásának felel meg. Jegyzésre kerül mintegy 3000 db részvény 600 koronás árfolyammal. Itt említhetjük egyúttal, hogy a társaság ma a hivatalos lapban közzéteszi, hogy a társaság mindkét kibocsátású részvényeinek szelvényeivel és szelvényutalványai egybehangzó szövegű, ugyanazon értekezéssel és joghatállyal bíró szelvényeik és szelvényutalványok ellenében kicserélhetnek.

A házalási engedély meghosszabbítása. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter valamennyi magyarországi törvényhatóságokhoz rendeletet intézett az eddig érvényben állott házalási szabályoknak az 1908. évi január elseje után való ideiglenes hatályban tartása iránt, mely szerint magyarországi nem kedvezményezett vidékek lakosai a folyó 1908. év január 1-ső napjától kezdve csak a magyar szent korona országainak területén házalhatnak, amint-hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok nem kedvezményezett házalói sem folytathatnak a magyar szent korona országainak területén házalást. Továbbá a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területén állandó lakóhelyű bíró és nem kedvezményezett vidékbeli azon házalók, akik 1908. évi január elseje előtt az illetékes osztrák hatóságoktól szabályszerű házalási engedélyt nyertek, illetve, akik korábban nyert házalási engedélynek érvénye ezen időpont előtt meghosszabbított, ugyancsak azok is, akik házalási engedélyük meghosszabbítása iránti folyamodványukat a jelzett időpont előtt nyújtották be az illetékes hatóságokhoz, a házalókönyvük, illetőleg az abban feltüntetett érvényességi idő lejártáig, azonban semmiesetre az 1908. év végén, a magyar szent korona országainak területén is házalhatnak.

Osztatlan munkaidő a pénzintézeteknél. Így tavasszal, mikor a múlt évi zárlatok és a közgyűlések nagy munkájával elkészülnek a bankok, évről-évre felmerül a tisztviselők körében az osztatlan munkaidő kérdése. A Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesülete, mely az utóbbi időben ugyancsak dícséretre méltó munkát végez ez irányban, a jövő héten tartandó választmányi ülésen fogja a kérdést beható tanulmányozás tárgyává tenni. Az ülésen, melyre az összes előkelő bankok vezetői kapnak meghívást, valószínűleg bár Beck Gyula fog elnökölni. Az ülés iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg az érdekeltek körében. Érthető is. A kérdés nemcsak kényelmi szempontból, hanem elsősorban egy nagy társadalmi csoport szociális és mindenképpén higiénikus érdekei szempontjából érdemel figyelmet. Mert hogy üzleti szempontból hátránnyal nem jár, azt a tapasztalat is bizonyítja. Legtöbb államban egységes már a munkaidő a bankokban is és azok a kísérletek, amelyeket ez irányban néhány pénzintézet, mint a Magyar Kereskedelmi r.-t., a Magyar Országos Központi Takarékpénztár stb. végeztek, mindenképpén beváltak.

Személyszállító vonatoknak újból való megállítása Esztergom csavargózás megállóhelyen. A csavargózás menetneknek Esztergom város és Esztergomi csavargózás megállóhely között április hó 15-én történt megindulása folytán a budapest—marchegg vonalon közlekedő és esztergomi csavargózás megállóhelyen menetrendszerű tartózkodással bíró összes személyszállító vonatok fenti naptól kezdve a nevezett megállóhelyen újból megállítatnak, illetve azokhoz Esztergom városra szóló közvetlen menetjegyek ismét kiadatnak.

Változás a földmivélségi minisztérium ügybeosztásában. Részben a Balogh Vilmos államtitkár elhalálása, részben az erdészeti főosztály személyzetében beállott változások következtében a földmivélségi minisztérium ügybeosztásában az erdészeti érdeklődőket a következő változások állottak be: Az I/A. és I/B. (erdészeti) főosztályok ügyeinek felülvizsgálatát, amelyet az elhunyt Balogh Vilmos államtitkár végzett volt, Mezőssy Béla államtitkár fogja végezni. Változást szenvedett továbbá az I/B. főosztály ügybeosztása a következők szerint: I/B. főosztály, főnök: Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos, helyettesei: Földi János főerdőtanácsos a 4. ügyosztályra nézve; Nagy Vincze főerdőtanácsos a 3. ügyosztályra nézve; Téglás Károly főerdőtanácsos az 1. és 2. ügyosztályra nézve. 1. ügyosztály. Kincstári erdők; osztályvezető: Téglás Károly főerdőtanácsos, helyettese: Schmidt Károly erdőtanácsos. 2. ügyosztály. Kincstári erdők; osztályvezető: Levitzky Albert főerdőtanácsosi címekkel és jelleggel felruházott erdőtanácsos, helyettese: Kozma István erdömester. 3. ügyosztály. Kincstári erdők; osztályvezető: Nagy Vincze főerdőtanácsos. 4. ügyosztály. Kincstári erdőrendezés és építkezés; osztályvezető: Földi János főerdőtanácsos. Ezek szerint az I/B. főosztály eddigi három ügyosztálya egy-egy felmegszaporodott azáltal, hogy a beruházási alaphoz tartozó erdők, nemkülönben a horvát-szlavon kincstári erdők ügyei egyes más, kisebb jelentőségű ügyekkel együtt külön ügyosztályra bízottak. Változatlan tulajdonképpen csak a kincstári erdőrendezési és építkezési ügyosztály ügyköre maradt, míg a 2. ügyosztálytól az 1. ügyosztály ügykörébe mentek át a természetesen ügyletvártartozandóság következtében a mellékhasználatok és az erdőmunkások ügyei, míg viszont az 1. ügyosztály a pénz- és számviteli ügyeket, a költségvetési ügyek kivételével, a 2. ügyosztálynak engedte át.

Városi vasutak érkezelte. Megirtuk, hogy a városi vasutak érkezelte tartanak többrendbeli ügyek megbeszélése végett. Ezt az érkezelte már megtartották s azon résztvevők: a nagyszombati, szombathelyi, soproni, nagyvárad, aradi, debreczeni, szegedi, szabadkai és a temesvári városi vasutak. Az érkezelten Urbán Adolfi kir. tanácsos, a Magyar Vasuti Forgalmi R. T. igazgatója elnököl. A városi vasutak elhatározták, hogy kérényt intéznek a kormányhoz a rájuk rótt terhek enyhítése érdekében. Nevezetesen könnyítéseket kívánnak a vasuti szolgálat, valamint üzleti rendtartásból folyó terhek, nemkülönben a jelenlegi felelősség tekintetében, sérelmesnek tartják a menetjegy-bélyegilleték számítási alapját is. Elvben megalakították a „Vidéki Városi Vasutak Szövetségét” is, melynek előkészítésére, az ügyrend kidolgozására s egyéb szükséges intézkedések megtételére a Magyar Vasuti Forgalmi R. T. kapott megbízást azzal, hogy az ország összes vidéki vasutait tömörítésre hívja fel.

A Vacuum Oil Co. tankkocsi-akciója. Az egész országban, az érdekelt kereskedők és a nagyközönség körében egyaránt élénk visszhangra talált az az akció, melyet az „Egyfőrtés” kezdeményezésére a hazai petroleumiparban a Magyar Vegyészeti Gyárosok Orsz. Egyesületének vezérlete alatt a Vacuum Oil Co. tankkocsi-rendszere és a hazai kereskedelem és ipar ellen azzal a tervezett merénnyel szemben megindítottak. Megelégedéssel konstátálhatjuk, hogy több közigazgatási hatóságunk helyes érzkkel felismerte azt a nagy veszedelmet, melylyel a Vacuum akciónak sikere járna. A tankkocsi járatását a hatóságok mindenütt, ahol a társaság csak kísérletet tett vele, vagy betiltották, vagy pedig már előre megtagadták a szükséges engedély megadását. Szombathely és Pozsony város tanácsai a társaságot a tankkocsi járatása miatt meg is bírságozták. Az ország kereskedelmi és iparkamarái is megmozdultak és a fiumei, kassai, aradi, kolozsvári és pozsonyi kamarák a Vacuum tankkocsijai ellen föltérjesztést is intéztek a kormányhoz. Kudarc ezal végződött a Vacuum Co. eddigi akciója Ausztriában is és ma már ott alig van 2—3 város, melyben a tankkocsi látják el a fogyasztók petroleumszükségletét. A Vacuum Co. akciónak megtörésével a piac rövid időre megzavart nyugalma is helyreállt és a gyárak ismét teljes üzemben vannak, ami annál is inkább lehetséges, mert a galicziai nyersolajtermelés állandóan igen nagy és így a nyersolajárak alacsonyok. A gyárak tehát nemcsak a bel-földre, hanem a külföldre is sikerrel dolgozhatnak.

Uj vasút. A hódmezővásárhely—nagy-szentmiklósi h. é. vasúttársaság, mely állami kezelés alatt van — jelentik Makoról — tegnap tartotta gyűlését. A gyűlésen elhatározták, hogy kiépítik a kákás—apátfalvai vonalat. Ez a vonal mintegy 5 kilométernyi s jelenleg a vasúttársaság az arad—csanádi vasúttársaság vonalát használta s e használatért vámot fizet. Ezt a vámot az arad—csanádi vasutak oly magasra szabták, hogy tavaly a vasut jövedelmének egy negyedrészt felemésztette. A társaság emiatt kénytelen megépíteni az említett vonalat. A kereskedelmi kormány is helyesléssel fogadja a társaságnak ezt az elhatározását.

A szandzsák-vasút. Alig csendesült el a nagy diplomáciai háborúság a világsajtóban a szandzsák-vasut miatt, az érdekelt kormányok már is nagy erélyvel kezdenek a vasut megvalósításának gyakorlati részéhez. Immár megkezdődtek a nyomjelzési munkálatok is, amelyekre az uvác—mitroviczai vonalon a Keleti vasut kapott megbízást. A nyomjelzést tudvalevőleg egyszerre több szakaszban (Mitrovicza—Novibazar—Szenicza—Probij—Uvác) fogják végezni. A munkálatokat vezető mérnökök és a török kormány kiküldötteinek nagy része már el is foglalta állomáshelyét s Friedrich építési főtanácsos, akinek vezetése alatt történik a nyomjelzés, megérkezett Mitroviczába. A szandzsák-vasut nyomjelzése körülbelül 5 hónapot fog igénybe venni, mely idő leteltével a megejtett terep felvételek alapján Konstantinápolyban fogják az új vasut utirányának részleteit megállapítani, amit azután a végleges tervezet követ. A végleges finanszírozás annak idején előreláthatólag nagyszabású vitákra fog anyagot szolgáltatni, mert a megépítendő vasut elsősorban is a magyar-osztrák monarchia érdekeit fogja szolgálni. A keleti vasutak és a török kormány tehát valószínűleg nem lesznek hajlandók a vasut felépítési és üzemeltetési költségeinek tekintetében nagyobb áldozatokra. Arra, hogy a vasut felépítését, vagy annak üzemét a bosnyák vasutakra bízzák, török részről gondolni sem lehet. Idegen társaság pedig aligha fogja az uvác—mitroviczai vonal üzemét átvenni, mert ennek a kb. 180 km. hosszúságú vonalnak üzemeltetése nem igen fizetődnek ki. A valószínűség tehát az, hogy a nyomjelzést követő építést és üzemeltetést a keleti vasutakra fogják bízni. A keleti vasut — tekintettel arra, hogy ennek a vonalnak kiépítése elsősorban nem a saját érdekében történik — nem fog az uvác—mitroviczai vasut felépítését s üzemeltetéséről kifolyólag rizikó magára vállalni s előrelátható, hogy az építés előtt kilométergaranciát fog kérni. Ez a kilométergarancia pedig kilométerenként kb. 15.000 frankra rug. Ki fogja e kilométergaranciát 90 éven át fizetni?

Gazdasági tudósítók. A földmivélségi miniszter Baranya vármegye szentlőrinci járására Mátyus Samu baranyasellyei lakost; Somogy vármegye nagyvárad járására Suter Ede henézi lakost gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Munkásbiztosítás. Szerényi József államtitkár elnöklésével a kereskedelemügyi minisztériumban két nap óta fontos tanácskozás folyik délelőtt és délután az igazságügyi, honvédelmi és kereskedelemügyi minisztériumok, valamint az állami munkásbiztosítási hivatal képviselőinek részvételével. E tanácskozások tárgya a munkásbiztosítási hivatal ügyviteli és szolgálati szabályzatának a megállapítása. A tanácskozásokat az ünnepek miatt félbeszakították és kedden délelőtt folytatják. A kereskedelemügyi minisztériumban most gyors egymásutánban kerülnek tárgyalásra a munkásbiztosítási pénztárak szabályzatai mert Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter súlyt fektet arra, hogy ezen szabályzatok legkésőbb május hó közepéig ki is adassanak, hogy így a munkásbiztosító pénztárak végleges szervezése sürgősen befejeztessék.

Az angol bank állása. Össztartalék 26,164.000 (—2,103.000), bankjegyjárgalom 29,137.000 (+223.000), bankkészlet 36,801.000 (—1,880.000), váltótárca 30,033.000 (—748.000), magánosok követelése 41,423.000 (—2,319.000), kincstár követelése 10,661.000 (—562.000), bankjegytartalék 24,658.000 (—2,152.000).

Almádi eladó. A veszprémi kedves nyaralóhelye a közel jövőben, úgy látszik, gazdát fog cserélni. A fürdő-részvénytársaság most tartott közgyűlésén határozták el az eladást és a vételre már is több komoly vevő pályázik. A Balatoni Szövetségnél, mely önzetlen alapon nyilvántartást vezet, hogy a

P
kinál
közel
nyer
5
2
26972
91050
1
15674
42677
64744
87409
5
25755
66780
11234
A
E czi
séget,
vidéki
Szöve
közé,
s é g
n a k
A törv
lette
ség k
szege
szöve
volna
dottak
tények
Re
ben. F
nap re
szolgá
gokh
sági m
a törv
a házé
lyeken
szempe
nem ju
fizetni
tassék
megsze
törvény
erre té
bizható,
ráutalv
sok és
után év
téhát, h
tésére
Egy-egy
jon meg
rezzen
illetékes
amelyet
Baj
sitásról
ipari kö
delensé
rülnek
fonakság
Az Orsz
egész or
nek egy
tést inté
A fr
2795,983.
901,267.0
(— 31
(+
(— 23,82
(— 15
(—4,909.
14,327,00
a Késze
A rá
kezete á
házán a
közgyűlé
figyelme
hó 12-én
ban nem
volt, ezen
jelent tag
szerint fo
gatóság é
előterjeszt
Hitelszöve
1342 tag
folyamán

kinálat és kereslet ügyet előmozdítsa, megtudhatók a közelebbi feltételek.

Az osztályorszájáték mai huzásán a következő nyereseményeket sorsolták ki:

5000 koronát nyertek: 73325 88043.
2000 koronát nyertek: 5933 21712 21750 25185
26972 27848 36212 36358 37605 42612 47584 70252
91050 115645 124883.

1000 koronát nyertek: 657 1940 3457 4519 7629
15674 28967 29132 30132 31966 33437 38300 39665
42677 44445 46743 48760 54056 55825 55130 57963
64744 65403 70437 73076 74183 75236 82096 85019
87409 92914 105531 106192 116971 117145 121213.

500 koronát nyertek: 12920 15507 24196 25484
25755 28506 32255 44545 50469 54412 57948 62165
66780 82055 84606 88394 89229 99892 101813 107908
112349 119741 120071 122607.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet bajai. E címmel tegnap szövéttük azt a sok elégedetlenséget, amely az Országos Központi Hitelszövetkezet vidéki és fővárosi tagjai között van. Erre a Központi Szövetkezet igazgatósága ma egy nyilatkozatot tett közzé, amelyben azt mondja, hogy éppen „a veszteséggel működött szövetkezetek tagjainak az érdekében választotta ezt a megoldást. A törvény értelmében ugyanis a központ érvényesíthette volna a tagokkal szemben az ötszörös felelősség kötelezettségét, mely esetben a veszteségek összege jelentékenyen alászállott volna, de viszont a szövetkezeti tagokra keserves állapot következett volna be.” Mindez nem dönti meg az általunk mondottakat, mert a jelzett elégedetlenségek való tények.

Rendelet gazdasági munkásházak építése érdekében. F. az e k. s. Agost, Pest vármegye alispánja mi nap rendeletet bocsátott ki a megye valamennyi főszolgabírájához, polgármesteréhez és községi elöljárókhoz, amelyben részletes utmutatást ad a gazdasági munkásházak építéséről. Kifejti a rendelet, hogy a törvénynek nem az a célja, hogy egyesek részére a házépítés megkönnyíthessék, hanem, hogy oly helyeken és vidékeken, hol a mezeli munkások emberi szempontból alkalmas, egészséges és tiszta lakáshoz nem juthatnak, avagy oly magas házbért kénytelenek fizetni, mely a lakással arányban nem áll, mód nyújtassék a munkásoknak alkalmas, egyszerű lakóházak megszerzésére. A cél tehát az, hogy munkásházak a törvény támogatása mellett csak ott építtessenek, hol erre tényleg szükség van s tényleg helybeli, megbízható, állandó tartózkodású munkások vannak erre ráutalva. Legcélszerűbb tehát az lenne, ha a városok és községek építenék fel a munkásházakat s azután évi törlesztésre átadja munkásoknak. Indokolt tehát, hogy a város és község csak annyi ház építésére vállalkozzék, amennyire szükség mutatkozik. Egy-egy ház egy konyha, szoba és kamarából álljon megfelelő kerttel. Az alispán, hogy tájékozást szerezzen a szükséges munkásházak mennyiségéről, az illetékes hatóságoktól véleményezett jelentést kért, amelyet május 20-áig hozzá felterjeszteni rendelt.

Bajok a munkásbiztosítás körül. A munkásbiztosításról szóló törvény életbeléptetése óta az érdekelt ipari körökben állandó a nyugtalanság és az elégedetlenség. Szinte napról-napra újabb panaszok merülnek fel a törvény végrehajtása körül észlelhető fonákságok, mulasztások és igazságtalanságok miatt. Az Országos Iparégyesület e panaszok dolgában az egész országra kiterjedő adatgyűjtést indított, amelynek egyik eredményeképpen most hosszabb felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez.

A francia bank állása. Kézpénzkészlet (arany) 2795,983.000 (+ 19,949.000), kézpénzkészlet (ezüst) 901,267.000 (- 1,247.000), váltótárca 1033,649.000 (- 31,320.000), bankjegyforgalom 4899,401.000 (+ 30,119.000), magán-számlák 416,156.000 (- 23,825.000), kincstár követelése 125,358.000 (- 15,314.000), összes előlegek 564,392.000 (- 4,909.000), kamat- és leszámítolási jövedelem 14,327.000 (+ 1,011.000). A bankjegyforgalom aránya a kézpénzkészlethez 75.46.

A ráczkevel takarékpénztár laczháza hitelszövetkezte április hó 26-án délután 3 órakor Kiskunlaczházán a szövetkezet helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, melyre a hitelszövetkezeti tagok azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy miután az e hó 12-én összehívott közgyűlésen a tagok kellő számában nem jelentek meg s így határozat hozható nem volt, ezen újabb határnapon, tekintet nélkül a megjelent tagok számára nézve, az alapszabályok 34. §-a szerint fog határozat hozatni. Tárgysorozat: Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése. A felügyelő-bizottság megválasztása. Hitelszövetkezeti tagok száma volt 1907. január 1-én 1342 tag 322,205 korona üzletrészszel, belépett az év folyamán 86 tag 25,820 korona üzletrészszel. Össze-

sen 1428 tag 348,025 korona üzletrészszel. Kilépett az év folyamán 96 tag 23,340 korona üzletrészszel, maradt 1332 tag 324,685 korona üzletrészszel.

Mérleg. Vagyon: Hitelszövetkezeti váltók 174,865 korona, biztosítéki alap 9740.55 korona, tartalékalap 2633.94 korona, összesen 187,239 korona 49 fillér. Teher: Visszleszámitolt váltók 174,239 korona, befizetett biztosíték 9740.55 korona, befizetett tartalékalap 2633.94 korona, összesen 187,239 korona 49 fillér.

„Az Anker“ élet- és járadékbiztosító társaság Bécsben április 10-én tartotta XLIX. rendes közgyűlést gróf Prokesch Osten Antal elnökleite alatt Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1907. évben 9425 ajánlat nyújtott be 68,517,056 korona tőkére és 141,983 korona járadékra és 7672 szerződés 55,042,894 korona tőkére és 130,412 korona járadékra létesített. Az év végén érvényben volt 86,461 biztosítási szerződés 538,188,577 korona tőkére és 732,051 korona járadékra. A haláleseti, vegyes- és meghatározott lejáratú kötött biztosítások állománya az 1906. év december 31-iki állományhoz viszonyítva 4158 szerződéssel 32,978,589 korona összegben szaporodott. Az 1907. évben a társaság bevételei 27,347,229 koronára rugtak, a kiadások 11,214,791 koronára, tartalékba helyeztetett 15,088,463 korona. A biztosítási szerződésekkel kifolyólag kifizetésre került 18,238,984 korona. Különösen kiemelendő, hogy az értékpapiroknak könyv szerinti teljes árfolyamvesztése 340,468 korona összegben a folyó számadásból iratott le úgy, hogy az 559,041 koronára rugó árfolyamkülönbözeti alap érintetlen maradt. A halálesetre nyeresémosztalékkal biztosítottak mint nyeresémosztalékokat az „A“ osztalékterv szerint az évi díjnak 25%-át, illetve 20%-át, a „B“ osztalékterv (emelkedő osztalék) szerint pedig a biztosítás tartama arányában az évi díjnak 9%-tól 31.72%-ig terjedő összegét kapták, összesen 952,115 koronát. A társaság összes vagyona 174,091,290 korona. A tőkék elhelyezése teljesen a törvényes határozmányoknak megfelelően történik és bécsi és budapesti ingatlanokból, pupilláris értékpapirokból és jelzálogköleső-nökből áll; a felügyelő-bizottság elismerően hang-sulyozta, hogy a társaság vagyonának megejtett beható megvizsgálása ismét bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy a társaság a vagyon elhelyezésénél szigorú szolidaritással jár el és különös figyelmet fordít a biztosítási alapok és díjtartalékok gazdag díjazására. Az 1,075,160 koronát kitevő tiszta nyereségből a Lit B nyereségtartalék további díjazására 100,000 korona fordított, a biztosítottak nyeresémosztalék-kiegészítési alapja javára 220,000 korona utaltott át és a fennálló ingatlan-tartalék 60,000 koronával dotáltatott. Ezenkívül 100,000 koronát fordít a társaság egy „jótékony célú tartalék“ javára. Az 1907. évi részvényszelvény a társaság bécsi és budapesti pénztárainál folyó hó 10-től kezdve 200 koronával váltatik be. A társaság vagyonából 27 millió korona Magyarországon van elhelyezve. A természetszerű apadások után a magyarországi biztosítási állomány 25,884 kötvénnyel biztosított 110¼ millió koronára rug.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

- Gyógytényezők:**
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szárazsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— **Rendelés d. e. 8-11-ig, n. u. 2-6-ig.**
Rendelés egész napon át. — Kiváratra prospekt!
- Ideggyengeségi állapotok**
Almatlanság.
Hűdésak (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelőszorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, izületi és csontbetegsége).
Székrekedés.
Anyagcserehibák (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőr-bajok, bőrvizketegség.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsde.

Az általunk tegnap előre jelzett irányváltás ma beállott. Az áprilisi és májusi buza ára ma, 50 kilónként 30 fillérrel emelkedett. Daczára a rendkívül kedvező időjárásnak, az őszi vetés fejlődésében nem mutatkozik valamire való fejlődés és ez okozza, hogy a vidéken alig van kinálat. A malmok készletei pedig ugyancsak megapadtak és így a kontremin ma erősebben látott hozzá, a biánkó eladásait lefedezni. Az októberi buza 15 fillérrel, az októberi rozs 10 fillérrel, a májusi tengeri 6 fillérrel emelkedett. A készáru-piaczon 14 ezer mázsa buza kelt el 50 kilónként 15 fillérrel magasabb áron. Rozs is 10—15 fillérrel drágult. A prompt tengerit osztrák számlára vásárolták a májusi árfolyam alapján.

Felmondattott ma 15,000 q. buza, 10,000 q. rozs is 5000 q. zab f. hó 21-én leendő átvételre.

- Eladatott:**
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 77.5 kg. 22.50 korona, 100 mm. 77 kg. 22.20 korona, 100 mm. 77 kg. 22.40 korona, 500 mm. 76.8 kg. 22.50 korona, 100 mm. 76.4 kg. 22.10 korona, 500 mm. 76 kg. 22.40 korona.
Felsőmagyarországi: 150 mm. 77 kg. 22.— korona, 300 mm. 77 kg. 22.— korona, 4000 mm. 67 kg. 21.75 korona.
Tolnai: 1600 mm. 76.3 kg. 21.70 korona.
Féjermegyei: 100 mm. 76.8 kg. 22.80 korona.
Pestvidéki: 200 mm. 78 kg. 22.40 korona.
Törökbecsei: 5080 mm. 75.8 kg. 22.10 korona.
Raktár: 1000 mm. 77 kg. 22.35 korona.
Rozs: 100 mm. 18.75 korona.
Zab: 100 mm. 14.70 kor., 100 mm. 14.80 korona.
Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.
A határidőpiaczon kötött:

- Elélelt:**
Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 10.59, 10.62, 10.83.
Buza 1908. májusra 10.65, 10.60, 10.83, 10.78, 10.86.
Buza 1908. októberre 9.24, 9.25, 9.20, 9.29, 9.32.
Rozs 1908. áprilisra 0.—, 0.—.
Rozs 1908. októberre 7.96, 7.95, 8.03.
Zab 1908. áprilisra 7.03, 7.04.
Zab 1908. októberre 6.49, 6.51, 6.48.
Tengeri 1908. májusra 6.31, 6.38.

- 1 óra 30 perczkor zárulnak:**
áprilisi buza 10.84 10.85
májusra buza 10.86 10.87
októberi buza 9.32 9.33
áprilisi rozs 0.— 0.—
októberi rozs 8.03 —.804
áprilisi zab 0.— 0.—
májusi tengeri 6.52 6.53

Déltáni forgalom.
Délután a fedezési vásárlások folytatódtak és az árak még néhány fillérrel drágultak.

- 4 óra 30 perczkor zárulnak:**
Buza 1908. áprilisra — — — — 10.91 — 10.92
Buza májusra — — — — 10.93 — 10.94
Buza októberre — — — — 9.38 — 9.39
Rozs 1908. áprilisra — — — — 9.40 — 9.41
Rozs új októberi — — — — 8.10 — 8.11
Zab 1908. áprilisra — — — — 7.10 — 7.11
Tengeri 1908. májusra — — — — 6.38 — 6.39

- Budapesti gabonaforgalom.**
1908. április 14 (d) április 15-ig.
Erkezett: Elszállított:
Buza 14871 108
Rozs 1909 4915
Arpa 716 450
Zab 4301 11885
Tengeri 11242 3207
Liszt 308 18304
Korpa — 2433

Értéktőzsde.
Az értéktőzsdén ma alig volt üzlet. Kimondott ünnep előtti nap volt. Oly üzletlenség uralkodott, hogy például az előtőzsdén csak a két hitel-részvényben volt némi forgalom. Annak daczára a hangulat barátságosnak mondható. Az a hír terjedt el t. i. hogy a német birodalmi bank kamatláb leszállítása szombatra várható. A déli tőzsdén, noha Berlinből kielégítő jelenségek és mérsékelt magasabb jegyzések ér-

keztek, mégsem változott a helyzet. A forgalom a legszűkebb keretben mozgott, az árfolyamok egyazon a szinten tartották magukat, kivéve a Magyar hitelt, az Államvasutat és Rimamurányit, mely értékeket meglehetősen jól keresték.

A helyi értékek piacán szintén igen csendes volt az irányzat és nagy elvtelve fordult elő egy-egy üzletkötés. Valamelyes érdeklődés csakis a Salgó, az Ujlaki téglagyár, Városi villamos és a Drasche iránt mutatkozott.

A valuták közül London valamivel szilárdult, Páris, Berlin pedig valamivel gyengült.

A sorsjegyzület szintén gyenge volt. A konvertált jelzálogszorsjegy, mely az utóbbi időben hosszan tartotta a 120-as kurzust, ma másfél koronával esett. A szanatórium-sorsjegy szintén gyengült.

A leszámítási piacon a forgalom ismét csökkent, kisebb volt, mint az előző napokban. Nagyon szerény keresletnek csak igen csekélyvel élénkebb kínálat állt szemben. A szükségletet a helyi bankok és eskompteurók fedezik. Mintha tartózkodás mutatkoznék, mely a német birodalmi bank hírére vezethető vissza.

Az utótőzsde talán éppen az ünnepek miatt üzletlenn volt. Kötés csak az osztrák hitelrészvényben fordult elő, változatlan árfolyammal.

Holnap nagypénteken az értéktőzsde zárva lesz.

Előtőzsde.

Előtőzsde javult.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 634.-- 635.25.
Magyar hitelrészvény 744.25-744.50.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 635.25-634.50.
Magyar hitelrészvény 745.25-746.25. Rimamurányi vasmű 555.75-556.50. Jelzálogbank 427.75-428. Városi villamos vasut 267.-- Magyar koronajáradék 93.52^{1/2}.
Hazai bank 275.75-277.-- Konvertált jelzálog-sorsjegy 118.50. Salgótarjáni közszénbánya r-t. 572.-- Ujlaki téglagyár 273.-275.-- Adria tengerhajózási r-t. 422.--
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8.--10.-- K, 1908. április hó végére 14-16 K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde a közelgő ünnepek miatt üzletlenn volt, kötés csak Osztrák hitelrészvényekben fordult elő változatlan árfolyamok mellett. Köttetett: Osztrák hitelrészvény 635.--.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 15. (Az Egyetértés távirata.) A közeledő ünnepekre való tekintettel az üzletlenség általános és ha buza még valamivel szilárdabb s ára 5 fillérrel emelkedett, ennek az a magyarázata, hogy a kínálat nagyon csekély volt. Egyébként az irányzat változatlanul nyugodt és a tegnapi árak maradtak meg.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 11.55-12.05 korona, mosoni 10.80-11.15 korona, tótfelvidéki 10.90-11.30 kor., déli vasuti 10.95-11.25 korona, marchfeldi 10.75-11.05.

Uj-rasz: tótfelvidéki 10.--10.20 korona, csepeli 9.90-10.15 kor., pestmegyei 10.--10.20, déli vasut 9.90-10.20 korona, különféle magyar 9.90-10.15 kor., osztrák 9.85-10.05 korona.

Arpa: morvaországi 8.25-8.60 kor., marchfeldi 7.40-7.90 kor., bécsvidéki 7.60-8.30 kor., tótfelvidéki 6.75-8.30 kor., csepeli --, győri 7.20-7.80 kor., déli vasuti -- kor., tiszavidéki 6.50-7.-- korona.

Magyar tengeri: régi 6.80 7.--, új -- kor., cingantín 8.--8.45, új -- korona.

Magyar zab: selejtes -- kor., közepes 7.55 7.90 korona, elsőrendű 7.95-8.20 kor., válogatott 8.25-8.50 korona.

BECSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 16. Tekintet nélkül a magyar politikai helyzetről érkezett kedvezőtlen hírekre a mai előtőzsde hangulata barátságos volt, mert biztosra veszik, hogy Berlinben a kamatlábat már legközelebb leszállítják. Nagyobb forgalom csak alpesi bányarészvényekben volt, melyek fedezeti vásárlások folytán lényegesen javultak. Elbavölgyi, valamint Dunagőzhajózási és Hirtenbergi részvények emelkedtek. Orosz járadék, párisi árjegyzésével kapso-

latban javult. A déli tőzsde nyugodtan és kartel-árfolyamokkal indult. További folyamán Alpesi bányarészvények helyi eladásra gyengültek. A többi értékek nyugodtak voltak. Berlin tartott irányzatot jelentett.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 635.--, Magyar hitel. 743.--, Länderbank --, Államvasut 679.75 --, Elbavölgyi vasut 428.--, Déli vasut 135.--, Alpesi bányatársulat 689.50, Rimamurányi 555.--, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajár. 93.50, Orosz érték 93.90, Török sorsjegy 188.--, Német márka 117.57.

1 órákor jegyzetek:

Osztrák hitel 635.--, Magyar hitel 743.--, Länderbank 440.--, Unio-bank 541.--, Államvasut 679.75, Anelo-bank --, Bankverein --, Déli vasut 135.--, Gözhajó --, Alpesi bányarészvény 689.50, Májusi járadék 97.70, Magyar koronajáradék 93.50, Török sorsjegy 188.--, Német márka 117.65, Elbavölgyi vasut 427.--, Rimamurányi 555.50, Orosz járadék --, Keleti vasutak --, Skoda --, Magyar jelz. --, Kárpáti petroleum --.

Bécs, április 16. (Osztrák értékek zárlata.) 4:2 százalékos papír-járadék 97.70, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.10, 1860-as sorsjegy 150.35 Osztrák hitelsorsjegy 453.-- Angol osztrák bankrészvény 297.75, Bécsi Bankverein 528.-- Osztrák-magyar bank 1735.-- Déli vasut 135.-- Dunagőzhajózási társ. 10.25 Dohány részvény 409.25 Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bank. 117.63 Osztr. Lloyd 424.-- 4.2 száz. ezüst. jár 97.70-94.--, Osztr. koronajáradék 97.70, 1864-es sorsjegy 262.--, Osztrák hitelintézeti részvény 634.50, Union-Bank 541.--, Osztrák Länderbank 439.50, Osztrák-magyar államvasut 678.75, Elbavölgyi vasut 427.--, Alpesi részvény 688.--, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.42, Lipótkohó 463.--, Töröksorsjegy 181.25. Tartott.

Bécs, április 16. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.25. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 146.75, Magyar hitelbank részvény 742.--, Magyar leszámítoló és váltó részvény 473.--, Rimamurányi 553.93, Magyar cukoripar --, Adria hajózási részvénytársaság --, Magyar koronajáradék 93.50, 4 százalékos magyar földterhem. kötv. 90.40, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.75, Kassa-Oderbergi vasutrészvény --, Magyar jelzálogbank 426.--, Magyar keresk. bank 33.95.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 16. (Tőzsdejelentés.) Az utóbbi napokon megnyilvánult szilárdabb irányzat, dacára, hogy a küszöbön álló ünnepek miatt csekély volt a spekuláció részvétele, ma is tartott, bár az árfolyamiavulások egészben véve csekélyek voltak. Bányáértékek közül a Laura-kohó részvényei gyengülésre hajlottak, ennek dacára azonban javult nívó mellett zárultak. Amerikaiak Newyorkkal kapcsolatban olesőbbodtak, csak Canada Pacific részvények nyerték vissza ismét eleinte szenvedett veszteségeik egy részét. Gözhajós részvények egyenetlenek, általános villanyossági részvények emelkedtek. Járadékok el voltak hanyagolva. A készpénzpiac ipari értékei a magánleszámítási kamatláb emelkedésére gyengülés iránt mutattak hajlandóságot. Magánleszámítási kamatláb 4%, napi pénz 4%.

Zárlatkor jegyzetelt: 4:2 százalékos papírjáradék --, 4 százalékos osztrák aranyjáradék --, osztrák hitelrészvény --, Déli vasut 23.40, orosz bankjegyek 213.90, 4 százalékos új orosz kölcsön --, Disconto Commandit 176.50, Dinamitruszt --, Harpeni 197.10, Unifikált török járadék 95.70, 4:2 százalékos ezüst-járadék 97.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.75, Magyar koronajáradék 93.90, Osztrák-magyar államvasut --, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék 104.--, Alt. villamossági Edison 198.60, Gelsenkircheni 194.25, Laura-kohó 209.50 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) április 16 4:2 százalékos papírjáradék 99.30, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.95, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.55, Osztrák hitelintézeti részvény 198.90, Osztrák-magyar államvasut 145.50, Északnyugati vasut --, Bustiehradi vasut --, Londoni váltóár 204.27, Bécsi Bankverein 133.40, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön --, 4:2 százalékos ezüstjáradék 99.30, Osztrák koronajáradék 97.50, Magyar koronajáradék 93.40, Osztrák-

magyar bank 124.--, Déli vasut részvény 23.50, Elbavölgyi vasut --, Bécsi váltóár 84.95, Párisi váltóár 81.85, Union bankrészvény 136.40, Alpesi bányarészvény 343 -- Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) április 16. 4:2 százalékos ezüstjáradék 98.90, 1860. sorsjegy --, Déli vasut 23.15, 4 százalékos aranyjáradék 98.20, Osztrák hitelrészvény 199.--, Osztrák-magyar államvasut --, Olasz járadék 103.30, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.30 Szilárd.

London, április 16. Angol consol 87^{1/8}.

Páris, április 16. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.37, Osztr. aranyjáradék 98.10, Magyar aranyjáradék 94.25, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 490.50, 4 százalékos Olasz járadék 103.75, Déli vasut elsőbbségi kötv. 313.--, 5 százalékos marokkói járadék 515.--, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 94.10, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905.--, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.35, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 513.--, 4 száz. Szerb járadék 1907.--, 4 százalékos spanyol járadék 93.70, 4 százalékos unifikált török jár. --, Török sorsjegy 180.--, Török dohányrészvény 443.--, Osztrák földhitelintézet 11.68, Osztr. Länderbank 464.--, Magyar jelzálogbank 446.--, Banque de Paris 14.50, Banque Ottomane 725.--, Osztr. magyar államvasut 731.--, Déli vasut --, Meridional vasut 675, Keleti vasutak --, Waggon Lits --, Hartmann gépgyár 479.--, Rio Tinto 16.18, Sucrerie d'Egypte --, Tula 238.--, Thomson Houston --, Uríkányi közszén 152, Chartered 18.50, De Beers 274.50, Eas Rand 84.--, Jagersfontein 79.25, Transvaal Consols --, Transvaal Land Company 44.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 5^{1/16}, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 1/4, Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 2^{1/16}. Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vágómarhavásár.

Budapest, április 16. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 1645 darab Vágómarha és pedig 1031 darab magyar és tarka ökör, 3.0 darab magyar és tarka tehén, -- darab bosnyák ökör, -- darab bosnyák tehén, 143 darab magyar és tarka bika, -- darab bosnyák bika, 20 darab magyar bivaly és -- darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyzettek métermázsánként élősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 70.-- 77.-- koronáig, kivételesen -- 80.-- koronáig, középminőségű 64.--68.-- koronáig, silány minőségű 56.--66.-- K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 76--88 koronáig, kivételesen -- K, középminőségű 68--74 koronáig, silány 56.--66.-- koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű -- kor.-ig, középminőségű -- kor.-ig, silány -- koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 50.--68.-- koronáig, kivételesen -- koronáig, közép minőségű -- koronáig, silányabb minőségű -- koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 52.--74.-- koronáig, kivételesen -- koronáig, közép minőségű -- koronáig, silányabb minőségű -- koronáig. Bika legjobb minőségű 62.--70.-- koronáig, kivételesen -- koronáig, közép minőségű -- koronáig, silányabb minőségű 52.--60.-- koronáig. Bivaly legjobb minőségű 36.--50.-- koronáig, kivételesen -- koronáig, közép minőségű -- koronáig, silányabb minőségű -- koronáig. Kicsontozni való marha 40.--48.-- koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű -- koronáig, közép minőségű -- koronáig, silányabb minőségű -- koronáig. Növendékmарha 52.--66.-- koronáig. Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás mintegy 1100 drbbal kisebb volt a mulhatinél. A szükséglet a husvéti ünnepek alatt igen gyenge, azonban a kis felhajtás folytán az irányzat mégis élénk volt, s az árak 2 K-val mm.-ként emelkedtek.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, április 16. (Hiv. tud.) A mai vására felhajtottak -- darab élő borjut. Fizettek: elsőrendű élő borjukért 80-90 fillér, kivételesen 92-96 fill., középminőségű élő borjukért 70-78 fill.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Mesztáza valódi áldás gyomorhajsoknak és székeszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt jól ismét rendbe hozza. Kís. üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

lért, silány és rugott borjukért 52 68 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat élénk volt, az árak változatlank maradtak.

Bécsi szurómarhavasár.

Bécs, április 16. (Saját tudósítónk telefon jelentése.) A mai vásárra fölhozták: 6302 darab borjút, 1867 darab fiatal sertést, 2581 levágott sertést, 96 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 14632 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borju 90-108 fillér; elsőrendű 110-140 fillér; legeleje 120-148 fillér; élő borju — fillér; hizott hussertés 100-114 fillér; hizott sertés 100-114 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 100-116 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 124-152 fillér; elsőrendű stüldő 100-116 fillér; levágott juh 86-116 fillér; bárány 42-52 korona páronként

Heti lóvásár

Budapest, április 16. (Hiv. tud.) A Tattersallban ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 299 darab I., 430 darab II. oszt. Összesen 729 darab lovat. Elkelt — darab ló. A székesfőváros megvett 64 darab vágólovat 92-140 korona között váltakozó áron.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, április 16-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 126-128 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 130-132 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 130-132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240- — kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertésleltétel: 1908. évi április 14. napján volt készlet 30505 drb., 1908. április hó 15-én felhajtott 707 darab, 1908. április 15. napján elszállított 218 darab, 1908. április 16. napjára maradt készletben 30994 drb. A hizott sertésleltétel irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, április 16. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 248 darab sertés, 4 darab stüldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb stüldő, — malacz. Mai napi felhajtás 561 darab sertés, 50 darab stüldő, — darab malacz, összesen 809 darab sertés, 54 darab stüldő, — darab malacz. Eladatott 742 darab sertés, 42 darab stüldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 67 drb sertés, 12 darab stüldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés Öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 96-102 fillér, ételsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 90-94 fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsúlylevonással 126-140 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig fillér, ételsúlylevonással 124-140 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 134-140 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföldi stüldő — fillérig, horvát stüldő 104-110 fillér.

Malacz — fillérig. (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendő.) A vásár irányzata közepes. Az árak változatlank.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 16.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gilde József okleveles tanítót a mehalarnáci állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Kiss Gizella okleveles tanítónőt a szolnoki állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a zilahi törvényszék elnöke Ségercz Ferenczet a zilahi törvényszék területére német tolmácsná; Farkas Pompejst pedig a szállágsomlyói írásbíróshoz második román tolmácsná nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Rösler János budapesti lakos saját, valamint László és Francziska nevű kiskoru gyermekei Lévaára, Goldberger Vilmos budapesti lakos saját, valamint Terézia, László, Adrien és Katalin nevű kiskoru gyermekei Gondára, Kotschken György budapesti lakos Petrire és Braun Antsel budapesti lakos családai nevének Biorra kért magyarosítását megengedte.

Pályázatok. A győri pénzügyigazgatóságnál pénzügyi segédtitkári, a zágrábi fővármivatalnál vámmellenőri állásra 2 hét; a marosvásárhelyi törvényszéknél német-román tolmácsai, az uvidéki törvényszéknél és a tokaji írásbíróshoz irnoki állásra 4 hét és a nagyszébbeni pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vigyázói állásra 8 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet látirati jelentése. 1908. április 16-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap szórnyosan — leginkább az ország nyugati részein — voltak kisebb esők. A hőmérséklet lényegtelentl változott és maximuma: Nagyenyeden 18 C°, minimuma: Késmárkon —2 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változón felhős idő várható elvélve, csapadék- és lényegtelen hőváltozással.

Table with columns: Allomás, Légnyomás mm, A hőmérséklet Celsiusus skálán, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérőskálák max., min.

VIZALLAS.

Table with columns: Inn, Dana, Elhárding, Passau, Lincz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Panceova, Orsova, Morvajala, Zvolna, Tronesén, Szered, Szt.-Gothárd, Sárvár, Győr, Varsád, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szerdah, Záhrah, Sziszek, Mitrovicza, Décs, Sztalmár, Kraszná, Latorcsa, Lajosvá, Ung, Elhárding, Passau, Lincz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Panceova, Orsova, Morvajala, Zvolna, Tronesén, Szered, Szt.-Gothárd, Sárvár, Győr, Varsád, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szerdah, Záhrah, Sziszek, Mitrovicza, Décs, Sztalmár, Kraszná, Latorcsa, Lajosvá, Ung, M.-Sziget, Tokoháza, V.-Namény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Bocsa, Tittel, Ondava, Hoór, Barta, Tapolc, Ladmóca, Saló, H.-Németi, Herád, Herettyó, Kőrös, Csucsá, N.-Várád, Belényes, Tenke, Gurahone, Borosjenő, Bákés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Bohorád, Árad, Makó, K.-Rostély, Kiszetó, Temesvár, Beczkerek.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

kik bármily

nemi betegségben szenvednek

mint húgyszó és hólyagbajok, húgyszószűkület, vizeletű zavrok, éjjeli magömlések, sebek és bujakoros bántalmak (gyulladás, az öntörzés utóbaajaként fellépő idegbajok, kezrel főzrő elgyengülés, bármily bőrkütsékek stb. nőknél fehérletya, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyításra szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymóddjával fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. ez. és kir. osztály főorvos országos hírló és a legregibb, 82 éve fennálló rendelő intézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelő naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időtűl húgyszó és hólyag bajok vizsgálata villamos húgyszószűkítő segélyvel. Vidékiek levelekre kimerül választ és szakmai tanácsot nyernek, gyógyszeréről gondoskodva leaz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Titkos betegségek

biztos és lelkiismeretes meggyógyításra óriási tapasztalata helytűl legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvostudós specialista

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, heveny vagy időtűl húgyszó, vizeletű nehézségeket, hólyagbaj, lekélyeket, epphilit, ideg- és hájgerincbajokat és bármily női betegségeket.

Budapest, IV., Haraly-körut 10. I. emelete.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Vidékieket levél útján is biztos eredménnyel gyógykossal és gyógyszeréről is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem, külön kijárat.

5164. szám 1908.

Bérbeadási hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok tulajdonát képező, Mezőhegyes központjában fekvő Ó- és Uj épületi

Bolthelyiségeknek

1908. évi október hó 1-től egymásután következő három év tartamára leendő bérbeadásra céljából, 1908. évi május hó 5-én délelőt 11 órakor Mezőhegyesen a ménésbirtok igazgatóságánál zárt írásbeli ajánlatok alapján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak pályázók, hogy az Egy (1) koronás bélyeggel és a megajánlott évi bérösszeg 10%-át kitevő bántpénzzel felszerelt ajánlatokat, melyeknek boritékára «Ajánlat bolthelyre» felírás alkalmazandó, sajátkezüleg aláírva folyó évi május hó 5-én délelőt 11 óráig a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságához nyujtsák be, később érkező, valamint a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A bérleti feltételeket tartalmazó szerződési minta a vezetésem alatt álló ministeriumban a gazdasági főigazgatónál (IV. főosztály), valamint a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok igazgatóságánál betekinthező.

Kelt Budapeston 1908 évi április hó 5-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Advertisement for 'ÓRÁK' (Clocks) by Polgár Kálmán. Text: 'Pontos és legjobb ÓRÁK 5 évi jótállás mellett. Arany és ezüst ókszerek, evő-eszközök, nássaajándékok részletfizetésre is. Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. Arjogyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve. POLGÁR KÁLMÁN műorás Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.'

SZÍNHÁZAK

Pénteken 1908. április 17-én.

Nemzeti Színház

Zárva

III. Kir. Operaház

Zárva

Magyar színház

Zárva

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 89. Telefon 93-18

Roland körte.

Operette. Irta Franc Urbain.

Fordította Gábor Andor. Zenéjét

szerezte Claude Terrasse. Sze-

replők: Nyárai, Keleti Juliska,

Bársony, Szondi Imre, Vörös III,

Boross, Nagy Mariska, Kókény

Ilus.

Pénz áll a hához.

Pohózal. Irta Golz. Szereplők:

Sarkadi m. v., Nyárai, Nagy

Mariska

Angyalika.

Dráma. Irta Szomorú Desző.

Szereplők: Póór Lilla, Tihanyi

Géza, Nyárai, Kardos Ilonka,

Nik Carter a Kabarethen

Troia. Irta: Holtai Jenő. Sze-

replők: Kardos, Bársony, Pa-

lásthy Marcel, Nagy Mariska.

Medgyaszay Vilma, Nyárai,

Vörös III. Gyözöl magán-

számal.

Kezdeté 9 órakor.

Népszínház-Vigopera

Zárva

Vigszínház

Zárva

Király színház

Zárva

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

Grand National Steeple

Chase. Liverpoolban 1908.

márczius 27-én.

Az apai szeretet. Alom a

lumpolás után. Skótszágai

képek.

Nagyanyó mesél.

Elvesztett vasuti jegy.

Edinburgh és Glasgow

látkepe. Angol hadihajók

és torpedók. Kőbányák

Angliában. Angol matroz-

játékok.

A német császári pár és

az olasz király találkozásá

Venezeciában.

Az előadások d. u. tel 8 órakor

kezdődnek.

Budapesti Teréz-körút 88. Telefon 52-88.

CABARET
Minden este 9¼-től 12 óráig nagy előadás!
a rendkívüli sikerű áprilisi műsor!

Három bohózat! Huss cabaret szám! Hat színpadi trófia!
Nagy Endre, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Szász
Ilona, Szécsi Magda, Fábian Koronella, Kept Jolán
Balogh Béske, Haszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kóváry.

Jégyek: Bárdi Kossuth Lajos-u. 4. és Andrássy-ut 2. Zipszer és
König: Andrássy-ut 4. Cabaret-pénztár: Teréz-körút 88.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 63. szám.

Április hó 16-tól új műsor:

Elsa & Capitain Smith

orosz csári udv. műlővők

SARATOFF FR. PETERS

orosz tánc csoport. állathang utáncz.

Új bohózat. Új bohózat.

Az utazó nadrágok

Az összes színelőzők új műsorai.

Éjjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a téli kertben

Május 4-én a művész személyzet **jutalom estélye**

zene és táncz.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma nagypénteken

nincs előadás.

Az összes helyiségek zárva. Holnap nagyszombaton

a fényes áprilisi műsor

«Lakodalom Japánban» Renz Teréz

La Béat

és a többi attrakcióival.

Az előadás kezdete 8 órakor.

A téli kertben reggeli 5 óráig **VÖRÖS ELEK**

színpadon hangverseny.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók Főrendező:

LEITNER és KELETI ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 8¼ órakor.

11 órakor Ma Végül

«DAS KIND VON HEUTE»

Gyermekmese felnőttek számára irta: Satyr. Rendező

Werner Manó.

Esti megelőzi 9¼ órakor:

Az aczékirály vád alatt.

Bírói karcolat irta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor.

Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk

Berta új színelőzőikkel

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig

Az 1-ső emeleti **Casino de Parisban** reggeli

5 óráig zene és tánc.

VILLAND nagy czirkusza

a TATTERSALBAN. Telefon 51-95.

Ma és minden este 8 órakor:

nagy diszelőadás

Szenzációs műsor. A legelső művészek és művésznők.

Jégyek kaphatók: SOPRONI-nagytársadé Rákóczi-ut 1.

és a cirkusz-pénztárnál.

Ünnep és vasárnap 2 nagy diszelőadás d. u. 4 és esti 8-kor

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget,

hogy **f. hó 18-án szombaton** este

7 órakor

megnyitom

az Andrássy-úton a m. kir. Operával szemben

„Grand Restaurant Dreher“

nagy vendéglőmet.

Kizárólag **Dreher sört** **merek**

és boraimat közvetlen termelő

uradalmaktól szerezem be.

Csakis elsőrendű **magyar és francia**

konyhát fogok vezetni, ahol a legfris-

sebb és legmegbízhatóbb anyagot dolgo-

zom fel.

Fűszer- és csemegeáruimat

kizárólag az előnyösen ismert

Löwenstein Mihály utóda

Horváth Nándor

cs. és kir. udvari szállító cég üzletéből

szerezem be.

Az összes helyiségeket fényesen átalakítottam,

nemkülönb az első emeleti termeket

és szeparékát is.

Magamat a n. é. közönség szíves jóindula-

tába ajánlván maradok

kiváló tisztelettel

Bokros Károly

a »Grand Restaurant DREHER«

vendéglőse.

Butor

kézpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért

mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba álán-

dóan készén raktáron a legegyszerűbb kivitelű a leg-

finomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér

bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési

vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

ITT a tavasz!!
elmult a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arcz és kézbor!
Gyorsan és biztosan eltüntetni azokat az elismert kúrtó

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arcz, kéz és bört, a testbört puhán,

üdön és tisztán megtartja.

A **Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX**

eltüntetett szeplőt, pórsenyit, atkát miltossort, pattanást

májfoltot, a ráncos bört bársónysimává, a vörös

vagy napbarnított bört fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen.

Kitűnő hatással bír szomgyuladásnál, valamint for-

és szájjápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre

és fűlkősimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának ártana

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz

bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb

üzletben. — Csak dobozban, nem kímérve

Egyedüli **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest,

készítője Rákóczi-ut 10.

Felvilágít a ROGATSY névre.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest legelőkelőbb családi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Melta Cabaret-díva saját eredeti

műsorával. Keller Bernhard báróné cocottdalok

(hartakisérettel). La belle Sylvia dán soubrette.

Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa

Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt

Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával.

Maara Gusti előadó soubrette. Sugar Elza cabaret

énekesnő. Perenczy Kamilla női baritonista.

Pénztáryitás 5 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Telefon 15-10.

BUTOR DUS VÁLASZTÉKBAN AGY
KÉSZPÉNZÉRT, MINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
RENDMIVÜLI OLCSÓ ÁRON
MÁRHATÓ
EHRENTREU TESTVÉREK
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SAROK)
HÍRES ÁRJEGYZÉK INGYEN. TELEFON 82-27

Nászajándékok

jubileumra dísz tárgyak, óvó-
eszközök, műtári cikkek

részletfizetésre

is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

műtári és színi tárgyak

Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

HETI MŰSOR:

Aprilis	Nemzeti Színház	III. Kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Népszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Francia színház
18 Szombat	—	—	—	A dollárkirálynő	—	A császár katonái	—	—
19 Vasárnap	d. u. este	Az aranyember A félisten	Faust.	A tanítónő	Váraskeringő A dollárkirálynő	A sarga csilko A nagymama	Az atyja epja. Gretchen	Az életkomédia A táncz.

Meghívó.

A Kispesti lakarekpénztár részvényi társaság f. évi május hó 1-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségében (Kispest, Üllői-ut 152 sz.)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghívótnak.

Napirend:

1. Az alaptőkének 500 darab új részvény kibocsátása által 200,000 koronáról, 300,000 koronára leendő felemelése iránti határozat hozatal.

2. Az alapszabályok módosítása.

3. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok 24. §-a értelmében.

Az igazgatóság.

Jegyzet (Alapszabályok 25. és 28-ik §-a.

Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel a közgyűlés megtartása előtt nevére átírott és az 1 órával a közgyűlés kezdete előtt szelvényeivel együtt a társaság pénztáránál letetett. A letett részvényekről térítvény adatik, mely a közgyűlésen való részvételre igazolványul szolgál.

Minden részvény egy szavazatra jogosít. 20 szavazatnál többet azonban egy részvényes sem egyesíthet magában, sem saját nevében, sem meghatalmazotti minőségben, bármily nagy legyen is saját, vagy megbízója részvényeinek száma. Ugyanazon egy részvényes azonban csak egy részvényest bízhat meg képviselőtévé.

Az új tavaszi árjegyzék megjelent!

Kivánata ingyen.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
NEUMANN M.
FÉRFI-, FIÚ-, GYERMEK- ÉS
LEÁNYKA-RUHÁK TELEPE
BUDAPEST
MUZEUM-KÖRÜT 1. ÉS 3. SZÁM.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. ez. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőgyógyászati, hólyaggyógyászati, sebkelet, bajkört (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, emésztőerőt és annak utóbjait, ideg- és hágerincheajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 8-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeresről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyszer.

BELHURUT,

(hasmenés) gyomorgörcs legjobban gyógyaszer a BARTA-féle FÉKETE-APONYA GYÓGYBOR. Gyógyaszeresek és fűszerezésnél 1 üveg ára K 1.00, 5 üveget 5.- koronáért bérmentve szállít a FÉLKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

Szabott gyári árak!

Részajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékezeres.

Saját gyártmány! Ékszer átalakítás. Jutányos árak

Nagy raktár: Gyémánt és brilliáns-butonok, gyűrűk, mellékek és más nemes kődarabokból.

Saját gyártmány! Ékszer átalakítás. Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Rőseper Bazár. Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

Tessék a címre figyelni!

Gramofonok

a legjobb minőségben 30 korona értékű lemezzel együtt, csekély havi részletfizetés mellett már 85 koronáért (és feljebb) kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

hangszerárházában

Budapest, VII., Rákóczi-út 26. szám

Köpes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legjobb minőségű bontófésűk

Legnagyobb választék békatekerc és imitáció

Legjobb, legkeresettebb illólya-illat, hajlók, konyha- és olajfésűk, hajlók, konyha- és olajfésűk, hajlók, konyha- és olajfésűk.

MÜLLER J. L.-féle BRISE DE VIOLETTES

Övegte 3, 5 és 9 kop.

Müller J. L. Cs. és Kir. udv. szállító

Koronaharag-utca 2. / Rottenhiller-utca 6. sz.

Haj-, fog- és körömkefék

dr. Gebhardt tanár-féle

1 db 70 fill., 1 tucat 7.00 kor.

fenyő EAU de Cologne-szappan

1 K, nagyobb 1.50 K

Ma
Az
má
Vásá
a) Cse
b) Més
vad
c) Zöi
kics
T.
enyhité
fizembe
ügykör
nagyob
mész-
és
szolgál
osztályu
Ajánljuk
Mos
Ajóka.
Baronfi.
gonya. Ca
Cukorkák.
süteménye
Fővárosta
konzervek.
Főzellek.
rok. Gomb
Gyümölcs
Gyümölcs-
esemegye, t
ikra (Cav
tok. Hus
hus). Hív
Kétszeresit
vestáblák
tások. Méz
jok. Ostya
tomok. Pá
pernickel.
Sonka. S
Szardiniák.
ritott fűzel
Teasütemén
ták. Ubork
Zöldsgéfék
Fűszer-és ká
A szövet
égu m. ki
felügyelte
peken term
Saj
Boraink min
zamatossá
1904 Vegye
1904 Mézes
1905 Részle
1904 Ezerj
1904 Badae
1905 Badae
Badaesonyi
1904 Somly
1905 Maros
1905 Magyar
1905 Magyar
1905 Sárdi
1903 Hegyal
1902 Tolcsa
1898 Tolcsa
1903 Hegyal
1889 Tokaji
1889 Tokaji
1898 Tokaji
1901 Tolcsa
1906 Siller
1901 Sashegy
1904 Sashegy
1904 Villány
1900 Villány
1901 Egri v
1900 Egri v

Idei fiata

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete Élelmiszer-áruháza

Budapest, IV., Vámház-körut 8. (Veress Pálné-utca 44.)

Az országban egyedülálló áruház az élelmezés összes ágazatai számára. Nincs tagsági kényszer. Közvetlen összeköttetés a termelővel.

A Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete osztályainak beosztása:

Vásárcsarnoki kirendeltség (főképpen husneműek, leölt sertés, borju és bárány nagyban; vaj nagyban).

Élelmiszer-áruház

- a) Csemege-osztály
- b) Mészárszék, hentesség és vadárúsítás
- c) Zöldségek és főzelékek kicsinyben
- d) Nagybani osztály (gyümölcs, burgonya, sajtok, füstölt-árak, csemege-árak stb, nagyban)
- e) Palackbor-osztály
- f) Fűszer- és kávéosztály (beszerzés alatt)

Tojás-osztály. Méz- és méhészeti cikkek osztálya. Hordóbor-osztály (pincék Budafokon). Égetett szeszes italok. Tejgazdasági felszerelések. Baromfi-hizlalda.

T. Cim!

Annak a szociális földadatnak tudatában, mely a szövetkezeti alakulás magvát képezi, nem hagyhattak bennünket érintetlenül a nagy drágaság okozta panaszok. Összekötni közvetlen kapocs útján a termelőt a fogyasztót és biztosítani ezek harmónikus, egymást kiegészítő funkcióit: oly földadat, melynek megoldásával a drágaság égető kérdésének enyhítéséhez igen sokat tehetünk. Ezen gondolatotól vezérelve nyitottuk meg Élelmiszer-Áruházunkat, melynek egyes főosztályai a gazdasági ügykörünkbe. Oly áruházat kívántunk rendelkezésére bocsátani a fogyasztó közönségnek, melyben úgy az egyszerű, mint a nagyobb igényű háztartás összes élelmiszer-szükségletét kivétel nélkül beszerezheti. Csemege-, hus-, baromfi- és vad-, bor-, tojás-, méz- és zöldségosztályaink állandóan a legjobb minőségű és teljesen friss áruval szolgálják a fogyasztóközönséget. Jelenleg berendezés alatt áll fűszer- és kávéosztályunk, melynek árlapját pótlólag fogjuk t. vevőink rendelkezésére bocsátani. Ajánljuk vállalatunkat a fogyasztó közönség szíves jóindulatába.

Kiváló tisztelettel

A Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete igazgatósága.

Most megjelent árjegyzékünket ajánljuk a t. közönség szíves figyelmébe.

Kivonat az árjegyzékből.

Tartalma:
Ajóka. Arpakása. Asványvizek. Aspik. Baromfi. Befőttök. Boubonok. Borok. Burgonya. Cacao. Caviar. Cognac. Csokoládé. Cukorkák. Cukrozott gyümölcs. Cukrászsütemények. Dölggyümölcs. Ecet. Etelfesték. Főlvágottak. Főzelékek ecetben. Főzelék-konzervek. Főzelék- és zöldségfélék frissen. Főzelékek, szárított. Füstölt húsok. Fűszerek. Gomba-konzervek. Gyermekek-tápszerek. Gyümölcsök, friss és aszalt. Gyümölcs-íz. Gyümölcs-bél. Gyümölcs-szörpök. Gyümölcs-csemege, török módra. Hal aspikban. Hal-ikra (Caviar). Hal-konzervek. Huskivonatok. Hus-konzervek. Husneműek (friss hus). Hűvelések. Izesítők. Jam (Jelly). Kétszeresített. Kolbások. Konzervek. Levestáblák és leves-konzervek. Likőrök. Mártások. Méz. Mézeskalács. Mustárok. Olajok. Ostyafélék. Oztriga. Paprika. Pástetomok. Pálínkák. Pezsgők. Piskóta. Pümpöncik. Rizs. Rudaeszkák. Rumok. Sajtok. Sonka. Sóspercek és rudaeszkák. Sör. Szardíniák. Szalonna. Szarvasgomba. Száritott főzelék. Szilvórium. Termények. Tea. Teasütemény. Tésztaneműek. Tojás. Torták. Uborka ecetben. Vad. Vaj. Zabliszt. Zöldségfélék.

Fűszer- és kávéosztály jelenleg berendezés alatt Magyar borok.
A szövetkezet borosztálya a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi minisztérium felügyelete alatt áll. Az állami szőlőtelepeken termelt borok főraktára.
Saját pincészet Budafokon.
Boraink mintaszertően kezelt kettő minőségű, zamatos és főtőlten tisztaságú magyar fajtaborok.

Palackborok.

Fehér borok.

1904 Vegyes fehér 1 liter	—96
1904 Mézes fehér 1 liter	1.—
1905 Rizling 7/10 liter	—84
1904 Ezerjő 7/10 liter	—86
1905 Badaacsonyi muskot. 7/10 liter	1.30
1904 Badaacs. szerémi zöld 7/10 lit.	1.20
Badaacsonyi aszu 5/10 liter	2.—
1904 Somlyói 7/10 liter	1.30
1905 Marosmenti asztali 1 lit.	1.10
1905 Magyarigényi rizling 7/10 liter	—90
1905 Magyarigényi som 7/10 liter	1.—
1905 Sárdi mucaz ottonel 7/10 lit.	1.20
1903 Hegyaljai pecsenyebor 7/10 lit.	1.10
1902 Tolesvai szamorodni 5/10 liter	1.40
1898 Tolesvai szamorodni 5/10 liter	1.60
1903 Hegyaljai muskotály 5/10 liter	2.—
1889 Tokaji aszu 4-putton. 5/10 lit.	3.—
1898 Tokaji aszu 6-putton. 5/10 lit.	6.—
1901 Tolesvai aszu 5/10 liter	6.—

Vörös borok.

1906 Siller 1 liter	—90
1901 Sashegyi 7/10 liter	1.10
1904 Sashegyi 7/10 liter	1.10
1904 Villányi asztali 1 liter	1.10
1900 Villányi asztali 7/10 liter	1.10
1901 Egri vörös 7/10 liter	1.20
1900 Egri vörös 7/10 liter	1.30

Fehér borok.

1905 Csáfoli fehér 1 liter	1.—
1906 Kőbányai 1 liter	1.02
1905 Keckeméti fehér 1 liter	1.—
1905 Keckeméti Dinka 1 liter	1.—
1905 Keck. szerémi zöld 1 liter	1.10
1905 Keck. rajnai rizling 7/10 lit.	—90
1903 Keck. piros Veltelini 7/10 lit.	—90
1904 Keckeméti Semillon 7/10 lit.	1.—
1905 Keck. Madeleine royale 7/10 l.	1.—
1904 Keck. piros Tramini 7/10 lit.	1.—
1904 Keck. Leányka 7/10 liter	1.—
1901 Barackai muskotály 7/10 l.	1.—
1905 Zsámhádi fehér 7/10 liter	—90
1905 Tasnádi 1 liter	1.05
1905 Nyitrai fehér 1 liter	1.15
1902 Ménési 7/10 liter	1.—
1904 Ménési 1 liter	1.15
1901 Beregszászi* 7/10 liter	1.20
1903 Mezőkövesdi 7/10 liter	1.—
1903 Bonyhádi 7/10 liter	1.—
1896 Somlyói 3/10 liter	—85
1901 Strázai 7/10 liter	4.10
1901 Nagyenyedi 7/10 liter	1.20
1898 Sárdi muskotály* 7/10 liter	1.90
1894 Krakói sauvignon 7/10 liter	5.10
1896 Celnai tramini 7/10 liter	2.10
1896 Király 7/10 liter	3.10
1901 Szokefalvi sauvignon 7/10 lit.	1.40
1901 Alsóbajom. rajn. rizl.* 7/10 l.	2.10
1904 Dicsőszentmártoni 7/10 liter	1.—
1905 Dicsőszentmár. leányka 7/10 l.	1.60
1901 Badaacs. auvergnas gris 7/10 l.	4.14
1905 Stridói fehér 1 liter	1.15
1905 Dicsőszent. zöld sylványi 7/10 l.	1.10
1905 Dicsőszent. rajnai rizl. 7/10 l.	1.50
1901 Sárospataki szamorod. 5/10 l.	2.10
1901 Tarcali pecsenye 7/10 liter	1.35
1899 Tarcali szamorodni 5/10 liter	3.10
1885 Tolesvai szamorodni* 5/10 lit.	5.10
1889 Tolesvai szamorodni* 5/10 lit.	5.10
1889 Tolesvai mászás* 5/10 liter	6.10
1901 Tolesvai aszu 5/10 liter	10.10
1888 Tolesvai aszu* 5/10 liter	50.10
1889 Tolesv. asz. (rajn. rizl.)* 5/10	30.10
1901 Mádi szamorodni 5/10 liter	1.90
1904 Mádi szamorodni 5/10 liter	2.10
1888 Mádi szamorodni 5/10 liter	3.10
1889 Mádi aszu* 5/10 liter	10.10
1888 Mádi aszu (4 puttony.) 5/10 l.	6.10
1888 Mádi aszu (5 putt.)* 5/10 l.	12.15
1889 Mádi esszencia* 5/10 liter	30.10

Vörös borok.

1904 Keckeméti vörös 1 liter	1.15
1907 Siller 1 liter	—92

Alföldi borvidék.

1903 Keckeméti burgundi 7/10 l.	—80
1901 Sashegyi 7/10 liter	2.10
1904 Zsámhádi nagyburg. 7/10 lit.	—80

Ménés-magyarádi borvidék.

1903 Ménés burgundi 7/10 liter	1.30
1904 Ménés cabernet .. 7/10 liter	1.20

Eger-visontai borvidék.

1904 Egri nagyburgundi 7/10 liter	1.20
-----------------------------------	------

Szekszárdi borvidék.

1901 Szekszárdi szemelt 7/10 liter	3.20
Must 1 liter	—70
A* (csillaggal) jelölt borokból már csak csekély készlet áll rendelkezésre.	

Hordóborok.

Az alábbi árak 100 literre a székesfővárosi fogyasztási adóval együtt, Budapestben házhoz szállítva értendők. Vidékre szóló megrendeléseknél a hordóborok árai bérmentes szállítás mellett 11 koronával olcsóbbak hll-ként. A rendeltetési helyen fizetendő fogyasztási adó a vevőt terheli. Erdélyi állomásokra az árak hektoliterenként csak 8 koronával csökkentenek. Hordóborokról kívánatra mintákat küldünk.

Fehér borok. 100 liter

0-fehér asztali	63.—
Vegyes fehér	71.—
1906 Mézesfehér	76.—
1906 Rizling	76.—
1906 Ezerjő	86.—
1906 Erdélyi rizling	86.—
1906 Som	96.—
1906 Erdélyi muskot. ottonel	121.—
1904 Badaacsonyi, szerémi zöld	109.—
1904 Badaacsonyi aszu	271.—
1905 Badaacsonyi muskotály	121.—
1903 Tolesvai szamorodni	100.—
1904 Tolesvai szamorodni (Boszorkány)	161.—
1904 Tolesvai szamorodni (Kin-eseg)	181.—
1903 Hegyaljai muskotály	231.—
1902 Cirokaha gyi	96.—
1902 Adriányi-féle szamorodni	146.—

Vörös borok.

Szekszárdi siller	58.—
1906 Siller	69.—
1904 Villányi	81.—
1900 Villányi	85.—
1904 Sashegyi	86.—
1903 Sashegyi	91.—
1901 Sashegyi	96.—
1901 Egri vörös	102.—
1900 Egri vörös	108.—

A m. kir. pincemesteri tanfolyam hordóborai.

Fehér borok. 100 liter

1906 Barackai	65.—
1906 Kőbányai	77.—
1904 Kisbéri olasz rizling	77.—
1904 Kisbéri piros tramini	87.—
1905 Tasnádi fehér	79.—
1905 Nyitrai fehér	89.—
1904 Ménési	89.—

Vörös borok.

1905 Keckeméti vörös	89.—
----------------------	------

Méz.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület mézeinek egyedüli főraktára Magyarország és külföld számára. A méz bizottságilag meg van vizsgálva és az egyesület szavatossága mellett kerül forgalomba.

Vaj.

Hegyi vaj legfinomabb .. 1 kg.	3.60
Csemege tea-vaj 1 kg.	3.20

Főző vaj 1 kg. 2.40

Szövetkezeti tea-vaj 5 kg-os drbokban 1 kg. napi árban.

Tojás.
Tea- és főzőtojás darabonként és 1 koronás dobozokban, legolcsóbb napi árban. Naponta friss áru!

Husvétel sonka árai:

Prágai	1 kg. 2.40 K
Pannonhalmi és kassai	1 kg. 2.40 K
Debreceni	1 kg. 2.30 K
Szebeni	1 kg. 2.10 K

Sajtok, füstölt húsok, főlvágottak, kolbász. Friss főzelékek és zöldségfélék.
Burgonya sárga, rózsás, fehér, kifti (szarvas) korai; hagyma valódi makói; fejeskoposztta elsőrendű, kemény; kelkáposzta; ugorka savanyított; való; ugorka ecetbe való; paradicsom; zöldpaprika; zöld borsó és bab; spárga; virágkel (Karfiol); torna; sárgarépa; fehérrépa; petrezselyem stb. legolcsóbb napi árakon!

Husneműek. (Friss hus.)

Leveshúsok:

Fartóhéj	1 kg. 1.84
Középfartó	1 kg. 1.76
Lapocka	1 kg. 1.76
Tarjahegy	1 kg. 1.70
Keresztfartó	1 kg. 1.76
Kereszttarja	1 kg. 1.76
Fuhahátszín	1 kg. 1.60
Tarja	1 kg. 1.60
Vagdalt hus	1 kg. 1.60
Sóvány gulyás	1 kg. 1.60
Kővéres gulyás	1 kg. 1.30

Sütnivaló:

Felsál	1 kg. 1.92
Kostbeef	1 kg. 1.92
Rostélyos	1 kg. 1.92
Runsteak	1 kg. 1.92
Vesepcsenyé, csontos	1 kg. 1.80
Vesepcsenyé, csont nélkül	1 kg. 4.—

Borjuszék:

Borjuszék	1 kg. 2.40
Borjuvesés	1 kg. 1.80
Borjulapocka	1 kg. 2.—
Borju-kotelette	1 kg. 2.—
Borjuszegy	1 kg. 1.90
Borjupörköltnek való	1 kg. 1.70

Sertéshús:

Sertéskaraj	1 kg. 2.—
Többi rész	1 kg. 1.72
Háj	1 kg. 1.72

Az idényben friss tejes bárány, szopós malacok, háj stb. legolcsóbb napi áron.

Baromfi (naponta friss áru).
Tejfel hízalt elsőrendű magyar baromfi sajás hízaltólantól.
Rántani való csirke, sütni való csirke, poulard csztra, poulard elsőrendű, kappan, levestyúk, kacsá, liba, pulyka. Sült csirke hidegen legolcsóbb napi áron.

Vad.
Nyul nagy, nyul süldő, fogoly, fácán, fenyőmadár, szalonna, fűrj, vadkacsa, őz, szarvas, vaddisznó legolcsóbb napi árakon.
Postai szétküldések pontosan eszközöltenek.

Idei fiatal szárnyas (levágott): Idei liba drbja 10.— K., idei kacsá drbja 5.50 K. Idei rántani való csirke darabja 2.20 K.

A helyi megrendeléseket készséggel házhoz szállítjuk.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és ajak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 283

Fényképezőgép.

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elsüléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 forint. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettákkal, labda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELARON ELADO. Egy fényképezőgép Götz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfényvert, fényképezőgép binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb veszek a legmagasabb árban ugyanis minden mindent olcsón eladok és ajakra becsapok. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Parketagyár

Gyönyörűsön ajánlja gyártmányait. 27733

Révfülöpön

a Balatonparison, a Lenke nyaraló két szoba konyha, veranda, éleškamra, pinceszével, teljes fűtésrendszerrel és fürdőkamrával. 350 koronáért a fűrdőidényre kiadandó. Tudakozódás a hazmesternél Budapest IV. ker., Molnár-utca 24.

Vigyázon,

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 721p

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészítő (hölgyeket is). Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbelveget kerek. 27808

A Falkogen

tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszerár, Budapest, VII. Rákóczi tér 2. sz. 27 98

20,000 rózsza

magas törzsű kapható. Árjegyzék bérmentve Novák János rózsatelepen Székelyhid.

Fiatal házaspár

elvállal magányos uraknál lakást, felújítás, május elsejére vagy az utal be lépésre. Cím Nyári I. Utloi-ut 21, III. 2.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tevékenységére felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

BUTOR

részletfizetésre vagy meghatározott időre szóló árak és legkedvezőbb feltételek mellett. Fővárosi igazgatóság

Liszt István

Bpest, IV. Koronaherceg-u. 2 (Kágyó-tér sarkán) **butorraktárban.** Több mint 500 képzett állított árjegyzéket birtokló 60 fillér ellen franko elküldjük

Logi-

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyetárszaktól is) Kolozsvára, Budapestre ugyiszintén Államvizsgára feljeli sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Logi szeminárium, Budapest VI. Rózsá-u. 44. III. 8

Zalogcedulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Gépészeket

cseples idényre neyszintén gazdasági szemelyeztet, szakortelem és jószanságra ért teljes felelőseget vállalok a hely adó urak részére teljesen költseg és díjmentesen ajánl Krakauer Árt in Budapest Nagyvező-u 25 Telefon 94 67

A valódi gyöngy

szilyorium kellemes izére és jószágára feülmulhatatlan. — Egy postacsomag-nál literjét 3 koronáért szállítja utánvételt mellett bérmentve Schneider Geza, Paks. 28283

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérég-u. 2. Telefon 81-08 Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Róza Telefon 67-47 27750

Gyümölcsfa

diszta és rózsaszarjegy-zékel ingyen szolgál Weber falkolaja Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérég-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, felket, üzlethelyiséget, állást. Válaszhelyeg. Elsőrangú ajánlatok, Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva 27655

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 6 fillés postakosártyeg 6.—korona FELKAI KONZERVYAR Felka, Szepesm. 84972

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók valamint felnöttek (hölgyek is) kik tanulmányaitak félbeszakítottak legrovidebb idő alatt legiohbb sikerrel szaktanárok vezetésé mellett Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. L. 3. 27997

Székesfővárosi

tanító, okleveles tanár, szakképzett gyermekpszichológus tanítást vállal, elmaradt tanulókat előkészít, esetleg magántanulókat felelősség mellett levezigszát. Ajánlatokat „Szakképzett” jellegével a kiadba kér.

Melyik nemesszívü

üzleteltudjdonos vagy bárki tudna alkalmasn 19 évesnél kezü tiatalembert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett Czim: Hauzer Kálmán, Budapest, IX., Szvetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

30 forint. Varrógépek

egy új valódi csatádi Singer varrógép szakszertnyel 5 évi totállás-nal osakia SINGER A. műgépésznél Budapest, Főzet Akácia-utca 55. Minden-nemü varrógépek javítását legjutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Allandó nagy raktár. **Laub Lipót,** BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Arverési butor-, szőnyeg-, osillár-

raktaromat olcsón elarsumot kiköltözés miatt. Dob-utca 22. szám Nagy Endre.

Zalogcedulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltook és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám, Izabella-utca sarkán

BUTOR

árverésről, linom és egy szerü butor, hálószobák és garson szobák Szalon bútorok, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes E. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Villamos világitás

saját dynamóval, lakóházak gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Ügynököknek

birtos megőhétést nyujtok Általában birtok kik meijokkerestre tartanak igényt. Értékpapiroknak és sorsjegyeknek részletfizetésre való elarításáról van szó legmagasabb jutalmak mellett. Szakképzot'ég nom szükségos. Érdeklődőknek felvilágosítási a. **FLEISIG SANDOR** bankháza VII. ker., Erzsébet-körut 2. szám.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya bejöttel, málna-, szamóca-, csipkegyölyzt, gomba- és huskonzerveket, pastetomokat ajánl a FELKAI KONZERVYAR Felka, Szepesmegyegye. Kerjen árjegyzéket.

Kolozsvári

igtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Válatojogból speozialis tanfolyam melyre korlátolt számban vesztünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osokely díjazás-al Levélbel érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erös Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

BUTOROK

háló-, ebédlo-, szalonde rendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések és mahagomi butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol búrgarnturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263 **Kasziery-utca sarok.**

Polgári árak! Pontos kiszolgálás! **Kitünő szabás!** Vidékre mintái küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. **Zeliszka János** angol uriszabóterme BUDAPEST, Andrassy-ut 56. I. em. Allandó választék a legdivatosebb angol és bel-földi szövetekből.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlo-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz butorokban.

GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezeltött Gyár-utca. Telefon 14-09.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérég-u. 2. Telefon 81-08. Válaszhelyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 2766-

Csemegealma

600 nemes fajalma és óriás bírsalma postakosárkint 8 kor. 25 kiló ára 12 kor. Hálalag fészött barackok lekvár 2.40 kor. Kitünő bírsalma-sajt 2 kor., Cukoredes szilvaiz 1.40 K. kúloja Fajboroknak hecöltitje jót 50 koronáért szállítja Szabó Xil, Csongrád. 28010

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagomi hálószobákat, ebédloket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket. Üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweiss-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióközlet nincsen.

26618

A lege onyosobb részletfizetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedüt

kézpénzbeni áron a legujabb rendszerü **bank hitel** utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

30 korona

finom szövetből divatos terítöltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Haza! vöranszabóság” Budapest, VII. Thököly (Csömöri)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Lakást, bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszhelyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva

Sodronykeriteseket bámulatos olcsón készít **Heizer és Társa** cég Budapest, VIII., Népszínház-u. 1-3

Fenyőborovicska (Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.— bérmentve. FELKAI KONZERVYAR Felka, Szepesm 26973

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvásrácszatok, kertkeresek, keramitlapok, Kehlheimi, apok olcsón kaphatók

Kelemen Mór, épület-bontós vállalkosnál Budapest, Nador-u. 72-74. viók üzlet Szent-ut 5

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelü **öltöny** vagy **felöltő** Krausz F. és Tsa uriszabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértéksteli utasítással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Urasági butorokat, szőnyegeket, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok. **Nagy Zsigmond** VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körut mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagomi plisander vagy mastajta háló, ebédlo, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, búrgarnitúrák és kárpitosítékekben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokbán gáz, villamos stb.-hez. 26597